

Szám:

Előkészítésben közreműködött:
- Szabó János főépítész

ELŐTERJESZTÉS
a Településképi Arculati Kézikönyv jóváhagyásáról és
a településképi védelméről szóló új önkormányzati rendelet megalkotásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

A 2017. január 18-tól hatályos, a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény értelmében a településeknek településképi rendeletet kell alkotniuk 2017. október 1. napjáig, melynek szakmai megalapozása érdekében településképi arculati kézikönyvet (a továbbiakban: kézikönyv) kell készíteni. Az Országgyűlés módosította a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvényt, amely alapján a kézikönyv és a településképi rendelet elfogadásának határideje 2017. október 1-ről 2017. december 31-re módosult.

A kézikönyv - a települések természeti és épített környezete által meghatározott – településképi jellemzők bemutatásának és minőségi formálásának eszköze. A kézikönyv feltárja és ismerteti a településen belül jól elkülönülő egyes településrészek arculati jellemzőit és értékeit, és ennek figyelembevételével szöveges és képi megjelenítés formájában javaslatot tesz a településképhez illeszkedő építészeti elemek alkalmazására. A kézikönyv tartalmi elemeit a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogi intézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet (továbbiakban: Korm. rendelet) határozza meg. A Korm. rendelet 21. § (1) bekezdése szerint „A kézikönyv szemléletformáló célt szolgál, amelyet a települési önkormányzat normatív határozata mellékleteként fogad el.”

Az elfogadott vélemények alapján módosított településképi arculati kézikönyvet az előterjesztés 1. sz. melléklete tartalmazza.

A kézikönyv alapján készülő településképi rendelet állapítja meg többek között a helyi építészeti örökség területi és egyedi védelmét, illetve a védelem megszüntetését, a településszerkezet, településkarakter, tájképi elem és egyéb helyi adottság alapján a településképi szempontból meghatározó területeket, a területi és egyedi építészeti településképi követelményeket, valamint a reklámok, reklámhordozók, cégek és egyéb műszaki berendezések elhelyezésére és alkalmazására, illetve tilalmára vonatkozó településképi követelményeket.

Hatvan város kézikönyvének és településképi rendeletének megalkotása a 246/2017. (IV. 27.) és 247/2017 (IV. 27.) számú képviselő-testületi határozatok alapján kezdődött. A kézikönyv és a településképi rendelet tervezetének államigazgatási és partnerségi egyeztetése a településfejlesztési koncepcióról, a Korm. rendelet és a településfejlesztési és településrendezési dokumentumok, valamint az egyes településrendezési sajátos jogintézmények partnerségi egyeztetés szabályairól szóló 17/2017. (V. 26.) önkormányzati rendelet előírásai szerint megtörtént.

A jogszabályban megállapított 21 napon belül a kézikönyvhöz a Bükki Nemzeti Park Igazgatósága, az Állami Főépítész, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság, a településképi rendelethez az Állami Főépítész, a Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság küldött szakmai véleményt. A partnerségi egyeztetés keretében nem érkezett vélemény. A jogszabályban meghatározott többi véleményező szervezet az előírt határidőn belül nem adott véleményt. A beérkezett véleményeket, az el nem fogadott vélemények indoklását, az elfogadott véleményekre történt intézkedéseket az előterjesztés 2. sz. melléklete tartalmazza.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy szíveskedjen a fenti előterjesztést megtárgyalni, az alábbi határozati javaslatokat és a mellékelt rendelettervezetet elfogadni.

1. Határozati javaslat:

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete a településképi arculati kézikönyv és a településképi rendelet tervezetének véleményezési eljárásáról (a beérkezett véleményekről, az el nem fogadott véleményekről és azok indokolásáról, illetve az elfogadott vélemények alapján a kézikönyv tervezetében és a településképi rendelet tervezetében javasolt módosításokról) szóló tájékoztatót elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Hatvan város polgármestere a főépítész útján

2. Határozati javaslat:

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete a településképi védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény alapján elkészített Hatvan Város Településképi Arculati Kézikönyvét elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Hatvan város polgármestere a főépítész útján

Hatvan, 2017. december 5.

Horváth Richárd
polgármester

Látta:

dr. Szikszai Márta
jegyző

HATVAN VÁROS

TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYVE

FORRÁS: ÖK FOTÓ

2017. szeptember hó

TARTALOMJEGYZÉK

TARTALOMJEGYZÉK.....	2
A KÉZIKÖNYV ELKÉSZÍTÉSÉBEN KÖZREMŰKÖDÖTT	4
KÖSZÖNTŐ	5
1. BEVEZETÉS	6
2. A TELEPÜLÉS BEMUTATÁSA, ÁLTALÁNOS TELEPÜLÉSKÉP, TELEPÜLÉSKARAKTER.....	7
A) A település bemutatása	8
B) Általános településkép.....	10
C) Általános településkarakter	16
3. ÖRÖKSÉGÜNK, A TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ ÉPÍTÉSZETI, MŰEMLÉKI, TÁJI ÉS TERMÉSZETI ÉRTÉKEK, TELEPÜLÉSKÉPI JELLEMZŐK	17
A) Településképi szempontból meghatározó építészeti értékek	19
B) Település- és tájképvédelmi szempontból meghatározó területek, táji és természeti értékek	34
4. TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ, ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA, A TELEPÜLÉSKÉP, ARCULATI JELLEMZŐK ÉS TELEPÜLÉSKARAKTER BEMUTATÁSÁVAL.....	36
01) Városközpont meghatározó teresedéssel és utakkal	40
02) Kisvárosias lakóterület	42
03) Átmeneti kisvárosias lakóterület	44
04) Lakótelep	45
05) Vasúti kolónia	47
06) Sorházas lakóterület	49
07) Kertvárosias lakóterület.....	51
08) Átmeneti kertvárosias lakóterület	53
09) Szabálytalan szerkezetű falusias lakóterület	54
10) Vegyes lakóterület	56
11) Intézményi terület	57
12) Intézményi terület meghatározó zöldfelülettel	59
13) Sport és szabadidős terület	61
14) Gazdasági területek	63
15) Közép-Hatvani gazdasági terület	65
16) Bevásárlóközpont	67
17) Görbeéri tavak üdülőterület	68
18) Mezőgazdasági terület.....	70
19) Major	71
20) Kertes terület	73
21) Nagygombosi szőlő	75
22) Görbeéri bányaterület	76
23) Zagylerakó.....	77
24) Vízfolyás	78

25) Erdő.....	80
26) Meghatározó belterületi útvonal és környezete	82
27) Meghatározó belterületi közlekedési terület	84
28) Meghatározó külterületi közlekedési terület	85
29) Vasúti terület	87
5. A TELEPÜLÉSKÉP MINŐSÉGI FORMÁLÁSÁRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK: ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ, KÖZTERÜLETEK TELEPÜLÉSKÉPI ÚTMUTATÓJA.....	88
A) Építészeti útmutató	88
B) Közterületek településképi útmutatója – utcák, terek, közparkok, közkertek	121
6. JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA: ÉPÜLETEK, ÉPÍTÉSZETI RÉSZLETEK, KERÍTÉSEK, KERTEK, ZÖLDFELÜLETEK KIALAKÍTÁSA	132
A) Épületek	133
B) Építészeti részletek (ajtók, ablakok, tornácok, anyaghasználat, színek, homlokzatképzés)	134
C) Kerítések	135
D) Kertek.....	136
E) Zöldfelületek	137
7. JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA: SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁK, REKLÁMHORDOZÓK, EGYÉB MŰSZAKI BERENDEZÉSEK.....	139
A) Sajátos építményfajták	140
B) Reklámhordozók	146
C) Egyéb műszaki berendezések	147

A KÉZIKÖNYV ELKÉSZÍTÉSÉBEN KÖZREMŰKÖDÖTT

KÉSZÍTETTE: VÁTI Városépítési Tanácsadó és Tervező Iroda Korlátolt Felelősségű Társaság

SZÖVEG: Paksi Szilvia, Molnár Csilla
TOVÁBBI RÉSZTVEVŐK: Arany Gergely, Márkus Adrienn, Szikszainé Hegyi Zsuzsanna

ÁBRÁK, TÉRKÉPEK: Nyári Balázs
TOVÁBBI RÉSZTVEVŐK: Arany Gergely, Szikszainé Hegyi Zsuzsanna

FOTÓK: Arany Gergely
TOVÁBBI RÉSZTVEVŐK: Kenyeres, Dóra, Molnár Csilla, Nyári Balázs, Paksi Szilvia

KÖZREMŰKÖDŐK: Szabó János főépítész, Hatvan Város Önkormányzata

KÖSZÖNTŐ

Tisztelt Lakosság, tisztelt Érdeklődők!

Nagy örömömre szolgál, hogy átnyújthatom Önöknek a településünk értékeit bemutató Településképi Arculati Kézikönyvet. A dokumentáció készítői a közigazgatási területünkön található épített és természeti elemeket rögzítik e Kézikönyvben, egyúttal meghatározzák a Település sajátos egyedi hangulatát kölcsönző részleteket.

A jól ismert motívumok, építészeti megoldások összegyűjtve, tematikusan csoportosítva kerek egészzé formálják át az eddig részleteket megfigyelő szemléletünket. Többet adnak hozzá települési ismereteinkhez, vezetnek a szemet, hogy ezentúl a kiemelt témákra fókuszáljunk, a jövő értékeit is felismerjük.

Kellemes lapozgatást kívánok a Település új oldalait is fellebbentő kiadványhoz, amelyet – elképzeléseink szerint – folyamatosan fejlesztve, a mindenkori településállapothoz igazítunk.

Büszkén vállalva e szép település vezetését,

Horváth Richárd
polgármester

1. BEVEZETÉS

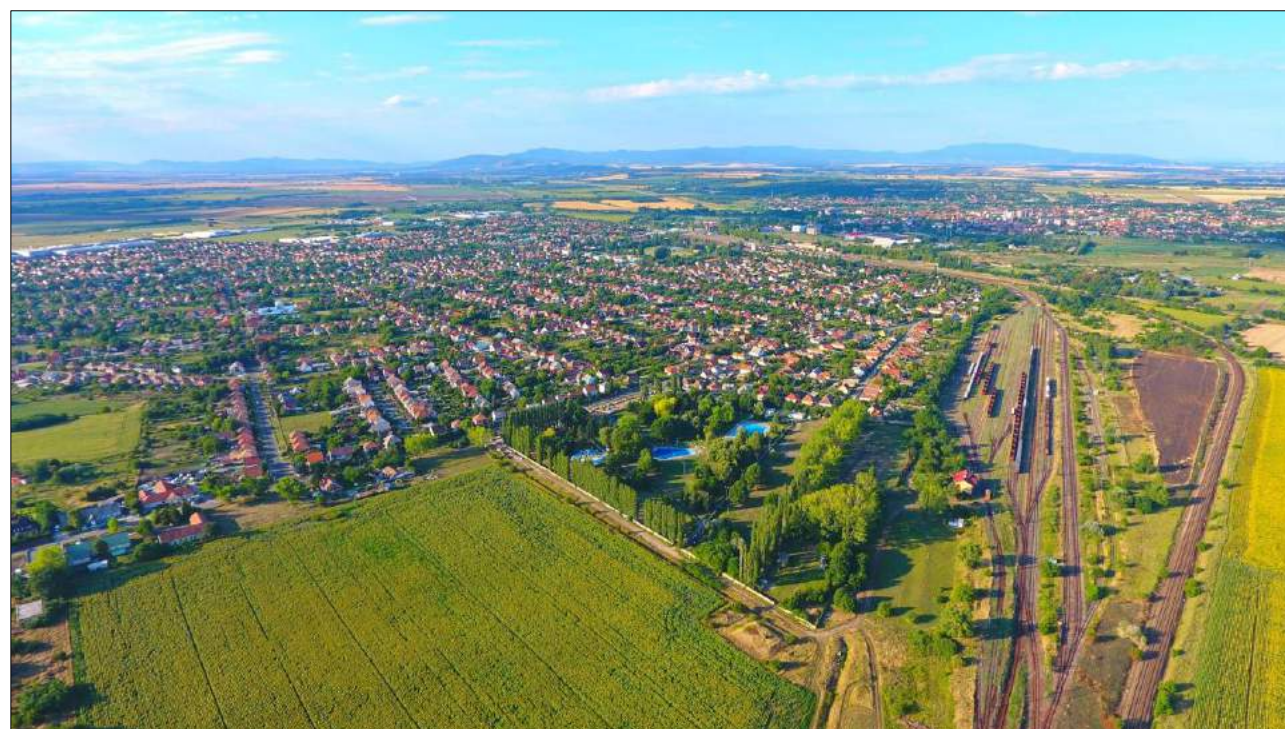
Jelen dokumentáció Készítői arra vállalkoztak, hogy Hatvan város Településképi Arculati Kézikönyvének készítése keretében felderítsék a Város egyedi jellemzőit, sorra vegyék művi és természeti elemeit, javaslatot tegyenek a védelemre méltó értékek rögzítésére, megóvásukat szolgáló követelmények megfogalmazására, utóbbival a településképi rendelet megalkotását is segítve.

A településképi összetett fogalom, amelyikben benne rejlik az épített elemek mellett a táji, természeti elemek összessége is. A megjelenésben a környezet szerepe éppolyan fontos, mint magának az építménynek. Egy növényi színfolt, egy jó helyre ültetett fa, egy feltáruuló látvány méltó keretet biztosíthat egy épület számára, de segíthet kisebb építészeti zökkenők elrejtésében is. A példa fordítva is igaz. Egy építészeti minőséget felmutató építészeti alkotás a környező táj egyik látványosságát adhatja. A felelősség tehát nagy, meg kell szabni azokat a határokat, amelyek között haladva elérhető Hatvan egységes megjelenése, nem korlátozva azonban be az alkotó fantázia útját.

Az elvárások megfogalmazásához a megismerésen keresztül vezet az út. Fel kell tárni, hogy mi adja Hatvan esszenciáját, mitől tekinthetjük mással össze nem téveszthetőnek ezt a Várost. A települések összetett alakzatok, még a saját közigazgatási határaikon belül sem mutatnak homogén képet. A települési és táji szövet lebontásához a területeket felosztjuk olyan egységes jellemzőkkel rendelkező egységekre; ún. karakterterületekre, amelyek összességüképp áll össze maga a település. A karakterek azokat a jellemzőket veszik számba, melyek egy-egy területrészt jellegét, megjelenését a legmarkánsabban határozzák meg, azokat a tulajdonságokat, amelyek az egyes területeket egymástól elkülöníthetővé teszik. A felosztás finomsága lehet különböző, a végeredmény mégis ugyanaz. Mi megpróbáltuk megkeresni azokat a területnagyságokat, amelyeket meg kell ahhoz neveznünk, hogy lássuk, miből épül föl a város, miközben összevonásokkal határoltuk be, a kezelhetőséget szem előtt tartva, az egységek számát. Az egyes területek jellemzőinek ismerete feltárja értékeiket, megvillantja a Város számára meghatározó arculatok háttérét. Mindenhol vannak olyan rejtett helyek, ahol valamilyen érdekesség, vagy éppen a történelem egy-egy szelete érhető tetten. Hatvanra ez fokozottan érvényes, hiszen a történelmi korok lenyomatát szinte mindenütt magán viseli, emlékeiket hordozza. Sok-sok évszázadnyi múltja okán fontos feladat, hogy Hatvan jellegzetességeit megőrizzük. Nemcsak a láthatókat, hanem egykori önmagát hordozó, virtuális elemeit is. Ehhez azonban először meg kell neveznünk lényegi stílusjegyeit, hogy a megőrzés ne váljon öncélúvá.

Nemcsak a lakott területekre koncentrálunk, hanem bemutatjuk a külterület sajátosságait is, kiemelve azokat a tulajdonságokat, melyek egy-egy területrészt különbözővé, egyedivé tesznek. A megőrzés szándéka építészeti javaslatok megfogalmazásához vezet, amelyben az általános elvek mellett, a csak ide érvényes gondolatok is helyet kapnak. Kiemeltünk olyan példákat, melyek követendőek bizonyos tulajdonságuk szerint a későbbiekben építendő épületek építettői számára. A minőségre törekvés vezérel bennünket, így a példák mechanikus számonkérése helyett, azok szellemisége az elvárt.

A dokumentum nem törekszik a teljességre. Elindít egy folyamatot, amelyik önjáróvá válva, jelen Kézikönyv folyamatos fejlesztése révén egyszer majd befejeződik. A Kézikönyv ma még foghíjas. Célja az út megkezdése, hiszen a végét még nem láthatja. Az út során sokan tesznek majd hozzá új gondolatokat, sokan módosítanak egyes javaslatain, ezzel viszik tovább kitűzött célját; a közös gondolkodással összeálló települési arculati jövőkép megtalálását.

2. A TELEPÜLÉS BEMUTATÁSA, ÁLTALÁNOS TELEPÜLÉSKÉP, TELEPÜLÉSKARAKTER

A) A TELEPÜLÉS BEMUTATÁSA

Hatvan városa Budapesttől keletre, Heves megye határán található, a Mátra és a Cserhát között, tőlük déli irányban. Az Észak-magyarországi régió, azon belül Heves megye és a Hatvani járás része.

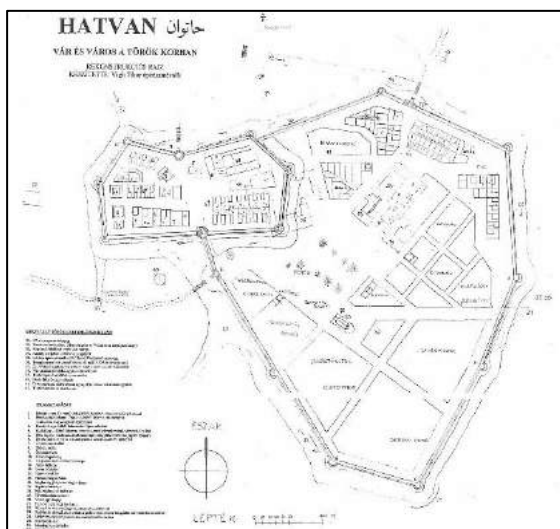
A település az M3-as autópályáról a 21. sz. és a 32. sz. főúton is elérhető, valamint keresztülhalad rajta a 3. sz. főútvonal. Vasúttal a 80-as, 81-es és 82-es számú vasútvonalakon közelíthető meg Budapest és Vámosgyörk, valamint Pásztó és Jászberény felől. Területe 66,31 km², népessége 20 250 fő (2016.01.01-jei adatok), népsűrűsége így 305,38 fő/km². Határai északon Lőrinci, északkeleten Ecséd, keleten Hort, délkeleten Csány, délen Jászfényszaru, délnyugaton Boldog és Tura, nyugaton Kerekharaszt, északnyugaton Heréd települések.

A város maga több részre osztható, a Zagyvától keletre Óhatvan, a vasúttól nyugatra Újhatvan településrészek, közöttük Középhatvan fekszik, északkeleten pedig Nagygombos településrész található.

Régészeti lelőhelyei közül a legkorábbiak az újkőkorból származnak, de a rézkorból, bronzkorból, vaskorból, a római korból, a népvándorlás korából és a középkorból is több lelet került elő.

1. ábra: Hatvan címere
(forrás: nemzetijelkepek.hu)

2. ábra: Hatvan a török korban

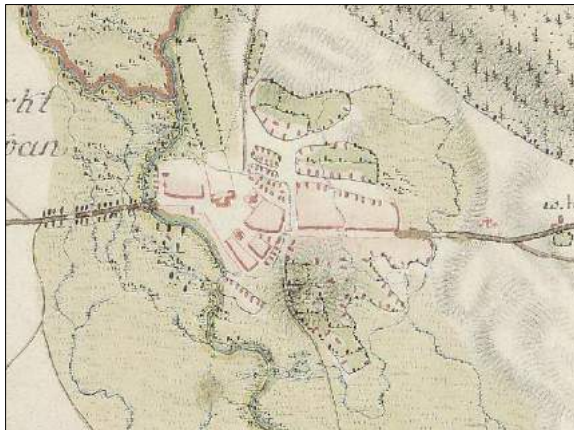
A települést az idők során több névalakban is említették, ezek közül a legkorábbi, ami a Magyarország történeti statisztikai helységnévtárában szerepel az 1235-ös „Hotuin” vagy „Hotvin”. Ezt az említést az 1170-es években ide települő premontrei szerzetesek tették. Később több névalak is felmerült, a „Hatvan” először 1550-ben jelent meg. A név eredtéről több feltételezés létezik. A település jelentőségét útvonalak menti helyzete teremtette meg és tartja fenn, például az egykor itt húzódó Buda-Krakkó kereskedelmi útvonal. Hatvan 1406-ban nyerte el a mezővárosi címet, vására országos szintű volt.

A török hadjáratok kezdetével a Hatvani vár kapitányai a frissen épült (1523-1544 között) várat felgyújtották, innentől kezdve a lakosok a törököknek adóztak. Hatvan a török korban a Hatvani szandzsák központja volt, ekkor a magyar lakosság kisebbségnek számított a településen. A várost ekkor nyolcbástyás palánkvár és külső cölöpsor is védte. A török uralom 1686-ban ért véget, ezután jobbágyok telepedtek le a területen, akik újrameztették a szőlőművelést és állatokat is tartottak. A XVII. század végén újjáéledt a város, 1687-ben újraszervezték a prépostságot, 1689-ben postaállomást, 1693-ban vámhivatalt létesítettek, 1700-ban pedig

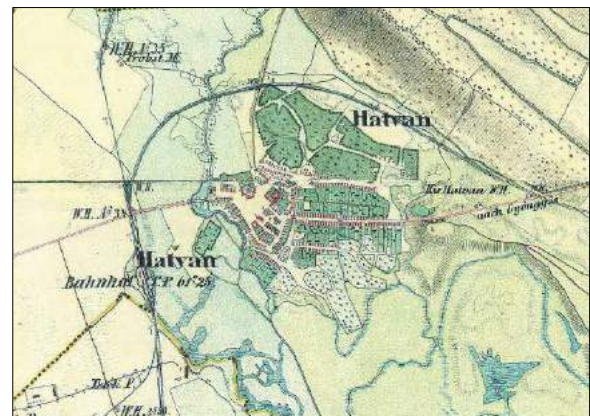
a plébánia is újra működni kezdett. A Rákóczi-szabadságharc idején a város védműveit megerősítették, ám ezt később leromboltatták. Grassalkovich Antal 1734-ben vásárolta meg a birtokot, aki korszerű majorságot, posztómanufaktúrát is alapított a városban.

1867-ben épült ki a Pest-Hatvan-Losonc-Zólyom-Besztercebánya-Ruttká vasútvonal, ezzel egyidőben elkezdődött a város urbanizációja. 1889-ben a Deutsch család Cukorgyárat alapított, az 1920-as évek végén pedig konzervgyárat hoztak létre. A második világháborúban gettót, a gyárak területén pedig gyűjtőtábor alakítottak ki. 1944 szeptember 20-án angol és amerikai bombázók megsemmisítették a pályaudvar épületét és környékét. Hatvant a második világháború után várossá nyilvánították, 1956-ban pedig új vasútállomás épült a településen. A Város mai képét felújított középületei, közterei határozzák meg.

3. ábra: I. Katonai Felmérés (1763-1787)

4. ábra: II. Katonai Felmérés (1806-1869)

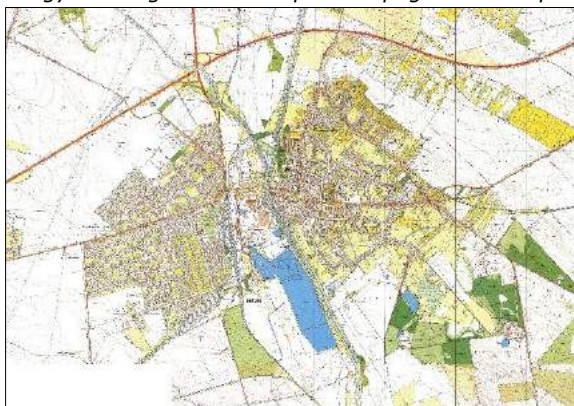
5. ábra: III. Katonai Felmérés (1869-1887)

6. ábra: Magyarország Katonai Felmérése (1941)

7. ábra:
Magyarország 1:10.000 léptékű topográfiai térképe

8. ábra: Google Earth műholdfelvétel, 2017

B).....ÁLTALÁNOS TELEPÜLÉSKÉP

.....TELEPÜLÉSHÁLÓZAT ÉS TELEPÜLÉSSZERKEZETI ÖSSZEFÜGGÉSEK

Településhálózati és településszerkezeti összefüggések vizsgálatára többnyire a középkortól rendelkezünk értékelhető adatokkal. A környezet és a település kapcsolatát jól szemlélteti azonban az összegzés, amikor a településhatárba eső összes ismert régészeti lelőhely elhelyezkedését vizsgáljuk. Az ember minden esetben azokat a területeket foglalja el, melyek környezeti feltételei (domborzat, vízrajz, növényzet, állatvilág, éghajlat, később utak, szomszédos települések stb.) életmódjához, biológiai és közösségi igényeihez a leginkább igazodnak. Noha a technikai fejlődés a korábbihoz mérten több szabadságot ad a mai embernek ahhoz, hogy a természeti környezettől kevésbé függjön, egyes rendkívüli események, — ilyenek az árvizek — utalnak arra, hogy érdemes figyelembe venni, melyek azok a területek, melyeket valamilyen szempont alapján az ember az elmúlt 6000 év során előnyben részesített. E területekkel oly módon kell számoljunk, hogy ezek azok a megfelelő referenciával bíró területek, melyek egy adott korszak adott közössége számára különösebb műszaki létesítmények nélkül is alkalmasak tartós megtelepedésre.

Területileg döntően az Alföld nagytáj, az Észak-Alföldi-hordalékkúpsíkság középtáj és a Hatvani-sík kistájhoz tartozik, éghajlata mérsékelt meleg-száraz, alapkőzete kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával, meghatározó genetikai talajtípusai csernozjom barna erdőtalajok, főbb folyóvizei a Zagyva folyó, a Bér-patak, a Görbe-ér, állóvizei a Görbeéri-bányatavak és több, kisebb, mesterségesen keletkezett tó.

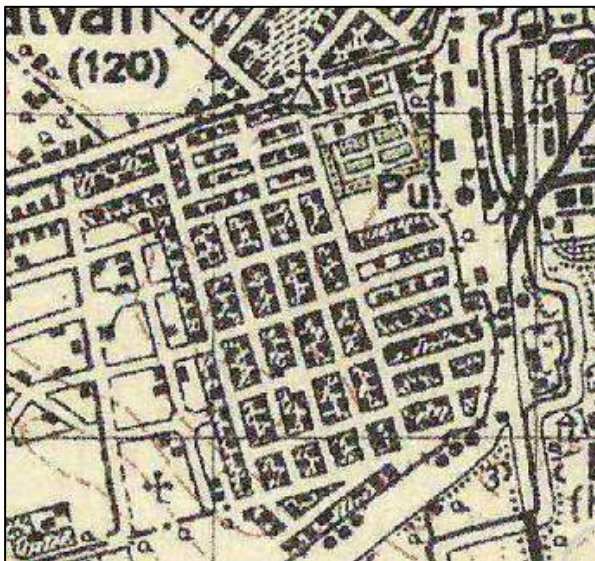
9. ábra: Magyarország kistájainak katasztere, MTA, Budapest, 2010.

Hatvan településen elmondható, hogy az épületek többsége lakóház funkciójú és ezek nagy része kertvárosias jellegű épület. Ha városrészenként tekintünk a településre, Óhatvan városrész központjában kisvárosias beépítés a jellemző, valamint a barokk stílus dominál. Itt elterjedt a földszinti szolgáltató-funkció az egyébként többszintes lakóházakban, valamint az intézmények is sűrűn helyezkednek el. A város legdominánsabb épületei közé tartozik a Grassalkovich kastély, a Szent Adalbert plébániatemplom, a Hatvani Lajos Múzeum, a Parókia, a Városháza, valamint a központi tértől távolabb eső kórház épülete. Nagygombos felől szép kilátás nyílik a városra, ezek az épületek onnan is jól látszódnak, a városképet meghatározzák. A központi Kossuth téren több idős fa, jól karbantartott gyepfelületek, az utak mentén virágágyak teszik még szebbé, karakteresebbé a főteret.

A 60-as, 70-es és 80-as évek lakótelep-építkezései nyomot hagytak a településen. Ekkor tűnt el a Horváth Mihály út egységes arculata, teret engedve egy a Város egykori arculatától idegen beépítésnek.

10. ábra: A Grassalkovich major az I. katonai felmérésen (1783)

11. ábra: Újhatvan városrész a II. világháborús térképen

A település eredetileg is a fent említett központi elhelyezkedésű Kossuth térre fűződött fel, itt áll a kastély, mint központi épület, a plébániatemplom, a parókia, valamint az ezek körüli zárt sorú beépítés. Innen északra, keletre és délre falusias, szabálytalan beépítés kezdődött. A város déli oldalán helyezkedett el a temető is. A Zagyva nyugati partja ekkor nem volt lakott. Nagygyomboson a Grassalkovich major volt a fő szervező elem, később e köré épültek a különböző rendeltetésű házak, építmények.

A II. katonai felmérésen már jól látszik a telekkiosztás, egységes téglalap formájú, kisméretű telkekre lett osztva a város keleti része. Itt alakult ki a vasúti kolónia körül a mai Újhatvan. A zárt sorú beépítés még mindig csak a városközpontja jellemző.

Újhatvan kiépülésével a város egyértelműen két városrészre osztódik. Az új településrész a Zagyva nyugati partján létesül, utcahálózata szabályos négyzetes, az épületek szabadonállóak, de sűrűbben helyezkednek el, mint az Óhatvani városrészben. Ez a terület kertvárosias jelleget hordoz. A vasúthoz közel épül ki a Vasúti kolónia, ami részben eltér az amúgy homogénnek mondható beépítéstől, de szintén sűrű, szabályos kiépítésű terület. A település innentől kezdve nyugat felé folyamatosan terjeszkedett.

Fontos még megemlíteni a Hatvan középső területén létrejött iparterületet (Középhatvan), ami a központi elhelyezkedése miatt vált dominánssá. Itt a XIX. század

végétől folyik ipari tevékenység, ami nemcsak a város képét, hanem a gazdaságát is meghatározza, mind a mai napig.

A 2000-es években Újhatvan területén ipari park létesült. Itt nagyméretű csarnoképületek épültek, lapos tetővel, fehér vagy más élénkebb színekben, ezek az autópályáról nézve meghatározzák a látképet.

Természeti értékek közül jelentősen meghatározza a városképet a Görbeéri bányató-rendszer. itt üdülőterület is létesült, a tavak sokak kedvenc horgászhelye. A tájkép szempontjából még jelentős a távoli Mátra vonulata is, valamint a Nagygyombosi külterület, hiszen ez a város legfőbb kiemelkedése, kilátópontja is. A város központi területei felőli látványban ugyanakkor a Szőlőhegy jelenik meg legmarkánsabban, amelyik az M3-as autópálya felől is rálátással bír.

ÉRKEZŐ SZEMSZÖGÉBŐL VALÓ FELTÁRULÁS, TELEPÜLÉSKÖZPONTBÓL MEGJELENŐ LÁTVÁNY

Ahhoz, hogy Hatvan településképet védeni tudjuk, meg kell határozni, mire is irányul majd a védelem, hogyan írható le a város a településképe szempontjából. Településképnek tekintjük azt a látványt, amelyet a település felé tekintve a domborzat, az épületek és a növényzet összessége ad ki. Fontos továbbá megjegyezni, hogy a településképe nem állandó, külső tényezők (pl. évszakok) és a lakosok folyamatosan alakíthatják, változtathatják akár kedvező, akár kedvezőtlen irányba.

A településképet máshogy érzékeli egy gyalogos, máshogy az, aki vonattal vagy gépkocsival érkezik meg. Máshogy látja egy helyi lakos, és máshogy az egyszeri átutazó. Mást lát az, aki magaslati pontból, vagy esetleg repülőről tekint le a településre, mást az, aki a házak között sétál. A településképe meghatározása ezért mindenképp szubjektív módon történhet csak.

Ha megtaláljuk a fő nézőpontokat, ahonnan a legtöbben vagy a leggyakrabban tekintenek Hatvanra, megtaláljuk egyúttal azokat a kritikus pontokat, melyek a legmeghatározóbbak a településképe szempontjából. Ha e területek gondozására, megőrzésére, vagy fejlesztésére nagyobb figyelem fordul, az az egész település megítélésére kedvező hatással lesz.

A település feltárulását adó legfőbb vonalak a fő- és mellékutak rendszere. A M3 autópálya mentén haladva a város elrohan mellettünk mezőgazdasági területeivel és Ipari Parkjának sziluettjével, igazi megismerésére tehát nincs mód.

A településre érkezők számára az első számú benyomást a belterületen áthaladó 3 sz. főút biztosítja, amely a mezőgazdasági területek mentén jut el először Újhatvanba, majd a napjainkban elkészült látványos vasúti felüljárón áthaladva Középhantvanba; a Város új központjába, tovább a Zagyva hídon keresztül jutva Óhatvan városközpontjába, majd lakótelepek, végül kertés lakóterületek mellett elvezetve jut ki újra a mezőgazdasági területek közé. A főúton végighaladva egy szinte teljes arculatot felölelő képet kaphatunk a városról.

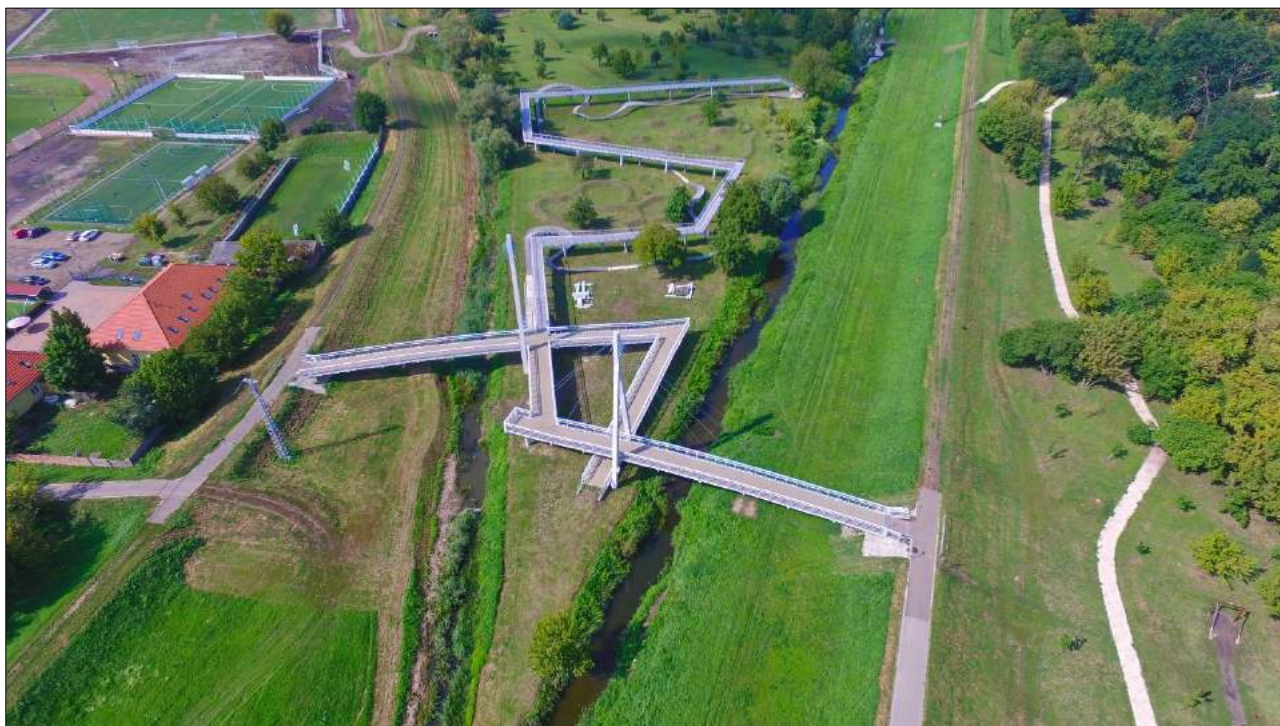

A településre bevezető többi főútról és mellékútról csak egy-egy kisebb szeletet ismerhetünk meg a karakterek tárházából. Ezek jelentősége azonban ugyancsak nagy, hiszen itt találhatóak azok a fejlesztési területek, amelyek a továbbiakban meghatározó arculati képet adhatnak a településnek.

A településre megérkezni vasútvonalakon is lehetséges, amelyek a település szívébe az égtájak minden irányából érkeznek, A vasútállomások meghatározó képet mutatnak a látogatók részére. Hatvan vasútállomása méltóan jeleníti meg a városkapu motívumot, az elvárásoknak tehát Hatvan eleget tesz.

Látványos településképi feltárást biztosítanak még a kerékpárutak menti megérkezési pontok, amelyek részben főutak mentén haladnak, de egy kiemelkedő eleme újabb nézőpontból mutatja be a települést. Ez az elem a Zagyva menti országos kerékpárút, amely még csak részben épült ki, de róla a leglátványosabb részleteket már ma is megismerhetjük.

MAGASLATI PONTOK, RÁLÁTÁS

Hatvan településképét – döntően síkvidéki elhelyezkedése okán – elsősorban mesterséges elemek, azaz az építmények határozzák meg. A domborzati viszonyokból adódik, hogy kevés olyan magaslat található ahonnan a település felülnézetből, madártávlatból látható lenne. Ugyanakkor az alacsony, lágyszárú növényzet (gyep, szántó) oldalirányból nem takar, így a város sziluettje távolról is jól látható.

Rálátást biztosító épített elemek közül említésre méltó a vasúti felüljáró hídja.

A Szőlőhegy jelenti az egyetlen természetes magaslatot.

.....UTCAKÉPEK

Egy település általános utcaképét a mikro domborzat, az utcák szélessége, a telekmorfológia, a beépítési mód, az épületek és a növényzet határozza meg. Az utcák képében a lakóépületek képviselik a legnagyobb arányt, ugyanakkor arcukat mégsem lakóépületeivel jellemezhetjük. Kiemelt épületei, épület-együttesei, azonos karakterjegyeket viselő utcaszakaszai adnak egyediséget számára.

Hatvan város utcáira, vonalvezetésük szempontjából, kettősség jellemző, míg a történeti települési területen; Óhatvanban változatos vonalvezetésű és eltérő szélességű utcák jellemzőek, addig Újhatvan területén az utcákat vonalzó mentén szerkesztették, közel azonos szélességgel. Az utcák térfalait alkotó épületek beépítése Óhatvan területén általában utcafrontos és oldalhatáron álló, míg Újhatvanban az oldalhatáron állóság még jellemző, de a beépítés döntően előkert kialakításával történik.

C).....ÁLTALÁNOS TELEPÜLÉSKARAKTER

Településkarakternek a településszerkezet és a településképi elemeit, formáit, anyagait, színvilágát együttesen tekintjük.

Más megfogalmazásban a településkarakter a településre, illetve annak bizonyos részeire tipikusan jellemző úthálózat és térformáció szövevény, telekszerkezet, beépítési mód, térbeliség – morfológiai sajátosságok – együtthatásaként megjelenő sajátos jelleg, mely az idő folyamán folyamatos kiegészítések egymásra rétegződésével formálódott, alakult, s jött létre.

Hatvan karakterét elsősorban alföldi elhelyezkedése, hegylábi érintettsége, Zagyva menti fekvése és történelmi múltja határozza meg. A település Óhatvani történeti része organikus fejlődés képet tükrözi, utcái a kisebb terepalakulatokhoz és a vízfolyások, csatornák nyomvonalához igazodnak. Lakótelepei a településszövet roncsolásának tekinthetők, azoktól idegen alakzatokat, beépítést, épület-elhelyezést tükrözve. Újhatvan a tervezett város képét tükrözi. Utcaszélességei, köztér-hiányos alaprajza azonban a tervező hiányosságának, a telekkihasználás túlzott kíváncsiának tudható be.

A város belterületét a meghatározó, azokat felszabdoló vonalak – a Zagyva folyó, a főutak, a vasútvonalak – jól elhatárolódó területekre osztják. Óhatvan területét az organikusság és a lakótelepi szigorúság kettőse, míg Újhatvan területét a szabályosság jellemzi. Mindkettő területet jellemzően lakóterületek fedik, központi részein településközponti funkcióval, míg szélein a gazdasági területek megjelenése a jellemző. A két településrész közé nőtt Középhatvan területe, amelyet a főút két eltérő funkcióra szakít, délen a gazdasági funkció a jellemző, míg északon a rekreációhoz kapcsolódó zöldfunkciók. A külterületén a mezőgazdasági funkció az általános, amelyben az autópálya eleme és a Görbeéri tavak okoz markáns változást.

Hatvan hasonlítható egy pillangóhoz, amely egy virágos rét fölött repül, szárnyait kiterjesztve a szivárvány minden színében pompázva. A kép leegyszerűsített, de jól jellemzi az eltérő területek együttesét magába foglaló város heterogén arculatát.

3. ÖRÖKSÉGÜNK, A TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ ÉPÍTÉSZETI, MŰEMLÉKI, TÁJI ÉS TERMÉSZETI ÉRTÉKEK, TELEPÜLÉSKÉPI JELLEMZŐK

Jelen fejezetben a településképi szempontból meghatározó területek kerülnek bemutatásra. A jellegzetes, értékes, hagyományt őrző építészeti arculatot, településkaraktert hordozó, vagy meghatározó településrészek. A mi olvasatunkban a településképi szempontból meghatározó terület három különböző lehatárolás halmazaként fogható fel:

- A meghatározó területek közé elsősorban be kell sorolni valamennyi művi és természeti értéket, amely védeltsége okán olyan minőséget hordoz, amely miatt méltán tartható meghatározónak. A műemléki, régészeti értékek mellett a természeti elemek alkotják ezt a kategóriát, amely területeket a településképi védelméről szóló törvény településképi szempontból kiemelt területként aposztrofál.
- A másik az ún. történeti települési terület, amely a Második Katonai Felmérés térképein már települési térségként jelenik meg. Ez képviseli azt a településmagot, amely köré a mai település kiépült, ennek szerkezete mutat hagyományos utcavonalak közé szerveződő tömbstruktúrát, melyen belül az egykori teleszerkezet is kirajzolódik. Magyarországi viszonylatban településeink döntő többségénél ez az alap ma is kimutatható.
- A harmadik szint egy településen áthaladó szemszögéből vizsgálja a látványt. Ami számára feltárul, azt azonosítja a településsel. Kiemelt szerepet kapnak a látványban az ún. településkapuk. Ezek azok a pontok, ahol a települési szövetbe belép a látogató, és a váltás nyomán az első benyomásokat megszerzi. Attól függően, hogy gépkocsival, gyalog, kerékpárral, vonattal, vagy hajóval érkezünk, más-más szerepe van a vonal-mentiségnek és a pontszerűségnek. Míg a vonattal érkező számára csak az állomáson tudatosul, hogy megérkezett, addig a személygépkocsival utazó már a várostáblától kezdve tisztában van azzal, hogy hol jár. A közismert városokról az ember fejében él egy kép, amelyik a látnivalókat mutatja, a város azonban nem csak ebből áll. A látnivalók által ismert képet árnyalja az út során megszerzett ismeret, ami a várost éppúgy meghatározza, mint védett értékei. Kitüntetett szerepe van tehát az áthaladók útvonalainak, és ezért kell ezekre, az utakat szegélyező ingatlanok arculatára odafigyelni.

Hatvan értékleltára a nemzetközi, illetve országos szintű elemek mellett a helyi értékeket is tartalmazza. Az értékleltári lista alapján kerül a helyi védelem meghatározásra, valamint a településképi szempontjából meghatározó terület kijelölésre.

A).....TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ ÉPÍTÉSZETI ÉRTÉKEK

A településképi szempontból meghatározó építészeti értékeket a műemlékek és régészeti lelőhelyek mellett a helyi művi értékek és a történelmi múltjuk vagy térbeli elhelyezkedésük folytán kiemelkedő területek alkotják.

Településképi szempontból meghatározó épületeket, díszítéseket a város Óhatvani, központi részén találhatunk a legtöbbet. Itt főleg a barokkos jegyek dominálnak, a XX-XXI. századi elemek mellett.

.....MŰEMLÉKI ÉRTÉKEK

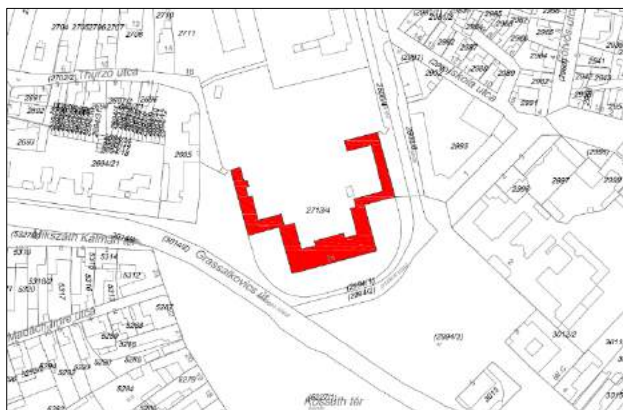
Műemléki értéknek az országos jelentőségű történeti, művészeti, tudományos és műszaki emlékeket tekintjük. Ezek közül is kiemelkednek a műemlékek, amelyek jogszabállyal védetté lettek nyilvánítva. Az alábbiakban felsorolásszerűen bemutatjuk, melyek a Hatvan területén található műemlékek, illetve ezek műemléki környezete. A táblázatot központi, közhiteles nyilvántartás alapján készítettük. Helyet kapott benne a nyilvántartásra, címre, elnevezésre utaló adatok mellett a védelmi szintet mutató bírságkategória is. A táblázat adatai a 2017 júliusi állapotot tükrözik.

NYILVÁNTARTOTT MŰEMLÉKEK							
TÖRZSSZÁM	AZONOSÍTÓ	CÍM	NÉV	VÉDELEM	BÍRSÁG KATEGÓRIA	VÉDÉSI ÜGYIRATOK	HELYRAJZI SZÁM
11125	12728	Kossuth tér 7.	Egykori serfőzde műemléki környezete	Műemléki környezet		25/2005. (IX. 16.) NKÖM, 9/2009. (III. 6.) OKM	5231/1, 5230, 5232, 5233, 5235/16
2124	13848	Nagygombos	magtár	Műemlék	II.	22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	0531/2
2124	13849	Nagygombos	lóistálló	Műemlék	II.	22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	0531/2
2124	13850	Nagygombos	tehenészet	Műemlék	II.	22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	0531/2
11583	19128	Boldogi út 2.	ún. Kristály-kastély	Műemlék	II.	24/2012. (IX. 14.) EMMI	5331/6
11583	19129	Radnóti tér 2.	egykori igazgatói kastély	Műemlék	II.	24/2012. (IX. 14.) EMMI	5331/24
11583	19130		Hatvani Cukorgyár egykori lakóépületei műemléki környezete	Műemléki környezet		24/2012. (IX. 14.) EMMI	2630/1, 2630/2, 2630/3, 5329/2, 5330/1, 5330/2, 5331/1, 5331/14, 5331/18, 5331/19, 5331/20, 5334/2, 5334/3, 5334/4, 2630/10, 2630/11, 2630/12, 2630/13, 2630/6, 2630/7, 2630/9, 2631/3, 2631/4, 2632/4, 2632/5, 2632/6, 2632/7, 5331/21, 5331/22, 5331/23, 5331/25, 5331/27, 5331/28, 5331/29, 5331/30, 5331/31, 5331/32, 5331/33, 5331/40, 5331/41, 5331/42, 2630/8
11584	19131	Boldogi út	rendőrség	Műemlék	I.	24/2012. (IX. 14.) EMMI	2443

11584	19132	Boldogi út	postaépület	Műemlék	I.	24/2012. (IX. 14.) EMMI	2443
11584	19133		vasútállomás felvételi épülete, rendőrség és a postaépület műemléki környezete	Műemléki környezet		24/2012. (IX. 14.) EMMI	2443, 2622, 2627/1
2121	27273		Szent Sebestyén-szobor ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet			3013, 3014/2, 5189, 5190, 5191/1, 5225, 5227/1
2125	27274		R. k. plébánia ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet			2713/4, 2994/1, 2994/2, 2994/3, 3012, 3014/2, 5188, 5189, 5225, 5227/1, 5227/2
2124	27275		Grassalkovich major ex-lege műemléki környezete	Műemléki környezet			0449, 0452, 0453/11, 0453/19, 0453/3, 0529/10, 0529/11, 0529/12, 0529/13, 0529/14, 0529/15, 0529/2, 0529/29, 0529/30, 0529/7, 0529/8, 0529/9, 0530, 0531/4, 5501, 6303/1, 6303/2, 6304, 6305, 6307, 6310/1, 6310/2
11584	18873	Boldogi út	felvételi épület	Műemlék	I.	24/2012. (IX. 14.) EMMI	2627/1
2121	5733	Kossuth tér	Szent Sebestyén-szobor	Műemlék	II.	22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	5227/2
2122	5734	Templom tér	R. k. templom (Szent Adalbert)	Műemlék	II.	22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	5225
2123	5735	Kossuth tér	Volt Grassalkovich-kastély	Műemlék	I.	1620-58-19/1950. VKM, 22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	2713/4, 2713/1, 2713/5, 2713/6
2124	5738	Nagygyombos	Grassalkovich major	Műemlék	II.	22509/1958. ÉM 120344/1958. MM	0531/2
2125	5737	Kossuth tér 5.	R. k. plébánia	Műemlék	II.	5730/1965. ÉM	3013
9265	5739	Nagygyombos	Borház	általános műemléki védelem	III.		0464/40, 0464/2, 0464/3, 0464/8, 0464/9, 0464/10, 0464/11, 0464/12, 0464/13, 0464/14, 0464/15, 0464/16, 0464/17, 0464/18, 0464/19, 0464/20, 0464/21, 0464/22, 0464/23, 0464/24, 0464/25, 0464/26, 0464/27, 0464/28, 0464/29, 0464/30, 0464/31, 0464/32, 0464/33, 0464/34, 0464/35, 0464/36, 0464/37, 0464/38, 0464/39, 0464/41, 0464/42, 0464/43, 0464/44, 0464/45, 0464/46, 0464/47, 0464/48, 0464/49, 0464/50, 0464/51, 0464/52, 0464/53, 0464/54, 0464/55, 0464/56, 0464/57, 0464/58, 0464/59, 0464/60, 0464/61, 0464/62, 0464/63, 0464/64, 0464/65, 0464/66, 0464/67, 0464/68, 0464/7, 0464/72, 0464/71, 0464/70, 0464/69

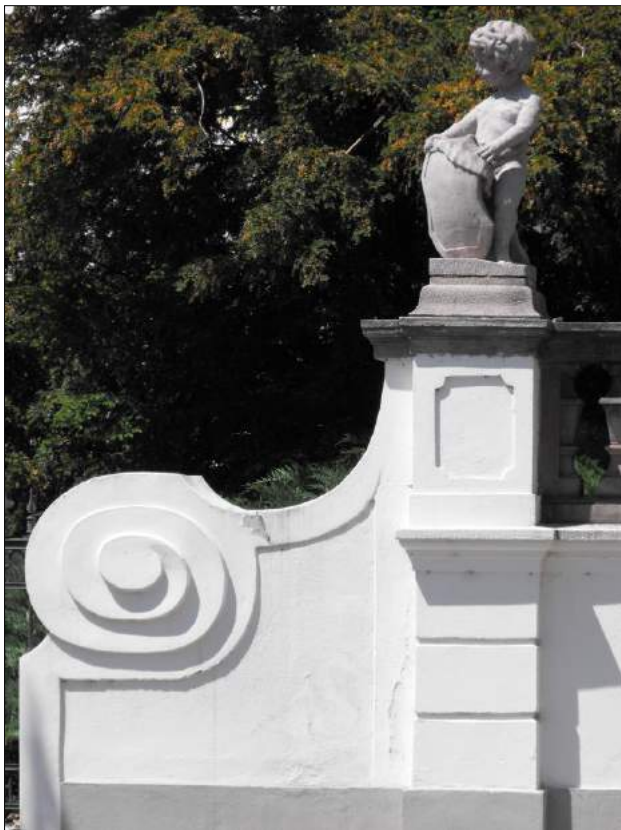
9341	5736	Kossuth tér és környéke	A Grassalkovich-kastély műemléki környezete	Műemléki környezet	17005/1981. OMF, 1558/1982. OMF	5227/2, 5232, 5226, 5225, 2806/5, 2806/6, 2806/4, 5228, 2996, 3012, 5188, 5187, 5186, 5156, 5190, 2994/3, 2990, 2702/2, 2694/6, 2694/7, 2694/8, 2694/9, 2694/10, 2694/11, 2694/12, 2695, 2994/1, 2994/2, 3014/2, 5327/2, 3014/4, 5316, 5315, 5314, 5313, 5311, 5289, 5287, 5279, 5275, 5269, 5233, 5276/2, 5277, 5278, 5280, 5284, 5285, 5286, 5288, 5312, 2694/21, 2713/4, 2991, 2992, 2993, 2997, 2999, 2995, 3011/1, 3011/2, 3015, 5189, 5191/1, 5224, 5085, 5230, 5231/1, 5231/2, 2694/5, 2696, 5235/22, 5235/21, 5235/16, 5235/1, 5235/2, 5235/3, 5229, 5227/1, 3013, 2713/5, 2713/6
11125	11457	Kossuth tér 8.	Egykori serfőzde	Műemlék	II. 25/2005. (IX. 16.) NKÖM	5231/2
11583	19127	Boldogi út 2., Radnóti tér 2.	Hatvani Cukorgyár egykori lakóépületei	Műemlék	II. 24/2012. (IX. 14.) EMMI	5331/6
11584	18872	Boldogi út	vasútállomás felvételi épülete, rendőrség és a postaépület	Műemlék	I. 24/2012. (IX. 14.) EMMI	2443, 2627/1

A teljesség igénye nélkül az alábbiakban bemutatásra kerül néhány Hatvan városában található műemlék.

A település történeti magjában található a **Hatvani Grassalkovich kastély**. A település egyik legjelentősebb műemléki épülete. Építtetője I. Grassalkovich Antal, aki a XVIII. század első felében Oraschek Ignácot bízta meg a középső emeletes rész megépítésével. 1763-ban Jung József két földszintes oldalszárnyat épített hozzá. A Grassalkovich családot követően Deutsch Ignác (a későbbi Hatvany-család tagja) birtokába került a kastély. Az évek során tovább bővítették, felújították, 1910-ben pedig neobarokk stílusban felújították és ekkor rendezték be lakókastélynak is. A II. világháború után gazdátlanul maradt. Innentől az épületet hadikórháznak, majd középiskolának, később rendelőintézetnek, mentőállomásnak használták, végül nagyobb része funkció nélkül maradt. Felújítására 2012-2014. között került sor. Jelenleg a kastély a Széchenyi Zsigmond Vadászati Múzeum reprezentatív helyszínéül szolgál.

A történeti kertnek minősülő kastélykert egykori területének töredéke maradt fenn. Egy részén építették fel a Város kórházát és a hozzá tartozó épületeket, másik része egy lakótelep építéséhez lett igénybe véve. A megmaradt részei a Kastély felújításával együtt megújultak. Épületállománya a kor színvonalára lett felemelve.

A város főterén áll a Grassalkovich Antal által építtetett egyetlen homlokzati tornyú, barokk, **római katolikus templom**. 1757-ben húsvét utáni második vasárnap szentelték fel. Oraschek Ignác és Jung József építészek alkotása. A mai templom az 1596-ban elpusztult középkori templom helyén áll, melyek első említése 1273-ból való.

A templom előterében jobbra és balra egy-egy oldalkápolna nyílik. A templomtér szép és tágas, a nagy fesztávolságú templomhajón három csehsüveg boltozat ívelődik át. A szentélyt diadalív nyitja, amelyet a Grassalkovich-család címere díszít. A templomban a legértékesebb berendezési tárgyak a szentélyben található, hátépítményekkel kiegészített stallumok (3 darab), valamint a négy padtömb első tagjai, melyek 1762-ben készültek a pécsi székesegyház részére, és 1882-ben kerültek a templomba.

A Szent Adalbert plébániatemplom, előtérben a szentháromság szobor –Forrás: saját fotó

RÉGÉSZETI LELŐHELYEK

Hatvan történelmi múltja okán jelentős számú régészeti lelőhellyel rendelkezik.

A lenti táblázatot központi, közhiteles nyilvántartás alapján készítettük. Helyet kapott benne a nyilvántartásra, elnevezésre, érintett helyrajzi számokra utaló adatok mellett a védelmi szintet és az ezt visszatükröző bírságkategória is. A táblázat adatai a 2017 júliusi állapotot tükrözik.

NYILVÁNTARTOTT RÉGÉSZETI LELŐHELYEK						
AZONOSÍTÓ	LELŐHELYSZÁM	NÉV	VÉDELEM	BÍRSÁG KATEGÓRIA	VÉDÉSI JOGI AKTUSOK	HELYRAJZI SZÁM
21135	1	Strázsa-hegy	kiemelten védett	I.	22292/1 976. KM	10371, 10372, 10373/1, 10373/2, 10374, 10375/1, 10375/2, 10375/3, 10376, 10377, 10378, 10379, 10380, 10383, 011, 010, 018/3, 018/25, 018/26, 10400/1, 10400/2, 10401/1, 10401/2, 10401/3, 10402, 10403, 10404, 10405, 10406/1, 10408, 10409, 10411, 10356/1, 10358, 10359, 10360, 10361/1, 10361/2, 10362, 10363, 10364, 10365/1, 10365/2, 10366, 10367, 10368, 10369, 10370, 10398/1, 10398/2, 10399/1, 10399/2, 09/5, 09/6, 10381, 10382, 10384, 10385, 10386/1, 10386/2, 10386/4, 10386/5, 10387, 10388, 10389, 10390, 10391, 10392/1, 10392/2, 10393, 10394, 10395, 10396, 10397/1, 10397/2, 10397/3, 10375/4
23864	2	Nagygombos, Sportpálya	szakmai			6301
23866	4	Balassi B. út 66-74sz.	szakmai			3258, 3260, 3261/1, 3261/2, 3263/1, 3263/2, 3264, 3265, 3266, 3267, 3246/3, 3257, 3256, 3255/2, 3249/3, 3249/1, 3249/2, 10020, 10019, 10016/2, 10017, 10018, 10016/1, 10012, 10013, 10015, 10014
23867	5	Nagygombos (Római őrtorony)	kiemelten védett	I.	22292/1 976. KM	0534/2, 11382, 11383, 0536/4, 0534/14, 0534/15, 0534/16, 0534/17, 0534/8, 0534/9
23868	6	Autópálya, Zagyva-híd	szakmai			0448/6
23869	7	Balassi B. u. 110.	szakmai			0448/6, 0449
23870	8	Balassi B. u. 96-104.	szakmai			3279, 3280, 3281, 3282, 3284, 3285, 3286, 3287, 3288, 3293/5, 3283/2, 3283/1
23871	9	Zagyva-mente I.	szakmai			0422/1
23872	10	Zagyva-mente II.	szakmai			0422/1, 0416/3, 0446
23876	11	Baj-pusztá I.	szakmai			0385
23874	12	Nagygombosi bekötő út	szakmai			0425
23875	13	Vasút mente	szakmai			0410/2, 0425, 0396, 0397/1
23877	15	Baj-pusztá II.	szakmai			0378/1, 0410/2, 0392, 0425, 0397/2, 0397/3, 0397/1, 0378/4, 0378/3, 0399
23878	16	Baj-pusztá III.	szakmai			0385
23879	17	Vanyarci-patak	szakmai			0378/1, 0385
23880	18	Autópálya felhajtó	szakmai			0379, 0378/1, 0377/2, 0376/8, 0378/3, 0392, 0400
23881	19	Vasúti elágazás	szakmai			0369/3, 0369/11, 0392
23882	20	Pap-malom I.	szakmai			0417/2, 0416/2, 0410/2, 0404/4, 0404/5, 0404/6, 0404/7, 0404/8, 0402/3, 0404/1, 0416/3, 0416/1
23883	21	Nagygombos, Sportpálya Ny-i út	szakmai			6301
23884	22	Zagyva-mente III.	szakmai			0422/5, 0422/6
23885	23	Pap- malom II.	szakmai			0422/5
57125	25	Pap-malom III.	szakmai			0416/2
23947	26	Kishatvan	szakmai			10332, 10333, 10334, 10335, 10336, 10337, 10338, 10339, 10340, 10341, 10342, 10343, 10344, 10345, 10348, 4346, 4347, 4348, 4349, 4350, 4352, 4353, 4354, 4355, 4356, 4357, 4261, 4262/1, 4262/2, 4263, 4264, 4265, 4266, 4267, 4268, 4269, 0224/7, 0224/9, 0224/1, 0224/2, 0224/3, 0224/4, 0232/5
23948	27	Rakottys-ér, sziget	szakmai			0224/7, 0224/8

23949	28	Rakottys-ér	szakmai		10331, 0224/2, 0224/3, 0224/4, 0224/6, 0224/7, 0231/6, 0231/29, 0231/33, 0231/34, 0231/35, 0231/36, 0231/37
23950	29	32.út MOL kút	szakmai		10323, 10324, 10325, 10326, 10327, 10328, 10329, 10332, 10333, 10334, 10335, 10336, 10337, 0232/5, 0224/1, 0224/2
23951	30	Delelő, Szeszfőzde	szakmai		6501/3, 0253, 0254/1, 0254/2, 0255, 0259/2, 0259/3, 0259/4, 0259/5, 0259/6, 0259/7, 0259/8, 0259/9, 0259/10
23952	31	Delelő	szakmai		4336, 4337, 4338, 4339, 4340, 4341, 4342/1, 4342/2, 4343, 4321, 4323, 4325, 4326, 4689, 4690, 4701/1, 4701/2, 4702, 4705, 4706/1, 4706/2, 4706/3, 4707, 4709, 4711, 4712, 4713, 0259/1, 0259/4, 0259/5, 0259/6, 0259/7, 0259/8, 0259/9, 0259/10, 0255, 0252, 0253, 0254/4, 0254/5, 10355, 10354, 10349, 10350/1, 10353, 10352, 10350/2, 10351, 0259/26
33338	32	Ifjúság utca	szakmai		2743, 2723/3, 2739, 2742, 2754, 2756, 2757, 2760/2, 2736, 2735, 2740/1, 2740/2
33342	33	Kórház	szakmai		2690, 2685/2, 2703/1, 2702/2, 2702/1
36022	34	I. számú kavicsbánya	szakmai		0145
42777	35	Kerek-halom	szakmai		3297/7, 3298/2, 0631/13, 0631/12
44782	60	Csányi út 60.	szakmai		4220/6, 4229, 4230, 4252, 9307, 9308, 9309, 9310, 9311, 4368, 4369, 4251/3, 4370, 4251/2, 4251/4, 4257/1, 4257/2, 4251/1, 4220/16, 4376, 4375, 4374, 4373, 4377, 4365, 4372, 9306, 9300, 9299, 9298, 9301, 4231, 4232, 4233, 4234, 9302, 9303, 9304, 9305, 9296, 9297, 0232/1, 10315, 10316, 10321, 10320, 10319, 10318, 10317, 4235, 4236, 4237, 4238, 4239, 4240, 4241, 4242, 4243, 4244, 4245, 4246/1, 4246/2, 4246/3, 4246/4, 4247, 4248, 4249, 4250/1, 4250/2, 10314, 9271/1, 9271/2, 9272, 9273, 9274, 9275, 9276, 9277, 9281, 9282, 9285, 9286, 9287, 9288, 9289, 9290, 9291, 9292, 9293, 9294, 9295, 10279, 10284, 10285, 10286, 10287, 10288, 10289, 10290, 10291, 10292, 10293, 10295, 10297, 10298, 10299, 10303, 10304, 10308/1, 10310/1, 10311, 10312, 10313, 10322, 10323, 10324, 10325, 10326, 10327, 10328, 10329, 4261, 10331, 4359, 4366/2, 4367, 4366/1, 4364, 4363, 4362, 4360, 4255, 4254, 4253, 4256
46781	66	Horgásztó	szakmai		0458/1, 0458/2, 0459, 076/1
49746	67	Balassi Bálint út	szakmai		3298/1, 3304/1, 3300, 3293/8, 3298/2, 3297/10, 3297/11, 3302, 3297/9, 3297/8, 3297/7, 3297/6, 3297/5, 3297/1, 3297/2, 3303, 3301, 3297/3, 3297/4
49747	68	Kazinczy út	szakmai		4047, 4071, 4220/14, 4220/6
49748	69	Horváth Mihály út	szakmai		4397, 4406/5, 4406/6
49749	70	Gombosi híd	szakmai		0450/1
49750	71	Téglagyár	szakmai		0416/3
49751	72	Zagyva - Vasúti híd	szakmai		02/2
49752	73	Temető utca	szakmai		02/5, 04187/2, 04187/3, 04187/4, 04187/5, 04187/6, 04187/7, 04187/8, 04188, 04189, 04190, 04191, 04192, 04193, 04194, 04195, 04196, 04197, 04198, 04199, 04200, 04201, 04202, 04203, 04204, 4208, 4213, 4214, 4215, 4216, 4217, 4218, 4219, 4220/6, 4221/2, 4186, 4220/17, 4177/1, 4177/2, 4178, 4176, 4175, 4174, 4173, 4172, 4171, 4170, 4169, 4168, 4179/1, 4179/2, 4180, 4181, 4182, 4183, 4184/5, 4184/6, 4184/7, 4185, 3706, 3707, 3708, 3709, 3710, 4187/8, 4190, 4191, 4192, 4193, 4194, 4195, 4196, 4197, 4198, 4199, 4200, 4201, 4202, 4203, 4204
49754	74	Béla u. 12.	szakmai		2806/5, 2806/10, 2806/13, 2820, 2821, 2822, 2823, 2824, 2825, 3166, 3167, 3168, 3170, 3171, 3176, 3177, 3179, 3180, 3181, 3165/1, 3165/2, 2826, 2830, 2831, 2834/1, 2835, 2836, 2837, 2838, 2839, 2840
48872	75	Hatvani utca	szakmai		5227/1, 5226, 5188, 3014/2, 3011/1, 3011/2, 3012, 3013, 2994/3, 2994/1, 2994/2, 2713/4, 5312, 5313, 5314, 5315, 5316, 5317, 5318/2, 5319, 5320, 5321, 5322/1, 5322/2, 5323, 5324, 5325/1, 5325/2, 5325/3, 5325/4, 5325/5, 5325/6, 5325/7, 5325/8, 5327/1, 5327/2, 3014/1, 3014/3, 3014/4, 2686, 2687, 2702/1, 2702/2, 2691, 2692, 2693, 2694/1, 2694/2, 2694/3, 2694/4, 2694/5, 2694/6, 2694/7, 2694/8, 2694/9, 2694/10, 2694/11, 2694/12, 2694/14, 2694/15, 2694/16, 2694/17, 2694/18, 2694/21, 2694/22, 2694/23, 2694/24, 2694/25, 2694/26, 2694/27, 2694/28, 2694/29, 2694/30, 2694/31, 2695, 2696, 2697/1, 2697/2, 2698, 2699, 2700, 2703/2, 2704, 2705, 2706, 2707, 2708, 2709, 2710, 2711
49755	76	Mártírok útja	szakmai		3014/2, 5262/2, 5229, 5261, 5260, 5253, 5235/22, 5235/6, 5287, 5279, 5233, 5312, 5286, 5228, 5227/1, 5232, 5230, 5231/1, 5235/1

49757	77	Nádai-szőlő	szakmai		018/18
49758	78	Kishatvan - Lenin Tsz. homokbányája II.	szakmai		0226/3
49759	79	Holt-Zagyva part	szakmai		0263/1, 0265, 0270
49760	80	Nagyhomoki-dűlő	szakmai		0232/5
48882	81	Hárstelep	szakmai		3396/1, 3396/2, 3399/6, 3399/7, 3399/8, 3402, 3403, 3404, 3405, 3243, 3401, 3399/3, 3399/5, 3399/4, 3395/2, 3395/1
49761	82	Báthory út	szakmai		3720, 3721, 3722, 4185
49762	83	Belvárosi temető	szakmai		4125, 4102, 4185
49763	85	Vízmű	szakmai		9330, 0243/5
49764	86	Bástya u.	szakmai		2702/1
49770	87	Mátyás király út	szakmai		2232/2, 2231, 2014
49772	88	Delelő út	szakmai		4278, 4279
49773	89	Tüzér út	szakmai		2396, 2397, 2405
49774	90	Kisfaludi u. 42.	szakmai		0243/11
49775	91	Kavicsbánya	szakmai		0145, 0132/24
49776	92	Gódor Kálmán u. 5.	szakmai		4568/54, 4568/34
49466	96	14. lelőhely	szakmai		1665, 1666/1, 2440, 2437, 2438, 2335, 2336/1, 2336/2, 2337/1, 2337/2, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2355, 2356, 2357, 2358/1, 2358/2, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367/1, 2367/2, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373/1, 2381, 2382, 2384
48883	97	3. számú lelőhely	szakmai		018/19
54082	98	Kisgombos, 1. lh.	szakmai		0492/1, 0492/2, 0492/4, 0492/5, 0492/6, 0492/7, 0492/8, 0492/9, 0491/2, 0491/3, 0491/4, 0491/5, 0491/6, 0493, 0494, 0502, 0482, 0492/3
54084	99	Kisgombos, 2. lh.	szakmai		0485/2
54086	100	Gombos-dűlő, 3. lh.	szakmai		0468/10, 0468/11, 0468/12, 0468/13
54087	101	Kisgombos, 4. lh.	szakmai		0488/2, 081/1, 083, 084, 0486/3
46786	102	Nagygombos, Fancsali útkereszteződés	szakmai		0458/1
31253	103	Brindza (Boldog I. homok és kavics)	szakmai		0132/24, 0148/1
63484	104	Rendező pályaudvar	szakmai		034, 031/2, 021/65, 021/66, 021/67
63480	105	Római katolikus templom	szakmai		5225, 5227/2, 5227/1
63490	106	Premontrei kolostor	szakmai		2990, 2997, 2999, 2998, 3046/2, 2994/3, 2995, 2996
63492	107	Vár	szakmai		2712, 2713/4, 3014/1, 2685/1, 2702/1, 2686, 2687, 2688, 2689, 2690, 2685/2, 2994/1, 2707, 2702/2, 2685/4, 2703/1, 2703/2, 2704, 2705, 2706, 2708, 2710, 2711, 2713/6, 5322/2, 5043, 5303, 5301, 5300, 5269, 5268, 5267, 5266, 5265, 5264, 5263, 5262/2, 5229, 5062, 5061, 5270, 5297, 5298, 5302, 5299, 5063, 5261, 5260, 5253, 5235/8, 5244, 5249, 5289, 5291, 5292, 5235/22, 5259, 5258, 5257, 5256, 5255, 5254, 5252, 5250, 5245, 5248, 5235/14, 5251, 5272, 5324, 5310, 5309, 3014/2, 3014/3, 5327/2, 5304, 5313, 5312, 5311, 5316, 5317, 5318/2, 5320, 5321, 5322/1, 5290, 5294, 5293/2, 5293/1, 5296, 5307/3, 5308, 5325/8, 5284, 5285, 5282, 5286, 5281, 5283, 5288, 5325/2, 5325/3, 5325/4, 5325/5, 5325/6, 5325/7, 5325/1, 5307/2, 5307/1, 5271, 5305, 5306, 5247, 5273, 5097/8, 5067, 5058, 5055, 5071, 5070, 5097/10, 5097/11, 5059, 5096, 5093, 5089, 5217, 5156, 5094, 5224, 5235/19, 5176, 5091, 5092, 5095, 5228, 5202, 5220/1, 5219, 5218, 5216, 5214, 5212, 5209, 5208, 5090, 5088/2, 5087/1, 5086, 5223, 5220/2, 5191/1, 5191/2, 5197, 5198, 5199, 5200, 5201, 5175, 5203, 5210, 5211, 5213, 5215, 5207, 5206, 5205, 5204, 5178, 5177, 5196, 5179, 5180, 5097/4, 5097/1, 5235/12, 5235/18, 5097/2, 5064, 5065, 5066, 5075, 5074, 5073, 5072, 5076, 5097/7, 5097/6, 5088/1, 5087/2, 5083, 5079, 5081, 5082, 5097/3, 5078, 5080, 5077/2, 5235/9, 5235/10, 5235/11, 5246, 5235/5, 5234/2, 5235/4, 5235/7, 5274, 2989, 2962, 2961, 3001, 3000, 3002, 3003, 2714, 2806/3, 2806/2, 3016, 4220/3, 4220/7, 3017, 4220/4, 5185, 5182, 5181, 5183, 5184, 5168/1, 3018/1, 3010, 3009, 3005/6, 3008, 3004, 3005/1, 3005/3, 3005/5, 5168/2, 3019/1, 3020/1, 3018/2, 3019/2, 3020/3, 3020/4, 2991, 2992, 2993, 2997, 2999, 2995, 3011/1, 3011/2, 3015, 5189, 5085, 5276/2, 5277, 5278,

					5280, 2694/21, 2694/1, 2694/2, 2694/3, 2694/4, 2694/5, 2696, 5227/2, 5225, 3013, 5231/2, 5231/1, 5230, 5232, 5233, 5235/16, 5235/6, 5235/1, 5279, 5287, 4220/6, 2806/5, 5227/1, 5226, 5188, 3012, 2994/3, 2994/2, 5314, 5315, 5319, 5323, 5327/1, 3014/4, 2691, 2692, 2693, 2694/6, 2694/7, 2694/8, 2694/9, 2694/10, 2694/11, 2694/12, 2694/14, 2694/15, 2694/17, 2694/18, 2694/22, 2694/23, 2694/24, 2694/25, 2694/26, 2694/27, 2694/28, 2694/29, 2694/30, 2694/31, 2695, 2697/1, 2697/2, 2698, 2699, 2700, 5235/21, 5235/2, 5235/3, 2806/6, 2806/4, 2996, 5187, 5186, 5190, 2990, 5275, 2685/3, 2998, 3046/2, 2985, 2966, 2806/7, 2981/1, 2967, 2986, 2984, 2983, 2981/2, 2982, 2987, 2988, 2964, 2954, 2946, 2956, 2957, 2958, 2959, 2960, 2942, 2943, 2944, 2945, 2933, 2955, 2950, 3046/1, 2951, 2953, 2935, 2934, 2937, 2941, 2939, 2938, 2968, 2965, 2970, 2925, 2980, 2975, 2979, 2976, 2972, 2971, 2978, 2969, 2973, 2974, 2977, 3036, 3050, 2926, 2927, 2929, 2930, 2931, 3041, 3035, 3021, 3034, 2949, 3038, 3037/1, 3037/2, 3039, 3040, 3043, 3044, 3049, 3048, 3047, 2947, 2948, 2952, 2932, 2928, 3042, 3045, 3023, 4220/5, 3024, 3025, 3028, 3029, 3032, 3033, 3031, 3030, 3027, 3022
44786	108	Vasútállomás	szakmai		2443, 2627/1
46784	109	Úszatói forrás	szakmai		0486/3, 0486/2
44803	110	Nagygombos - Laktanya	szakmai		6310/11, 6310/8
44784	111	Honvéd u.	szakmai		5130, 5129, 5128, 5133, 5134, 5135, 4801, 4802, 4803, 4794
86315	112	Sashalom-dűlő	szakmai		0112/20, 0112/21
86317	113	Tuzson-dűlő 1.	szakmai		0132, 0117/1, 0117/2, 0117/3, 0175/20, 0175/2, 0110/2, 0109, 0171, 0154/7, 0117/4
86319	114	Tuzson-dűlő 2-3.	szakmai		0125/7, 0125/6, 0132, 0154/7, 0118, 0117/1
88143	116	Sashalom-dűlő 3.	szakmai		0175/64, 0175/65, 0175/66, 0175/67, 0175/68, 0175/69, 0175/70, 0175/71, 0175/72, 0175/73
88145	117	Sashalom-dűlő 2.	szakmai		0112/20, 0112/21
88147	118	Paphalom-pusztá	szakmai		0132, 0127, 0163/2, 0163/3, 0163/4, 0163/5, 0163/60, 0165/13, 0163/6, 0163/7, 0163/26, 0163/49, 0163/50, 0163/15
88821	119	Sashalom- dűlő 4.	szakmai		0132, 0175/38, 0175/64, 0175/65
90209	120	Poronsáp, templom	szakmai		0478/2, 0469/24
91167	121	Nógrádi-patak– Vasúti híd	szakmai		0411/4, 0411/3
92635	122	Híd- Eleji- dűlő	szakmai		0331/15, 0331/13, 0331/14, 0331/47, 0331/42, 0331/12

HELYI EGYEDI ÉRTÉKEK

HELYI VÉDELEM ALATT ÁLLÓ ÉPÜLETEK			
SZÁM	MEGNEVEZÉS	HRSZ.	CÍM
1	Városi víztározó (víztorony)	2630/8	Radnóti tér
2	Gőzmalom és kémény	5331/42	Radnóti tér 1.

HELYI VÉDELEM ALATT NEM ÁLLÓ HELYI JELENTŐSÉGŰ MŰVI ÉRTÉKEK			
SZÁM	MEGNEVEZÉS	HRSZ.	CÍM
1	R.k. templom (1929.) és ferences kolostor (1931.)	2608/2, 2608/4	Rákóczi út
2	Városháza (1910. körül)	2995	Kossuth tér 2.
3	Városi Bíróság (1924.)	5189	Kossuth tér 7.
4	Földhivatal	2714	Balassi Bálint utca 2.
5	Postapalota (1879.)	2695	Grassalkovich utca 1.
6	Bajza József Gimnázium és Eü. Sz. (1902.)	2869/1	Balassi Bálint utca 17.
7	Kossuth Lajos Általános Iskola (1894.)	2993	Kossuth tér 1.
8	Baross Gábor Általános Iskola (1878.)	2625	Rákóczi út 4.
9	MÁV Bölcsőde és Óvoda	2599	Bajcsy-Zsilinszky utca 10.
10	Vörösmarty téri Óvoda	3209	Vörösmarty tér 1.
11	Evangélikus templom (1935.)	470	Úttörő utca 5.
12	Református templom (1898.)	4570	Dózsa György tér 9.
13	Temetőkápolna	4185	Városi Temető Horváth Mihály utca
14	Posztómanufaktúra (1762.)	5224	Kossuth tér 10.
15	Cukorraktár és cukorfeldolgozó épület	5331/25	Radnóti tér 2.
16	Kórház (1967)	2713/5	Bástya utca
17	volt Párkszálló (előtte Schwarz Emil kávéháza)	5278	Kossuth tér 18.
18	Lottózó (volt Haschkó Kávéház)	5279	Kossuth tér 19.
19	volt Apolló mozi	5276/2	Kossuth tér 16.
20	volt Mozdonyvezetők Otthona	2622	Gárdonyi Géza utcában téglás épület
21	volt Fáy-tanya	5355	Boldogi út (vasútállomáson túl kanyar után)

A fenti két táblázatban azok az értékek kaptak helyet, amelyek műemléki védettség alatt nem állnak, azaz helyi jelentőségű értékeknek minősülnek. Az első táblázat a védelem alatt álló épületeket mutatja, míg a másodikban a védelem alatt nem álló értékek szerepelnek. A táblázatok az Értékkataszteri lista alapján kerültek bemutatásra.

Az alábbiakban bemutatásra kerül néhány Hatvan városában található helyi jelentőségű érték.

Városháza: Középkori maggal rendelkező épület. A mai városháza helyén az egykori Szent Imre téren építették lotaringiai mesterek a premontrei kolostor épületeit az 1170-es években. A XIII. században a kolostor kétszer is elpusztult. A helyreállítását mindkét alkalommal Banchai István városi püspök végeztette. 1544-ben a törökök a kolostorban teológiai iskolát működtettek, amely a vár ostromakor, 1596-ban pusztult el. A romokból az 1792-ben ide települt kapucinus szerzetesek Stahremberg gróf támogatásával új rendházat építettek. 1787-ben II. József megszüntette a rendet, ekkor egyházi iskolát rendeztek be az épületben, később sóházzá alakították. A kapucinus templomot 1863-ban bontották le, helyén épült fel a Bindfeld-féle ház. 1863-ban költözik az épületbe a hivatal, ekkor az épületnek 26 lakrésze, 3 jó pincéje, több istállója, kamrája volt, melléképületei is kőből voltak, cserépszindellyel fedve. 1907-re az életveszélyessé vált épületet lebontották, helyére épült a mai városháza, amihez később hozzá csatolják a Bindfeld-féle házát.

Városháza – Forrás: saját fotó

Kórház – Forrás: saját fotó

A **kórház** gondolata a várost az 1920-as évek óta foglalkoztatta, azonban ennek megvalósulására 1963-ban került végül sor. Az 1967 végén átadott 452 ágyas modern kórház-épületet Mikolás Tibor építész tervezte. A frissen felújított kórház rekonstrukciója arculati megjelenésében minta értékű.

A Cukorgyár építkezésével egyidejűleg Deutsch József és Deutsch Sándor **gőzmalom** építésébe fogott, amely az Első Hatvani Múmalom néven volt ismert. A malom 1929-ig volt használatban. A funkcióját vesztett üresen álló malomban indult meg a paradicsom feldolgozás 1929-ben.

A Hatvan Városi víztározó (víztorony). Hatvan autóbusz-állomásának építésével együtt újult meg, az építészeti koncepció részeként.

A **Kossuth Lajos Általános Iskola** 1894-ben épült eklektikus stílusú egyemeletes épületének homlokzatán ma is olvasható a „Hatvan a tanügynek”-felirat. Az első világháború idején hadikórházként működött. A második világháborúban sérüléseket szenvedett, a teljes helyreállítás 1948-ra fejeződött be. 1987-1989-ben az épületet a korabeli stílusjegyeknek megfelelően állítják helyre.

Homlokzata gazdagon tagolt, a Kossuth tér felőli oldalon, a bejárat előtt Kossuth mellszobra látható.

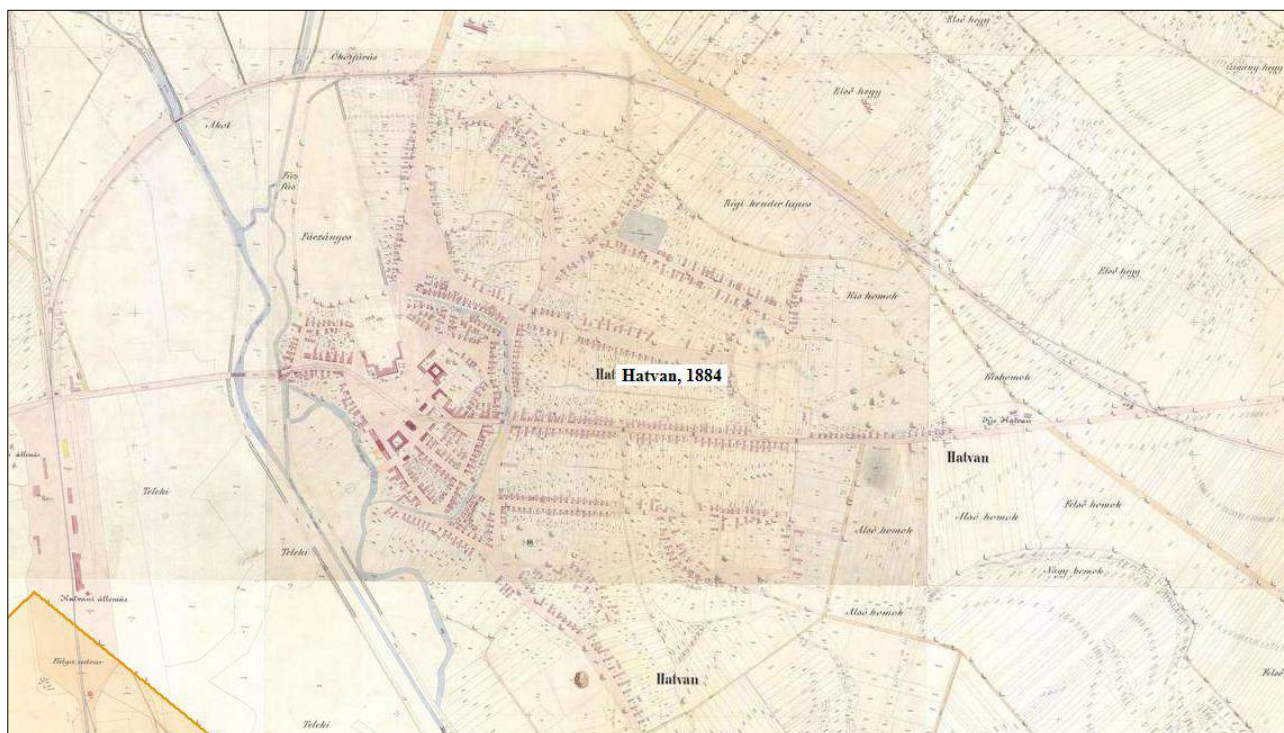

TÖRTÉNETI TELEPÜLÉSI TERÜLET

A történeti települési terület lehatárolása egybeesik a Második Katonai Felmérésen ábrázolt területtel, amely a település ősi magjának tekinthető. Az ugyanebben az időben készült Kataszteri térképen telekszerkezetében és épületállományában is követhető a terület akkori állapota. A lehatárolt területen belül Óhatvan utcaszerkezete és utca-nyomvonalvezetése megőrzésre méltó. Rajzolata organikus fejlődést mutat. Területén belül a műemlékek és az épített örökség elemeinek sűrűsödése mutatható ki.

Történeti települési terület

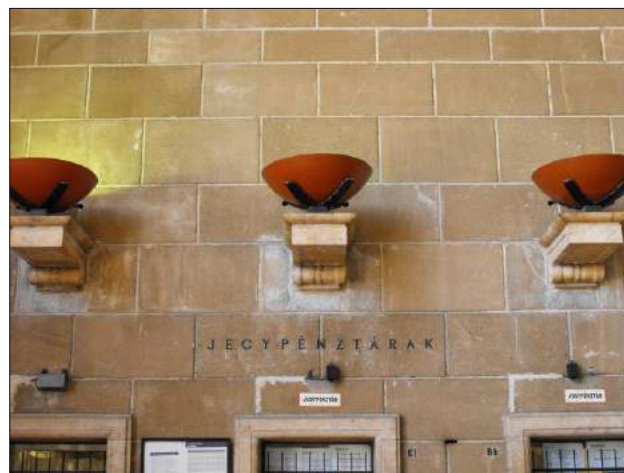
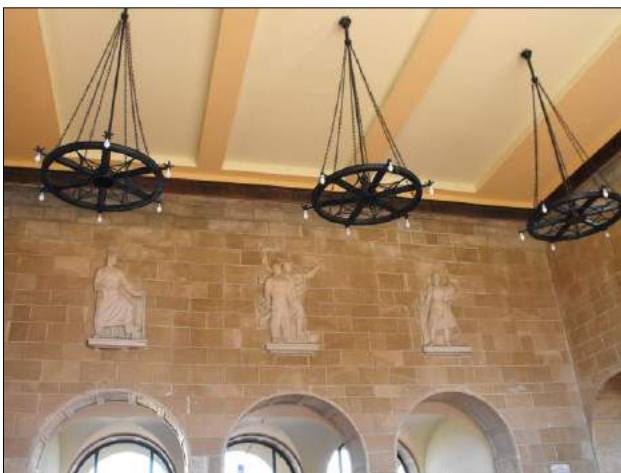

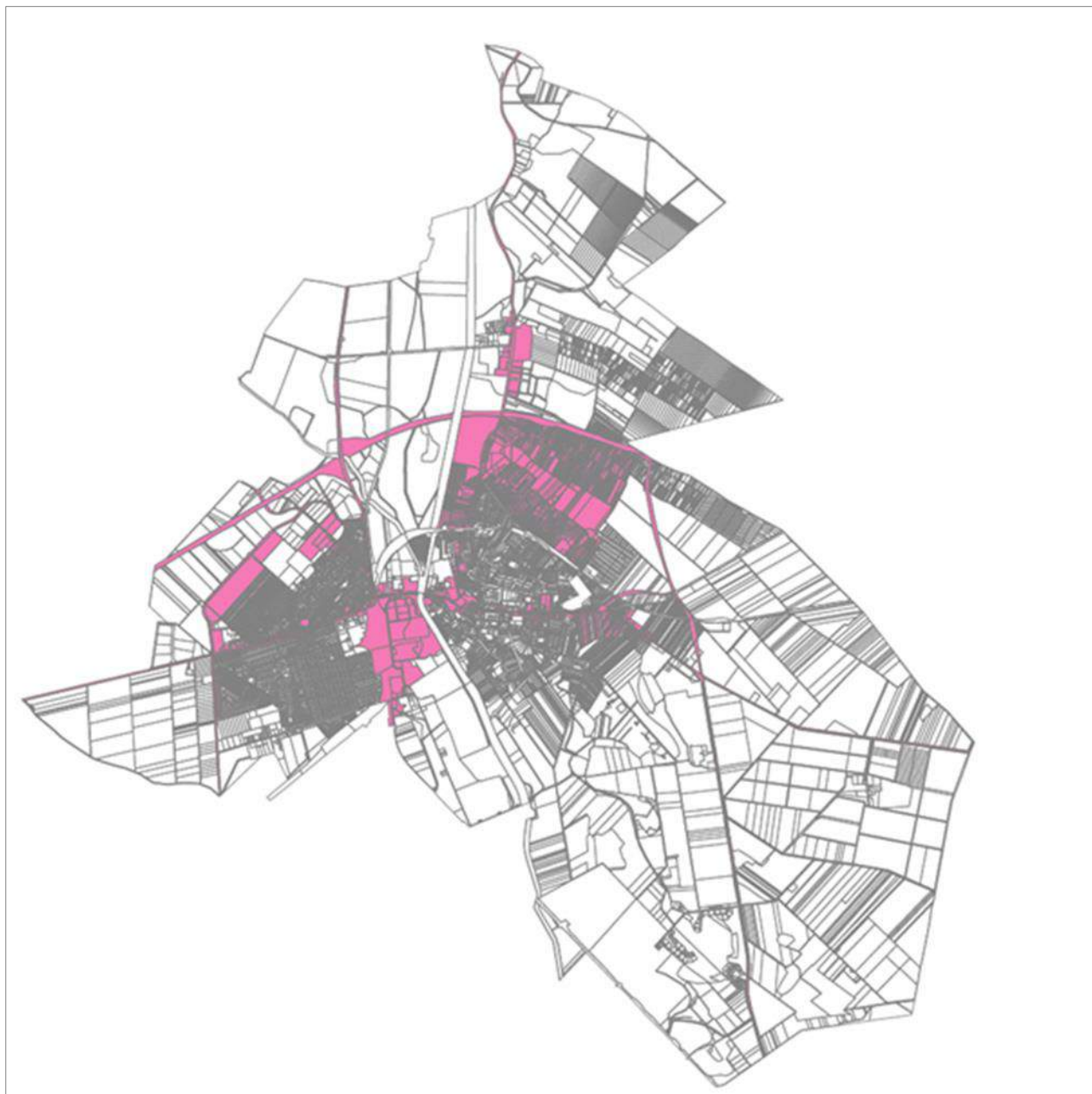
Forrás: Kataszteri térképek (XIX. század), Forrás: <http://mapire.eu/hu>

TELEPÜLÉSKÉPI FELTÁRULÁS SZEMPONTJÁBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLET

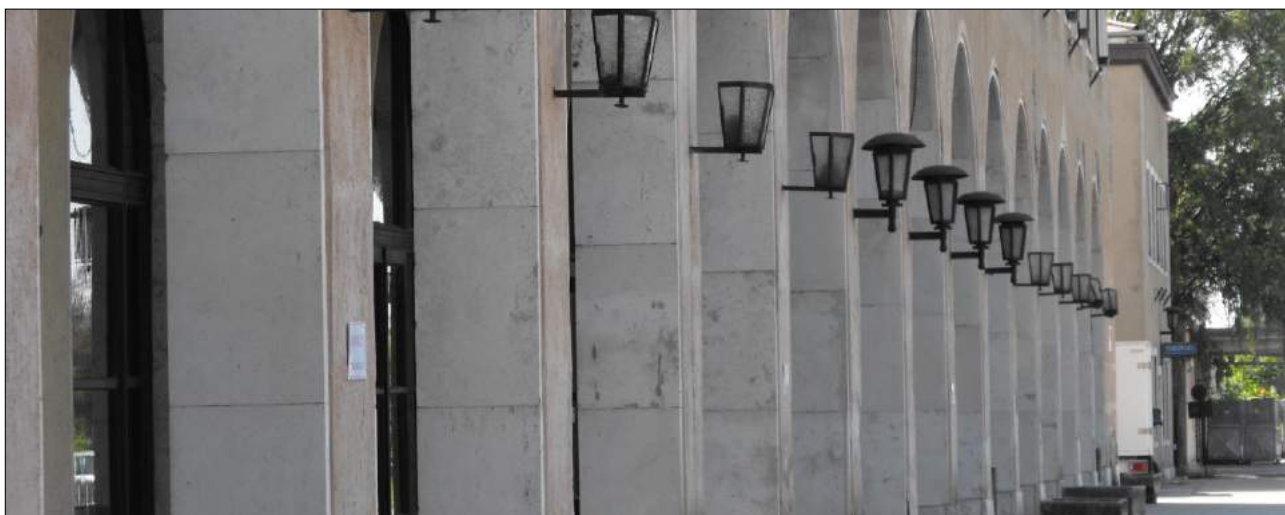
A közlekedési hálózat vizsgálata során a belterületen áthaladó jelentős forgalmú közutakat övező teleksor került kijelölésre, mivel a településre érkezők és azon áthaladók számára ezen látvány azonosítható magával a településsel. Forgalom szempontjából jelentős a belterületen a 3, a 21 és a 32 számú főútvonalak, a Balassi Bálint út, a Bercsényi út, a Boldogi út, a Csányi út, a Gesztenye fasor, a Robert Bosch út, a Turai út településképet formáló hatása jelentősnek mondható.

Kiemelt szerepet kapnak a településkapuk, közösségi közlekedés állomásai (közúti és vasúti), hiszen a településre érkezők itt lépnek be a település szövetébe.

Településképi feltárulás szempontjából meghatározó területek – saját szerkesztés

B) TELEPÜLÉS- ÉS TÁJKÉPVÉDELMI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK, TÁJI ÉS TERMÉSZETI ÉRTÉKEK

Hatvan közigazgatási területe az Alföld nagytájnak az Észak-Alföldi-hordalékkúpsíkság középtájához tartozó és a Hatvani-sík kistáj területén helyezkedik el. A térség karakterét leginkább a Zagyva, valamint az alföldi jelleg határozza meg. Hatvan táj- és természeti értékei jellemzően a vízfolyásokhoz és azok környezetéhez köthető. A település területét lefedi a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság működési területe.

A tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezetébe a természeti adottságok, rendszerek, valamint az emberi tevékenység kölcsönhatása, változása következtében kialakult olyan területek tartoznak, amelyek a táj látványa szempontjából sajátos és megkülönböztetett fontosságú, megőrzésre érdemes esztétikai jellemzőkkel bírnak. A terület lehatárolását a Bükki Nemzeti Park Igazgatóság adta meg.

Hatvan területén tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület övezetbe esik a Görbeéri tavak és a hozzá kapcsolódó üdülőterületek. Az ismertetett területek tájképvédelmi szempontból történő kijelölésének oka vélhetően a tavak és a kísérő természetes vegetáció jelenléte. Hatvan ezen területe jelentős rekreációs potenciállal rendelkezik.

Hatvan területét az országos ökológiai hálózat ökológia folyosó besorolása érinti kizárólagosan. Az érintettségbe elsősorban a Zagyva folyó és Nógrádi-patak tartozik, valamint a Kisgombosi Őstölgyes, a vízmű környezete, illetve a Görbeéri tavak környezete.

Ökológiai folyosó elhelyezkedése – saját szerkesztés

Az országos ökológiai hálózat az országos jelentőségű természetes és természetközeli területek, valamint az azok között kapcsolatot teremtő ökológiai folyosók egységes, összefüggő rendszere. Hatvan a hálózat ökológiai folyosó területével érintett. Az ökológiai folyosó biztosítja a magterületek, pufferterületek közötti biológiai kapcsolatokat, amelyek döntő részben természetes eredetű, lineáris kiterjedésű, folytonos vagy megszakított élőhely-láncolatok.

A településen az alábbi természetvédelmi oltalom alatt álló területek találhatók.

TERMÉSZETVÉDELMI OLTALOM ALATT ÁLLÓ TERÜLETEK	
SZÁM	MEGNEVEZÉS
1	Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület
2	Országos ökológiai hálózat - ökológiai folyosó területe
3	Törvény erejénél fogva (ex lege) védett kunhalmok

Görbeéri tavak – Forrás: saját fotó

4. TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ, ELTÉRŐ KARAKTERŰ TERÜLETEK LEHATÁROLÁSA, A TELEPÜLÉSKÉP, ARCULATI JELLEMZŐK ÉS TELEPÜLÉSKARAKTER BEMUTATÁSÁVAL

Szakmai alapon a következő elemek kölcsönöznek eltérő megjelenést egy-egy településrésznek:

- ❖ Telek környezetéhez kötött elemek:
 - ❖ morfológiai viszonyok
 - ❖ látványelemek (kilátás, rálátás)
 - ❖ térfalak
 - ❖ teresedések
 - ❖ színek
 - ❖ növények
- ❖ Telekhez kötött elemek:
 - ❖ telekszerkezet
 - ❖ telekméret
 - ❖ beépítési mód
 - ❖ kerítéskialakítás
 - ❖ növényzet
- ❖ Épülethez kötött elemek:
 - ❖ épületmagasság
 - ❖ épülettömeg
 - ❖ tetőidom
 - ❖ anyaghasználat (tetőfedés, homlokzat, lábazat, kerítés, nyílás és keretezése)
 - ❖ nyílászárók
 - ❖ részletképzés
 - ❖ színek

Fenti elemek együttes hatásaként sorolhatjuk be adott területet egyik, vagy másik karakter-kategóriába. A különböző területi szintű elemek közül több is meghatározhatja a karaktert, de előfordul, hogy egyik, vagy másik elem túlsúlya alapján is besorolható a terület a szomszédságától eltérő karakterbe.

A Kézikönyv által beazonosított, eltérő karakterű településrészek és jellemzőik bemutatása az alábbiakban szerepel.

Rk. templom harangtornya – Forrás: saját fotó

TELEPÜLÉSKARAKTER

Hatvan várost nehéz lenne egyetlen karakterrel jellemezni. Eltérő karakterek sokaságából épül fel, ez adja azt a színpalettát, amelyből a Város egyedi jellege felépül.

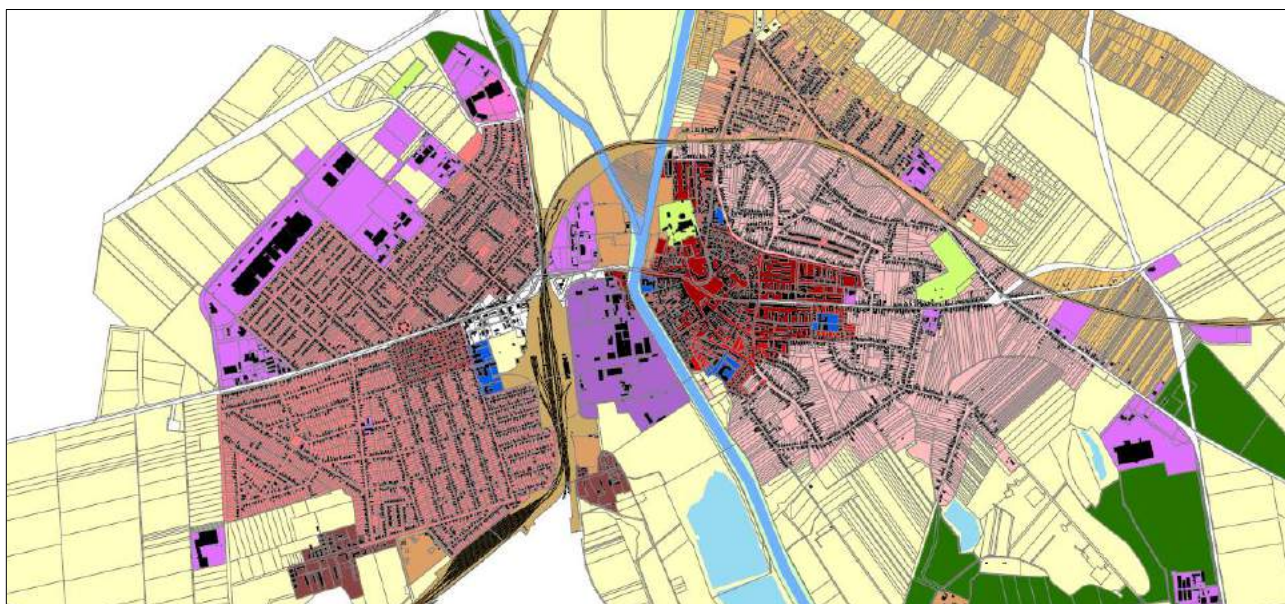
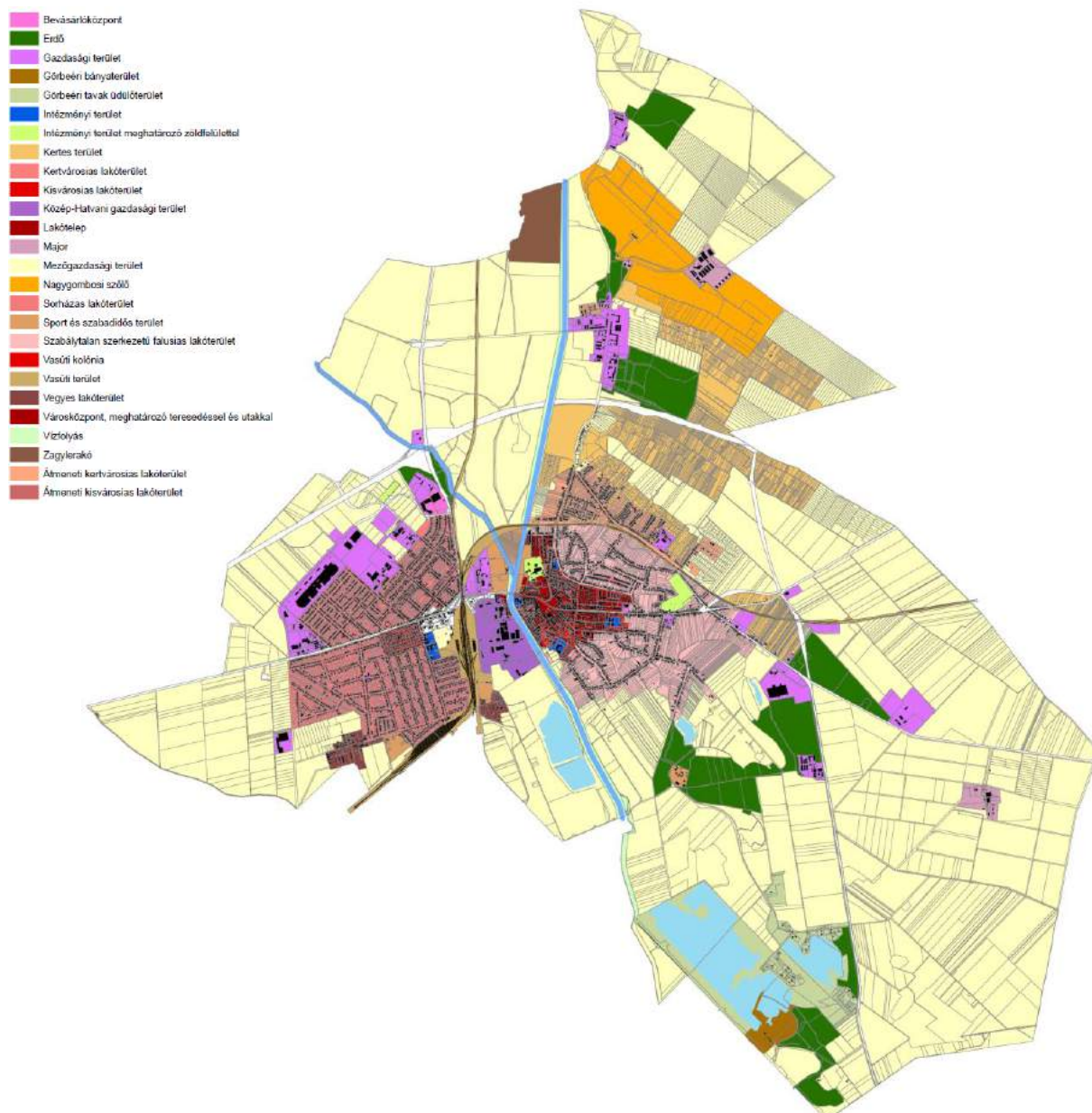
Óhatvan városrészben kiemelkedő értékű barokk kori építészeti elemek találhatóak, melyek határozzák a városrész alapvetően kisvárosias karakterét. A központi tér és a köré szerveződött középületek a belső zöldfelülettel és áthaladó útvonalakkal sajátos jelleget kölcsönöztek e városrésznek. Kifelé haladva a falusias jellegű lakóépületek kezdtek dominálni. A mezőgazdasági hagyományokat a főlíasi látványa erősítette. Sajátos épülettípus nem maradt fenn. A néhány fennmaradt parasztház-típus szétszórt jellege, rossz állaga miatt nem tudott utcaképi jelentőségre szert tenni. A lakótelepek erőteljes tömbjei meghatározóak az arculatra nézve. Az előzmény nélküli szerkezetek a korábbi szerves fejlődésbe belevágva, még ma is kedvezőtlen szomszédságként jelentkeznek.

Középhaszban meghatározó stílusjegyeit közlekedési és gazdasági elemei adják. A Cukor- és Konzervgyár sokáig egyébe forrt a várossal, a mára lebontott cukorsiló sokáig uralta már távolról is a városképet. A mára kiürült, fejlesztésre érett területek súlyponti helyzete a későbbi tervek minőségi arculati kialakítását szükségessé teszi.

Újhatvan település fő karaktere a kertvárosias jelleg, valamint az ezeket övező iparterületi beépítés. Utóbbiak jelenléte a főbb közlekedési útvonalakról markánsan megjelenik, így meghatározza a településről alkotott képet. A kertvárosias hangulatot a szabályos utcahálózat, a közterületi zöldsávok és a burjánzó kerti növényzet adja.

Nagygyomai külterületi településrészen vegyes használat alakult ki. Gazdasági, lakó, mezőgazdasági jelleget egyaránt tükröz. Görbeér üdülőterületen a nagyméretű vízfelület, a dús növényzet és az apróbb nyaralóépületek adják a sajátos hangulatot.

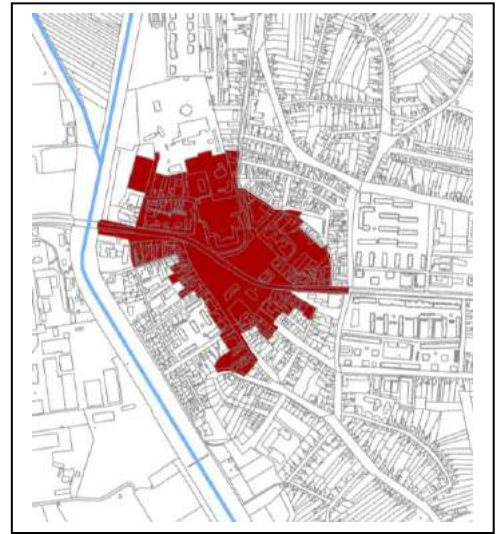
01).....VÁROSKÖZPONT MEGHATÁROZÓ TERESÉDÉssel ÉS UTAKKAL

ELHELYEZKEDÉS

A karakterterület nagyjából 20,9 ha területen, Óhatvan városrészben fekszik. A központi teresedést, az utakat és az ezeket körülvevő épületeket foglalja magában.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- **Beépítési jellemzők:** A város főtere, a Kossuth tér a több irányból befutó útvonalak által kialakult, kettős tölcser formájú teresedés. Ezt a főbb intézményi épületek veszik körül, mint a Polgármesteri Hivatal, egyházi épületek, mint a Szent Adalbert római katolikus templom és a Belvárosi plébánia, valamint a Grassalkovich kastély, ami a téren központi elhelyezkedésű. A központi épületek legnagyobb része barokk stílusú, vagy ahhoz igazodó, kétszintes zárt sorú épület. A Zagyva folyó irányába egyszintes kertvárosias zárt sorú beépítést és háromszintes XX. századi beépítéseket, valamint keleti irányba szintén lelépcsőző, egyszintes zárt sorú épületeket találunk. A színek igazodnak a főbb épületekhez, pasztell árnyalatúak, a tetők nyeregtetős, a XX. századi lakóházak lapostetős. Díszítések a barokk nyílászáró-keretezések, stukkódíszítések.

Karakteres épületek a téren a Szent Adalbert templom, a Polgármesteri Hivatal és a Grassalkovich kastély. A kastély szabadonálló barokk épület, barokk díszű kőkerítéssel és nagyméretű kerttel, tőle keleti irányban áll a Városháza, amit 1910 körül építettek és stílusában a kastélyhoz igazodik, a városközpont zárt sorú elrendezésébe igazodik bele, de színe vörös, így kitűnik a környezetéből. A templom szintén szabadonálló, a kastéllyal szemközt helyezkedik el.

A Kossuth téren több szobor is áll, ilyen gróf Grassalkovich Antal szobra, Luxemburgi Zsigmond mellszobra, Kossuth Lajos mellszobra, a Szent Sebestyén fogadalmi emlékmű, a Hatvani csata

emlékműve, hősi emlékművek, valamint a középkori város makettja és a Kárpát-medence dombornyomott képe.

- **Növényzet:** A területen idősebb fák a dominánsak, alattuk gyepfelületek, árnyéktűrő foltok, nyáron a járdák szélén és az útsávok között gazdag, színes egynyári-kiültetés látható, amik mind a városközpont meghatározó karakterét erősítik.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEMELTULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapkőzet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagya-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan sík terület
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni és felszín alatti vizei nincsenek
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Változatos fás és lágyszárú dísnövényzet
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

A terület már az I. katonai felmérés 1783-as szelvényén is látható, ez a település ősi magja, ekkor a kastély épülete mellett a templom állt, valamint barokk zárt sorú épületek övezték a központi teret. A Városháza helyén egykor kapucinus kolostor állt, ezt sóházzá alakították, majd 1862-ben vásárolta meg az önkormányzat. A mai épület 1910 körül épült. felújításokon frissen esett át. A Szent Adalbert templomot 1751-55 között Oraschek Ignác tervei alapján Jung József építette, 1757-ben szentelték fel, ekkor a hatvani prépostsághoz tartozott. A város egyik legrégebbi épülete azonban a kastély, aminek helyén eredetileg egy fogadó állt, ami már a 18. század elején is létezett, ennek részbeni felhasználásával épült 1754-től a középrész, 1763-tól pedig a keleti és nyugati szárny. Az építető Grassalkovich Antal, a tervezők Oraschek Ignác, Mayerhoffer András és Jung József. A 2000-es években sok épületet renováltak, így ma újra eredeti fényükben pompáznak. A II. világháború idején készült térképen még a Grassalkovich út Zagya felőli oldalán nem láthatóak a ma álló, 3 szintes lakóházak, amik kissé kilógnak az egységes utcaképből, ezeket a korábban itt álló barokk lakóépületek helyére építették. A földszintes lakóházak egy része szintén már az 1783-as térképeken is látható, egészen a XX. századig épültek ki.

A TÁJKARAKTER-TÍPUS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

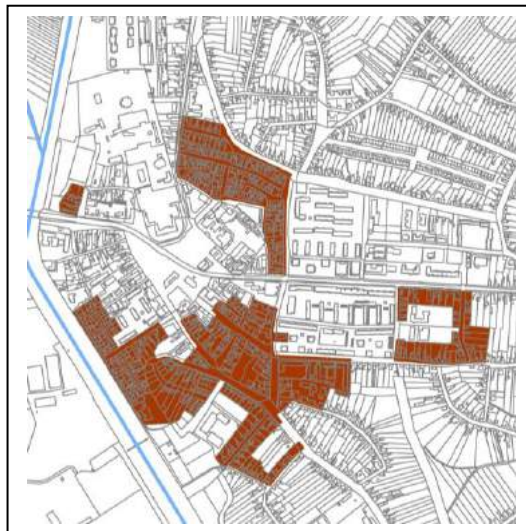
A területen veszélyeztető tényező a központi zöldfelület minőségének leromlása, a burkolatok, épületek, építmények elhanyagolása, valamint átépítése olyan stílusúvá, ami nem illik a meghatározó utcaképbe.

02).....KISVÁROSIAS LAKÓTERÜLET

ELHELYEZKEDÉS

A város központja körül, nagyjából 39,6 ha területen Óhatvan városrészben fekszik több foltban. A központi teresedés körüli, főbb utcákat, így többek közt a Köztársaság utca, Mártírok útja, Széchenyi utca, Ady Endre utca, Honvéd utca, Nádasdy Tamás utca, Petőfi Sándor utca, Vár utca és Bástya utca egyes szakaszait és épületeiket foglalja magában.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- **Beépítési jellemzők:** A Kossuth térhez közelebb még kétszintes beépítéseket, kifelé lelépcsőzve egyszintes lakóépületeket (földszinti szolgáltató funkciókkal) tartalmaz. A kétszintesek közül barokk stílusú vagy ahhoz igazodó nyeregtetős paszellszínű, zárt sorúan elhelyezkedő épületek dominálnak, a városközpontéhoz hasonló díszítéssel, az egyszintes, zárt sorú beépítésnél vegyes, de főleg paszellszínek és a nyeregtető dominál, de sátoztetős változatok is előfordulnak a ház alakjától függően. Az egyszintes lakóépületek zöme L-alaprajzú, a belvárosi kétszintes lakóházaké egyenes vagy L-alaprajzú. A Köztársaság út mentén szabadonálló egyszintes lakóházak is épültek, de ezek is sűrű beépítéssel, kvázi zárt sorúan épültek.
- **Intézményi épületek** is találhatóak a területen, de ezek a beépítésbe simulnak, nem kirívóak.
- **Növényzet:** Az utcák némelyikén keskeny zöldsáv fut végig, ez gyeperes, kevés idősebb fával. A Köztársaság utca nyugati partján a Zagyva folyó fut, itt gyeperes töltés kíséri a part vonalát. Fontos még a területen a magánkertek növényzete, ez változatos dísznövényekből áll.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEMELTULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapkőzet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan sík terület
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni vize a Zagyva
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Idős fák, aránylag sok gyepfelület, lágyszárú dísznövényzet
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

A terület már az I. katonai felmérés 1783-as szelvényén is látható, ez a település magja, körüli terület, ami még a régi várfalon belül helyezkedett el, de mai képe a folyamatos beépítésnek és átépítéseknek köszönhető. A II. világháború idején készült térképen már nagyjából a jelenlegi beépítések láthatóak.

A TÁJKARAKTER-TÍPUS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK FOLYAMATOK

A területen veszélyeztető tényező a burkolatok, épületek, építmények elhanyagolása, valamint átépítése olyan stílusúvá, ami nem illik a meghatározó utcaképbe. Javító tényező a burkolatok felújítása, zöldfelületek minőségének javítása lenne.

03)ÁTMENETI KISVÁROSIAS LAKÓTERÜLET

ELHELYEZKEDÉS

Óhatvan városrész területén, mintegy 6,9 ha-n, több foltban elhelyezkedő karakterterület szintén a belváros körül, ami a Balassi Bálint utca, az Ifjúság útja, a Kertész utca, a Hatvanas és a Madách utca közötti szakaszokat és épületeket foglalja magába.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- **Beépítési jellemzők:** A karakterterület vegyes egy és kétszintes, néhol ebből kiugró tömegekkel, zömében lakóház funkciójú épületekből áll. Az épületek zárt sorúak vagy kvázi zárt sorú elrendezésűek, nyeregtetősek, általában L alaprajzúak.
- **Növényzet:** Az utcák némelyikén keskeny zöldsáv fut végig, ez főként gyepes, kevés idősebb fával, lágyszárú dísznövényzettel. Fontos még a területen a magánkertek növényzete, ez változatos dísznövényekből áll.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEM TULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapközet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan sík terület
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni és felszín alatti vizei nincsenek
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Idős fák, aránylag sok gyepfelület, lágyszárú dísznövényzet
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

A terület már az I. katonai felmérés 1783-as szelvényén is látható, ez a település magja, körüli terület, ami még a régi várfalon kívül, de annak mentén helyezkedett el, de mai képe a folyamatos beépítésnek és átépítéseknek köszönhető. A II. világháború idején készült térképen már nagyjából a jelenlegi beépítések láthatóak.

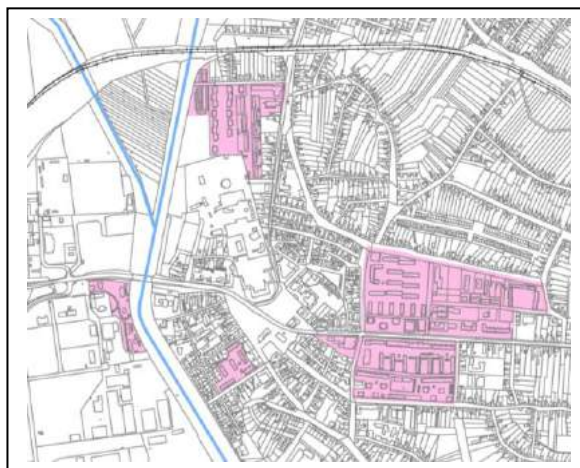
A TÁJKARAKTER-TÍPUS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

A területen veszélyeztető tényező a burkolatok, épületek, építmények elhanyagolása, valamint átépítése olyan stílusúvá, ami nem illik a meghatározó utca képbe. Javító tényező a burkolatok felújítása, zöldfelületek minőségének javítása lenne.

04).....LAKÓTELEP

ELHELYEZKEDÉS

Óhatvan városrészben, valamint a Zagyva folyó nyugati partjánál és a cukorgyár melletti több foltban elhelyezkedő, összesen nagyjából 33,5 ha terület. Északon a Vas Gereben utca, az Ifjúság utca és a Kastélykert utca és környéke, keleten a Horváth Mihály út két oldalán, a Gódor Kálmán utca mentén nagy kiterjedésben, a Hatvanas utca mentén és a Radnóti tér mentén található teletszerű beépítés.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- Beépítési jellemzők: A karakterterület vegyes 4, 5, illetve 11 szintes, többnyire szalagosan elhelyezett lakóépületből áll. Ezek – a felújításukat követően – pasztell és téglavörös árnyalatúak, illetve törtfehérek, lapostetősek, a Horváth Mihály úti 2000-es évekbeli lakóházak kontyolt nyeregtetők, terrakotta színű cserépfedéssel. A XX. századi beépítés díszítetlen, az újabb beépítéseken a nyerges tetőkiugrások díszítőértékűek.
- Növényzet: Az utcák némelyikén keskeny zöldsáv fut végig, ez főként gyepes, kevés idősebb fával, lágyszárú dísznövényzettel. Az egyes épületek között parkosított felületeken gazdag növényállomány található, legnagyobb zöldfelületek a Horváth Mihály út menti tömbökben találhatóak.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEMEL TULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapkőzet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan sík terület
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni és felszín alatti vizei nincsenek
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Idős fák, aránylag sok gyepfelület, lágyszárú dísznövényzet
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

A terület az 1970-es években készült térképen látszik nagyjából mai formájában, előtte falusias beépítés volt a területen. A 2000-es években épült Horváth Mihály úti épületek pedig a Google Earth műholdfelvételein látszódnak először.

A TÁJKARAKTER-TÍPUST VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

A területen veszélyeztető tényező a zöldfelületek elhanyagolása, javító tényező a városképbe való jobb beillesztése lenne.

05).....VASÚTI KOLÓNIA

ELHELYEZKEDÉS

Újhatvan városrész egy sűrűn épült területe a Rákóczi út és a Mátyás király utca között, területe 12,7 ha.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- Beépítési jellemzők: A karakterterület egyszintes lakóházakból áll. Az épületek oldalhatáron állóak, nyeregtetők vagy sáttetők, vegyesen négyzetesek vagy L-alaprajzúak. Színeik pasztell árnyalatúak vagy törtfehérek nagytöbbségben, majdnem minden épületen terrakotta színű cserépfedés látható.
- Növényzet: Az utcák keskenyek, zöldsáv helyett az oldalkertek díszítenek, ezért a magánkertek zöldfelülete jelentős karakterképző. Itt több idős fa, nagy gyepfelület, változatos lágyszárú-állomány kap helyet.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEMELTULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapkőzet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan sík terület
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni és felszín alatti vizei nincsenek
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Vegyes faállomány, aránylag sok gyepfelület, lágyszárú dísnövényzet
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

A terület beépítését 1873-tól kezdik meg, előtte a Zagyva vizenyős ártere volt a terület. Ez a kicsit sűrűbb, kertvárosias beépítés a II. világháborúban készült térképen már jól látható és elkülöníthető, utcaserkezete azóta változatlanul mondható.

A TÁJKARAKTER-TÍPUS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

A területen veszélyeztető tényező a burkolatok, épületek, építmények elhanyagolása, illetve új, nem ide illő funkciók kialakítása lehet.

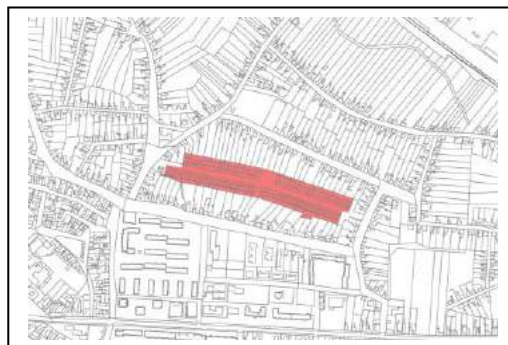

06)SORHÁZAS LAKÓTERÜLET

ELHELYEZKEDÉS

A Zagyvától keletre Óhatvan városrész egyik karakterterülete a mintegy 3,49 ha-s településrész, ami a Kertész utca lakóépületeit foglalja magába.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- **Beépítési jellemzők:** A Kertész utcában sorházas beépítést találunk nyeregtetős épületekkel. A homlokzatok itt pasztell árnyalatúak vagy törtfehérek. Az épületek kevésbé díszítettek, főleg ablak körüli kiemelés látható, ami színben tér el vagy kidomborodik a homlokzat vonalából.
- **Növényzet:** Az utca keskeny zöldsávval rendelkezik, itt kevés lágyszárú és gypes növényzet fordul elő, néhány helyen fákkal. Domináns azonban a telkek növényzete. Itt változatos vegyes dísz és haszonnövény-állomány fordul elő.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEMELTULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapkőzet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan sík terület
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni és felszín alatti vizei nincsenek
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Vegyes faállomány, aránylag sok gyepfelület, lágyszárú dísznövényzet és haszonnövények
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

A terület beépítését 1873-tól kezdik meg, előtte a Zagyva vizenyős ártere volt a terület. Az eredetileg falusias, aránylag sűrű beépítés a II. világháborúban készült térképen már jól látható és elkülöníthető, utcaszerkezete azóta változatlanul mondható, mai formára való kiépülése a XX. századra tehető.

A TÁJKARAKTER-TÍPUS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

A területen veszélyeztető tényező a burkolatok, épületek, építmények elhanyagolása, illetve új, nem ide illő funkciók kialakítása lehet.

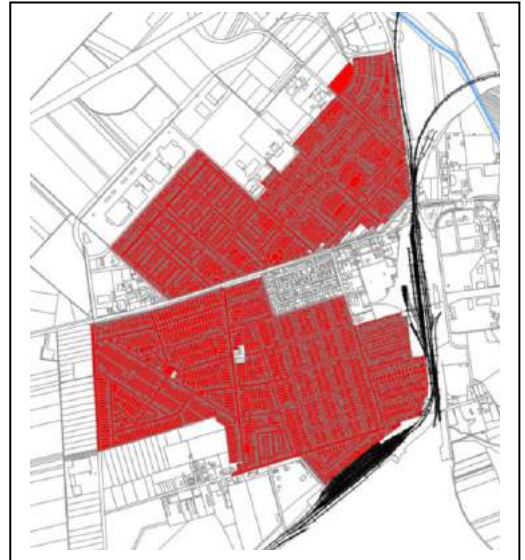
07).....KERTVÁROSIAS LAKÓTERÜLET

ELHELYEZKEDÉS

A Zagyvától nyugatra Újhatvan városrész meghatározó egybefüggő karakterterülete a mintegy 311,5 ha-s településrész.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- **Beépítési jellemzők:** A karakterterület nagyrészt egyszintes, kis részben kétszintes lakóházakból áll. A telekstruktúrája szabályos, négyzetes kiosztású, de mélysége változó, leggyakoribb a négyzetes alaprajzú ház sátozotttetővel, de egyéb formák is előfordulnak. Színekben a pasztell és törtfehér árnyalatok dominálnak, a tetők színe legtöbbször terrakotta, anyaga cserép. Az épületeken kevés díszítés látható, de gyakoribb a lábazatdíszítés és a nyílászárók kiemelése.
- **Növényzet:** Az utcák keskeny zöldsávval rendelkeznek, ahol az árok is fut sok helyen, itt kevés lágyszárú és gyeperes növényzet fordul elő, néhány helyen fákkal. Domináns azonban a telkek növényzete, amit sok helyen veteményesként is hasznosítanak. Itt változatos vegyes dísz és haszonnövény-állomány fordul elő.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEMELTULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapkőzet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan sík terület
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni és felszín alatti vizei nincsenek
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Vegyes faállomány, aránylag sok gyepfelület, lágyszárú dísznövényzet és haszonnövények
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

A terület beépítését 1873-tól kezdik meg, előtte a Zagyva vizenyős ártere volt a terület. Ez a falusias, aránylag sűrű beépítés a II. világháborúban készült térképen már jól látható és elkülöníthető, utcaszerkezete azóta változatlanul mondható, de kiépülése még a XX. század végéig folytatódott.

A TÁJKARAKTER-TÍPUS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

A területen veszélyeztető tényező a burkolatok, épületek, építmények elhanyagolása, illetve új, nem ide illő funkciók kialakítása lehet.

08).....ÁTMENETI KERTVÁROSIAS LAKÓTERÜLET

ELHELYEZKEDÉS

A Zagyvától keletre a hatvani 80-as számú vasútvonaltól északra eső településrész, egy majdnem teljesen összefüggő, 79,4 ha-s területen.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- **Beépítési jellemzők:** A karakterterület nagyrészt egyszintes, kis részben kétszintes lakóházakból áll. A telkek szalagtelkes rendből felosztással kisebb telkekké alakultak, így kisebb-nagyobb telekméreték is előfordulnak, átmenetet képezve a falusias és a kertvárosias beépítések között. Az épületek változatosan négyzetes vagy L-alaprajzúak, sátor vagy nyeregtetősök, esetenként kontyolással, színekben szintén változatosak, de dominánsak a pasztell és törtfehér árnyalatok. Leggyakoribb a terrakotta színű cserépfedés. Az épületeken kevés díszítés látható, de gyakoribb a lábazatdíszítés és a nyílászárók kiemelése.
- **Növényzet:** Az utcák keskeny zöldsávval rendelkeznek, ahol az árok is fut sok helyen, itt kevés lágyszárú és gyepes növényzet fordul elő, néhány helyen fákkal. Domináns azonban a telkek növényzete, amit sok helyen veteményesként is hasznosítanak. Itt változatos vegyes dísz és haszonnövény-állomány fordul elő.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEM TULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapkőzet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Enyhén déli irányban lejtő terület
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni és felszín alatti vizei nincsenek
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Vegyes faállomány, aránylag sok gyepfelület, lágyszárú dísznövényzet és haszonnövények
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

A területet eredetileg fás állomány borította, beépítés először a II. világháború idején készült térképen láthatunk, ekkor a vasút felől kezdett el terjeszkedni észak felé, a Strázsa-hegy irányába. Az 1970-es években készült térképen egy nyomda is látható, az ekkor már több utcányi beépített területen. Az északi oldalon jelenleg is folynak új építkezések.

A TÁJKARAKTER-TÍPUS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

A területen veszélyeztető tényező a túlzott beépítés, nem ide illő épületek, funkciók elhelyezése, illetve fontos a növényállomány minőségére is odafigyelni.

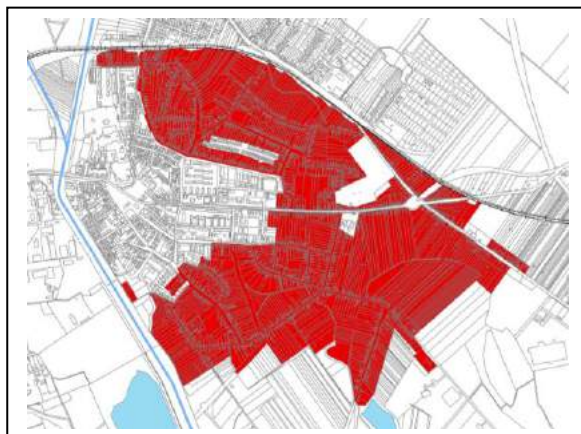
09).....SZABÁLYTALAN SZERKEZETŰ FALUSIAS LAKÓTERÜLET

ELHELYEZKEDÉS

A Zagytól keletre Óhatvan városrész meghatározó karakterterülete a mintegy 266,3 ha-s településrész.

KULCSJELLEMZŐK. A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- **Beépítési jellemzők:** A karakterterület nagyrészt egyszintes, kis részben kétszintes lakóházakból áll. A telekstruktúrája szalagtelkes-négyzetes kiosztású, de utcahálózata szabálytalan. Leggyakoribb a négyzetes alaprajzú ház sátoztetővel és az L-alaprajzú nyeregtetős ház, de egyéb formák is előfordulnak. Színekben a pasztell és törtfehér árnyalatok dominálnak, a tetők színe legtöbbször terrakotta, anyafa cserép. Az épületeken kevés díszítés látható, de gyakoribb a lábazatdíszítés és a nyílászárók kiemelése, valamint a tetőn kontyolás is előfordul.
- A nagyméretű telkeken gyakran áll kerti építmény (szerszámokkamra, tároló helységek vagy pavilon) és fóliasátor is.
- **Növényzet:** Az utcák keskeny zöldsávval rendelkeznek, ahol az árok is fut sok helyen, itt kevés lágyszárú és gyeperes növényzet fordul elő, néhány helyen fákkal. Domináns azonban a telkek növényzete, amit sok helyen veteményesként is hasznosítanak. Itt változatos vegyes dísz és haszonnövény-állomány fordul elő.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEMELTULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapközet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagya-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan sík terület
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni és felszín alatti vizei nincsenek
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Vegyes faállomány, aránylag sok gyepfelület, lágyszárú dísznövényzet és haszonnövények
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

Az első beépítések már az I. katonai felmérés 1783-as szelvényén is láthatóak, de a telekkiosztás csak a II. katonai felmérés 1855-ös szelvényén kivehető. A terület beépítése folyamatosan sűrűsödött, mai képe a XX. század második felében alakult ki.

A TÁJKARAKTER-TÍPUST VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

A területen veszélyeztető tényező a burkolatok, épületek, építmények elhanyagolása, illetve új, nem ide illő funkciók kialakítása lehet.

10).....VEGYES LAKÓTERÜLET

ELHELYEZKEDÉS

A település déli részén, a vasút két oldalán két foltban megjelenő, összesen 23,4 ha-s terület.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- Beépítési jellemzők:
- A karakterterület vegyes lakóházakból és gazdasági-kereskedelmi funkciójú épületekből áll, ezek nagyrészt egyszintes, kis részben kétszintes épületek. A telekstruktúrája változatos kiosztású, de utcahálózata szabályos. Az épületek vegyes megjelenésűek, a nyeregtetős gazdasági épületektől a mediterrán stílusú vagy XX. századi sátoztetős lakóházig sokféle variáció előfordul. Színei, a tető fedése és a díszítések szintén vegyesek, a lakóházaknál kevés díszítés látható, de gyakoribb a lábazatdíszítés és a nyílászárók kiemelése, valamint a tetőn kontyolás is előfordul.
- Növényzet: Az utcák keskeny zöldsávval rendelkeznek, ahol az árok is fut sok helyen, itt kevés lágyszárú és gyeperes növényzet fordul elő, több helyen fákkal. Domináns a lakóházak telkeinek növényzete, itt változatos vegyes dísz és haszonnövény-állomány fordul elő.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEMEEK TULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapkőzet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan sík terület
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni és felszín alatti vizei nincsenek
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Vegyes faállomány, aránylag sok gyepfelület, lágyszárú dísznövényzet és haszonnövények
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

A vasút-menti, déli településrészek eredetileg a Zagyva ártereként funkcionáltak, majd a vasút kiépülésével egy része mezőgazdasági terület lett (lecsapolták a területet). Beépülni csak a XX. század második felében kezdett, az 1970-es években készült térképen már láthatóak épületek, azóta folyamatos beépítések, átalakítások vannak a területen.

A TÁJKARAKTER-TÍPUS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

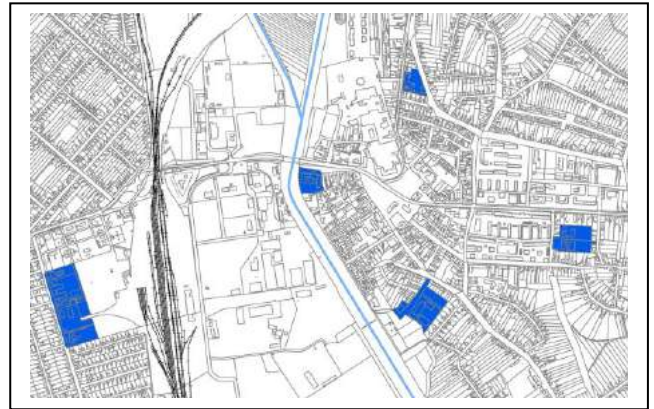
A területen veszélyeztető tényező a különböző funkciók egymás mellé telepítése, ami zavaró hatást kelthet. Fontos a zöldfelületek és a burkolatok minőségének megőrzése, fenntartása is.

11).....INTÉZMÉNYI TERÜLET

ELHELYEZKEDÉS

A település több központi részén is létrejöttek nagyobb intézményi területek, ezek összes területe 20,4 ha.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- Beépítési jellemzők: A karakterterület domináns megjelenésű épületekből áll, ezek iskolák, valamint a hatvani kollégium épülete. Változatos megjelenésűek, a kollégium és a Kodály Zoltán Általános Iskola is a XX. században megszokott lapostetős, modern kialakítású épület, a Széchenyi István Közgazdasági Szakközépiskola szintén hasonló, még a mellette álló Szent István Általános iskola klasszicista jegyekkel díszített épület. A Bajza József Gimnázium a volt Polgári Iskola épületét használja, ami szecessziós jegyekkel díszített épület.
- Ide tartozik még a Lesznai Anna Módszertani Intézmény is, ami szintén lapostetős, XX. századi épület, és a mellette álló rendőrség, ami nyeregtetős, de XX. századi épület.
- Növényzet: A karakter meghatározó elemei a sportpályák, szabadidős zöldfelületek, amik változatos fás és lágyszárú növényzettel beültetettek.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEMELTULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapkőzet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan sík terület
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni és felszín alatti vizei nincsenek
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Vegyes faállomány, aránylag sok gyepfelület és egyéb fás- és lágyszárú dísznövényzet
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

A Polgári Iskola 1902-ben épült, különálló fiú- és leányiskolai épületekből állt, amik külön iskolaként üzemeltek. Ma ezek az épületek a Bajza Gimnázium főépületei, ami az idők során melléképületekkel is gazdagodott. Eredeti szecessziós homlokzatát elvesztette, de homlokzatszínté megmaradt szecessziós stílusának. Az 1970-es években készült térképeken már az összes épület nagyjából mai állapotában van feltüntetve.

A TÁJKARAKTER-TÍPUS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

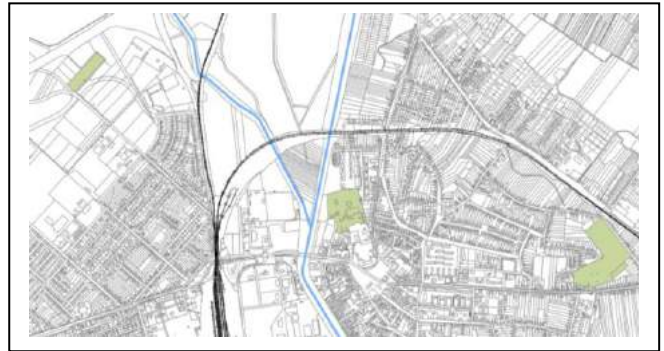
A területen veszélyeztető tényező az épületek és zöldfelületek állapotának leromlása, esetleg új, zavaró funkció költöztetése az épületek valamelyikébe, az iskolák megszűntetése.

12).....INTÉZMÉNYI TERÜLET MEGHATÁROZÓ ZÖLDFELÜLETTEL

ELHELYEZKEDÉS

A település több központi részén is létrejöttek nagyobb intézményi területek, amik meghatározó zöldfelülettel is rendelkeznek, ilyen a két temető és a kórház területe is, ezek összesen 15,7 ha területen fekszenek.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- Beépítési jellemzők: A karakter három különböző területből áll össze, ezek az Albert Schweitzer Kórház, az Óhatvani és az Újhatvani temető.
- A kórház a település központi részén fekszik, területe 5,24 ha.
- Az Óhatvani temető a város falusias beépítésébe ékelődött területén fekszik, mintegy 8,43 hektáron. Architektonikus kialakítású, a sírok szorosan egymás mellett helyezkednek el a területhez igazodó parcellaosztáson belül. Épület a temetőben csak egy kápolna formájában található, de több emléképítmény is található.
- Az Újhatvani temető az M3-as autópálya Hatvan-nyugat leágazásától nem messze található, egy nagyjából 2,07 hektáros területen. Szintén architektonikus kialakítású, de a telek alakja miatt szabályosabb rendben sorakoznak a sírkövek, Épület itt sem található.
- Növényzet: Fás állomány és nagyméretű gyepfelület a temetőkben, a kórház kertjében változatos dús fás állomány, dísnövények és gyepfelület található, ami a kastély kertjének folytatásaként, barokk stílusú.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEMELTULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapkőzet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan sík terület
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni és felszín alatti vizei nincsenek
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Vegyes faállomány, aránylag sok gyepfelület és egyéb fás- és lágyszárú dísnövényzet
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

Az Óhatvani temető először a III. katonai felmérés 1883-as szelvényén látható, előtte a várostól délre volt temetőterület. Az Újhatvani temető az új városrész kialakulásával együtt jött létre, a II. világháborús térképen már látható. A kórház épülete csak az 1970-es években készült térképeken látszik először, de kertje a Grassalkovich kastéllyal egyidős, már a III. katonai felmérésen is látható.

A TÁJKARAKTER-TÍPUS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

Veszélyeztető tényezők a beépítések, körbeépítések lehetnek a területeken, illetve a karakteres zöldfelületek csökkenése, minőségének romlása.

13)SPORT ÉS SZABADIDŐS TERÜLET

ELHELYEZKEDÉS

A település több központhoz közeli részén létrejött nagy zöldfelületi arányú területek, amik összesen nagyjából 36,14 ha területűek.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- Beépítési jellemzők: A karakter a Zagyva-menti szabadidős területekből, a Bátor tábor területéből, a Hatvani sportpályából és a strandfürdő területéből áll.
- A Zagyva mentén, mintegy 21,35 hektáron városi park, kerékpárpálya és vadaspark. Gyalogos és kerékpáros útvonalak, valamint a Zagyva feletti gyalogoshíd, mint karakteres építészeti elem meghatározóak a területen.
- A strandfürdő a város déli, Újhatvani részén található a vasút mellett, nagyjából 6,7 ha-s területen. Itt a medencék, illetve a bejárati épület karakteres megjelenésűek, egyébként a növényzet a meghatározó.
- A vasút melletti sportpályák területén több épület is található (bejárat, öltözők), a területen összesen 3,2 hektáros, de ennek nagy része szintén a pályák felületéből, illetve a környező faállományból tevődik össze.
- A Bátor Tábor területe 4,29 hektár, itt szálláshelyek, sportpályák és többféle szabadidős létesítmény is helyet kapott.
- Növényzet: A karakterterület egészen dús vegyes fás-cserjés és nagy kiterjedésű gyepes állományok a jellemzőek.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEMELTULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapkőzet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan sík terület
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni vizei a Zagyva, illetve a felszín alatti víz a gyógyvíz a strandfürdő területén
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Vegyes faállomány, nagy kiterjedésű gyepfelület és egyéb fás- és lágyszárú dísznövényzet
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

A területek eredetileg városi közterek, mezőgazdasági vagy vízenyős területek voltak, ebből alakultak át fokozatosan a város fejlődésével különböző nagy zöldfelületi arányú elemekké, amik az 1970-es években készült térképen már jól kivehetőek. A Bátor Tábort a néhai úttörőtábor helyén jött létre, 2005-től a saját táborhelyük.

A TÁJKARAKTER-TÍPUS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

Veszélyeztető tényezők a beépítések, körbeépítések lehetnek a területeken, illetve a karakteres zöldfelületek csökkenése, minőségének romlása.

14)GAZDASÁGI TERÜLETEK

ELHELYEZKEDÉS

A város belterületének szélén vagy külterületi részeken a mezőgazdasági és erdőterületbe ékelődve, kisebb foltokban a belterületbe ékelődve is, összesen 211,58 hektáron találhatóak gazdasági-kereskedelmi és/vagy ipari területek.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- Beépítési jellemzők: A karakterre jellemző a nagyarányú burkolt felület, valamint jellemzően 20. századi vagy újabb épületek, melléképületek, építmények jelenléte. Az épületek vegyes magasságúak, színük törtfehér, vagy valamilyen más pasztelles árnyalat, a tetők általában nyeregteretűek, cserép vagy fém fedésűek, az épületek színeivel harmonizálnak.
- Kivételt képez a Nagygyomai Grassalkovich major, ami barokk és XX. századi épületek együtteséből álló agrár műemlék. Itt jelenleg kisebb cégek raktárai üzemelnek, egy része üresen áll.
- Növényzet: Jellemzően gyepfelület, magányosan, csoportosan vagy sávokban álló fák, találhatóak a területen.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEMELTULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapkőzet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan sík terület
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni vagy felszín alatti vizei nincsenek
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Gyepfelület, vegyes fajtájú fák, facsoportok
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

A jelenleg gazdasági-kereskedelmi és/vagy ipari funkciójú területek eredetileg mezőgazdasági vagy vízenyűs területek voltak, csak a XX. század második felétől kapták ezt a funkciót. Az 1970-es években készült térképeken már láthatóak ezek a területek. Ipari területek kis mértékben a II. világháború térképen, a vasút mellett már jelen voltak a városban.

Kivételt képez a Grassalkovich major, ami 1762 táján épült, barokk stílusú műemléki épület. A XX. században a major bővült néhány melléképülettel, de az eredeti épületek stílusukban nem változtak.

A TÁJKARAKTER-TÍPUS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

A területen veszélyeztető tényező a funkcióvesztés, az elhanyagolás, ami a környező területeken is esztétikai problémát okozhat. A gazdasági területeken fontos az épületek, burkolatok folyamatos megújítása, valamint a növényzet dúsítása, ezek a táj esztétikáját növelhetnék. Fontos ezen kívül a műemléki épületek karbantartása, olyan funkció kialakítása, ami az állapotán javít.

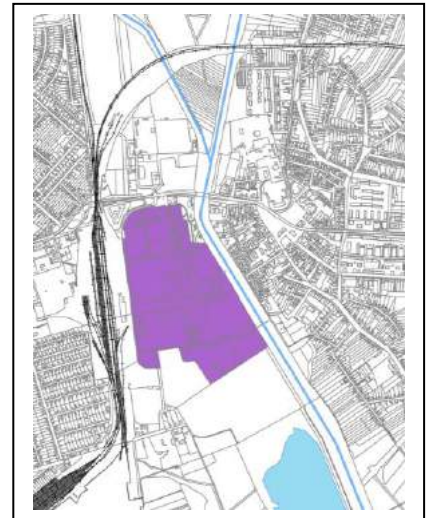
15).....KÖZÉPHATVANI GAZDASÁGI TERÜLET

ELHELYEZKEDÉS

A város központi részén a vasút és a Zagyva között helyezkedik el, közel 44,4 hektáron, egy része a mai konzervgyár, egy része a volt cukorgyár területe.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- **Beépítési jellemzők:** A karakterre jellemző a nagyarányú burkolt felület, valamint jellemzően 20. századi vagy újabb épületek, melléképületek, építmények jelenléte. Az épületek vegyes magasságúak, színük törtfehér vagy valamilyen más barnás-pasztelles árnyalat, a tetők a főbb épületek esetében nyeregtetősök, a gyártócsarnokok, üzemépületek esetében lapostetősök, cserép vagy fém fedésűek, az épületek színeivel harmonizálnak. Az épületek között szalagsorok, rakodóberendezések állnak. A csarnoképületek, üzemi épületek egy része elhanyagolt.
- **Növényzet:** Jellemzően kevés gyepterület, magányosan vagy csoportosan álló fák találhatóak a területen.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEM TULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapkőzet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan sík terület
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni vize a Zagyva
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Gyepterület, vegyes fajtájú fák, facsoportok
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

A terület eredetileg a Zagyva vizenyős ártere volt, a gyár először a II. világháborús térképen látható, az 1970-es évek térképen pedig már konzervgyár is működött itt. A cukorgyár 1889-2003 között üzemelt, utána csomagoló és raktározóüzem funkciókat töltött be, ami 2011-ben szűnt meg. A konzervgyár 1934-től működik a területen, jelenleg is üzemel. A gyárterület lakóépületei közül többet is műemlékké nyilvánítottak.

A TÁJKARAKTER-TÍPUST VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

A területen veszélyeztető tényező a felhagyás, a műemléki épületek elhanyagolása, illetve az ipari-gazdasági épületek nem megfelelő karbantartása.

16).....BEVÁSÁRLÓKÖZPONT

ELHELYEZKEDÉS

A város belterületének szélén, az M3-as autópályától délre található ez a kereskedelmi terület, mintegy 13,9 hektáron.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- Beépítési jellemzők: A karakterre jellemző a nagyarányú burkolt felület, valamint jellemzően XXI. századi épületek jelenléte. Az épületek vegyes magasságúak, színük fehér kombinálva más, élénkebb színekkel, a tetők lapostetősek, fém fedésűek, az épületek színeivel harmonizálnak. A területen nagy méretű burkolt parkoló is helyet kapott.
- Növényzet: Jellemzően gyepterület, magányosan, csoportosan vagy sávokban álló fák, találhatóak a területen.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEMEL TULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapkőzet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan sík terület
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni vagy felszín alatti vizei nincsenek
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Gyepterület, vegyes fajtájú fák, facsoportok
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

A jelenleg gazdasági-kereskedelmi funkciójú területek eredetileg mezőgazdasági vagy vizenyős területek voltak, csak a XX. század második felétől kapták ezt a funkciót. Az 1970-es években készült térképeken már láthatóak ezek a területek, mai funkcióját azonban csak a XXI. században kapta.

A TÁJKARAKTER-TÍPUS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

A területen veszélyeztető tényező a funkcióvesztés, az elhanyagolás, ami a környező területeken is esztétikai problémát okozhat. A kereskedelmi területeken fontos az épületek, burkolatok folyamatos megújítása, valamint a növényzet dúsítása, ezek a táj esztétikáját növelhetnék.

17).....GÖRBEÉRI TAVAK ÜDÜLŐTERÜLET

ELHELYEZKEDÉS

A település délkeleti részén, a Görbeéri tavak és a mellette fekvő üdülők, összesen 233,1 ha-s területe.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- **Beépítési jellemzők:** A karakterterület kisebb méretű üdülőházakból, telkeiből és nagyméretű vízfelületből áll, amit változatos vízparti növényzet vesz körbe. Az épületek változatos kialakításúak, de kis alapterületűek, aránylag nagy kertrésszel.
- **Növényzet:** Az utcák keskeny zöldsávval rendelkeznek, ahol bozótos cserjés-fás állomány található. Domináns az üdülőházak telkeinek növényzete, itt változatos vegyes dísz és haszonnövény-állomány fordul elő. A tavak körül változatos, dús nedvességet kedvelő állomány kap helyet.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEM TULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapközet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan sík terület
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni vizei a Görbeéri bányatavak
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Vegyes faállomány, aránylag sok gyepfelület, lágyszárú dísznövényzet és haszonnövények, dús tóparti lágyszárú és fás állomány
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

A terület eredetileg vizenyős terület volt, itt kezdtek el kavicsot bányászni, de csak a XX. században. Az 1970-es években készült térképen már láthatóak a tavak és néhány épület is, teljes mai kiépülése a század végére tehető. Ma kedvelt horgász hely, apró stégekkel, tűzrakóhelyekkel.

A TÁJKARAKTER-TÍPUS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

Veszélyeztető tényező a lakóterületté válás vagy a terület valamilyen módú nagyobb átalakítása lenne, ami megzavarná az üdülők, horgászok nyugalmaát.

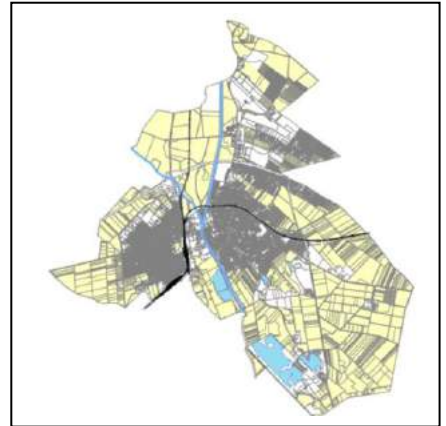
18).....MEZŐGAZDASÁGI TERÜLET

ELHELYEZKEDÉS

A város körül majdnem teljesen összefüggő, nagyjából 4012 ha-s területen alakult ki ez a tájkarakter típus.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- Domborzati jellemzők: a tájkarakter típusban meghatározó az egyenletes, sík felszín, a kevesebb tagolás (utak és kisvízfolyások tagolnak valamelyest).
- Növényzet: a tájkarakter-típus monokultúras gabonanövényekből, egyéb szántóterületi növényekből áll, kevés fás, cserjés védősáv, valamint a kisvízfolyások galériaerdei tagolják.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEMEL TULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapközet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan sík terület, északon enyhén emelkedő terepszínnel
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni vizei kisebb-nagyobb tavak, valamint keresztülfolyik a területen a Bér-patak és a Zagyva
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Monokultúras szántóterületi növények
Emberi tevékenység, épített környezet	Az emberi tevékenység alakította ezt a tájkarakter-típust, karakterét is az emberi művelés adja

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

A terület eredetileg is mezőgazdasági vagy erdőterület volt, illetve egy része a Zagyva-menti vizenyős területek lecsapolásával keletkezett. Az idők során különböző vonalas létesítmények szabdalják fel, illetve a város terjeszkedésével a terület mérete kissé csökkent.

A TÁJKARAKTER-TÍPUS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

A tájkarakter típust a további tagolás, beépítés, valamint a felhagyás vagy a művelésváltás veszélyeztetheti.

19) MAJOR**ELHELYEZKEDÉS**

Külterületi elhelyezkedésű terület, ami mezőgazdasággal, állattartással kapcsolatos funkciókat tölt be elsődlegesen, összesen 30,5 hektáros terület.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- Beépítési jellemzők: A területen több kisebb épület, tárolhelységek, valamint többnyire egy főépület áll. Ezek vegyes kialakításúak, a főbb épületek nyeregtetősök, általában cserépfedésűek, a falak színe pasztell vagy törtfehér árnyalatú, a gazdasági épületek szintén pasztelles árnyalatúak vagy fehérek, általában nyereg- vagy lapostetősök.
- Növényzet: Jellemzően sok fás, cserjés és gyeperes terület változatos, elegyes, vegyes korú állománnyal, valamint mezőgazdasági területek, ahol változatosan természetnek takarmánynövényeket vagy gyümölcsöt, szőlőt.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEMELTULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapkőzet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan sík terület
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni vagy felszín alatti vizei nincsenek
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Vegyes faállomány, változatos haszonnövények,
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

A tájkarakter-típus a település külterületén jött létre eredetileg mezőgazdasági és vizenyős területekből. A III. katonai felmérés, 1883-as szelvényén már láthatóak külterületi tanyák, amik lassan átalakultak a mai gazdasági jellegű területekké. Az 1970-es években készült térképen már láthatóak a mai struktúrájú telkek és területfelhasználások.

A TÁJKARAKTER-TÍPUS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

A területen veszélyeztető tényező a funkcióvesztés, az elhanyagolás, ami a környező területeken is esztétikai problémát okozhat. A gazdasági területeken fontos az épületek, burkolatok folyamatos megújítása, valamint a növényzet folyamatos fenntartása, fák állapotának megőrzése, ezek a táj esztétikáját fenntarthatnák, növelhetnék.

20).....KERTES TERÜLET

ELHELYEZKEDÉS

A település északkeleti részén, a Strázsa-hegyen és környékén jött létre, magasabb térszínen egy nagyjából 341,1 ha-s területen.

KULCSJELLEMZŐK. A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- Beépítési jellemzők: Kisparcellás, szalagtelkes kialakítású terület, szőlővel, gyümölcsösökkel, veteményessel, amelyekből több elhanyagolt állapotú, felhagyott. Több telken is kisméretű szerszámoskamrák, tárolóépületek állnak, a városhoz közel eső részeken azonban lassan átalakuló jelleg mutat.
- Domborzati jellemzők: a tájkarakter típusban meghatározó az enyhén emelkedő térszín.
- Növényzet: a tájkarakter-típus gyümölcsösökből, szőlőből, veteményes-területekből, valamint extenzíven fenntartott gyepekből, cserjésekből áll.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEMELTULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapkőzet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan enyhén lejtő terület, a környezetéhez képest magasabb térszínen
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni vagy felszín alatti vizei nincsenek
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Gyümölcsfák, szőlő, veteménynövények, valamint elegyes fás-cserjés állományok és gyepterületek vegyesen
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

Az I. katonai felmérés 1783-as szelvényén a terület összefüggő szőlő vagy szántóterület felhasználású volt, ez a II. világháborús térképen már kisebb egységekre tagolt, vegyesebb felhasználású mezőgazdasági területté vált. A mai zártkert típusú beépítés először csak a Google Earth műholdfelvételein látható, vélhetően a rendszerváltozás után aprózódott fel ennyire a terület.

A TÁJKARAKTER-TÍPUS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

A tájkarakter típus veszélyeztető tényezője az átalakulás nagyparcellás szántóterületté, felhagyás vagy beépíthető területté válás.

21).....NAGYGOMBOSI SZŐLŐ

ELHELYEZKEDÉS

A várostól és a Zagytól északkeleti irányban található Nagygombos településrészen ez az összefüggő, 192,4 ha-s terület.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- Beépítési jellemzők: A területen található a Nagygombos Borászat, mint meghatározó épületegyüttes. A főépület nyeregtetős, XIX. században épült, ma műemléki épület
- Növényzet: A tájkarakter-típus legnagyobb része monokultúrás szőlő, kis része gyümölcsfákkal, erdőfoltokkal, egyéb növényekkel tarkított.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEM TULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapkőzet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagya-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Emelkedő terepszinttel rendelkező, ÉK-DNy lejtésű terület
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni és felszín alatti vizei nincsenek
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Monokultúrás szőlőterület, kevés egyéb lág- vagy fásszárú növény
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

A terület eredetileg mezőgazdasági és erdőterület volt, ezen a területen a Grassalkovich család építtetett borházat 1872-1907 között. Ez a mai Nagygombos borászat főépülete. Közel 300 kataszteri hold szőlő telepítését 1872-ben a Deutsch család kezdi meg, akik a területet megvásárolták, 1957-ben kerül a magyar állam tulajdonába, 2009-ben pedig a Barta család vásárolja meg.

A TÁJKARAKTER-TÍPUS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK.....

A tájkarakter típust az özönnövények elszaporodása, a nem megfelelő kezelés, éghajlatváltozás vagy a beépítés, felhagyás veszélyeztetheti.

22).....GÖRBEÉRI BÁNYATERÜLET

ELHELYEZKEDÉS

A város déli részén a Görbeéri tavak melletti 30 ha körüli terület.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- Beépítési jellemzők: A karakterre jellemző a nagy burkolatlan terület, a nagyméretű vízfelület és a rakodógépek, daruk, szállítószalagok jelenléte. Ezek többsége nem jó állapotú.
- Növényzet: Jellemzően gyepfelületek, magányosan vagy csoportosan álló fák találhatóak a területen, de jelentős a vízfelület miatt kialakult nedvességkedvelő lágyszárú-állomány is.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEM TULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapközet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan sík terület
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni vizei a Görbeéri bányatavak
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Gyepfelület, vegyes fajtájú fák, facsoportok
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

A terület eredetileg a Zagyva vizenyős ártere volt, a sóderbánya a XX. században jött létre, először az 1970-es évek térképein látható, de akkor már a megközelítőleg mai formájában. Meghatározó karaktert a területnek az ipari építmények mellett a vízfelület ad, ami a bányászás miatt jött létre. A bánya mellett üdülőtérületek, horgászati lehetőség is.

A TÁJKARAKTER-TÍPUS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

A területen veszélyeztető tényező a felhagyás, illetve az ipari-gazdasági épületek nem megfelelő karbantartása, valamint fontos a tó vízfelületének és növényállományának a karbantartása is.

23) ZAGYLERAKÓ

ELHELYEZKEDÉS

A város északi szélén, a Mátravidéki Erőműhöz tartozó tározóterület, ami nagyjából 43,2 hektáron helyezkedik el.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- Növényzet: A karakter nem beépített, a másodlagos növényzet és a degradált területek a jellemzők, amit fás-cserjés sávok szegélyeznek.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEM TULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapközet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan sík terület
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni vize a Zagyva és Szendrei-Lőrinci-tó
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Másodlagos lágyszárú növényzet, fás-cserjés sávok
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

A terület eredetileg a Zagyva vizenyős ártere volt, 1947-ben hoztak határozatot az itt épülő széntüzelésű hőerőmű építésének befejezéséről. A hűtőtórendszert a Zagyva táplálta. A cég 1995-ben szűnt meg, ezután gázturbinás erőmű üzemeltetését kezdték meg a területen. A Szendrei-Lőrinci-tó emellett kedvelt horgásztó, a Hatvan területén lévő lerakóterületen pedig a maradékanyagokat halmozzák fel.

A TÁJKARAKTER-TÍPUS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

A területen veszélyeztető tényező a további degradáció, a környező területek zavarása lehet.

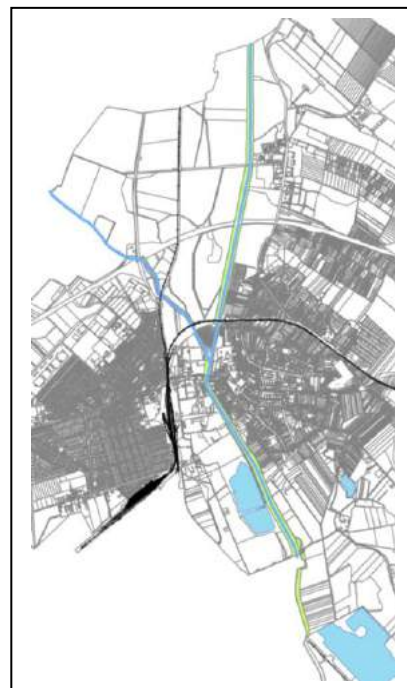
24)VÍZFOLYÁS

ELHELYEZKEDÉS

A városon keresztül, észak-déli és északnyugati irányba folyó Zagyva és a Bér-patak, valamint a környező területek, összesen nagyjából 94,9 ha-s területe.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- **Növényzet:** A tájkarakter-típust beépítés nem, a növényzet és a vízfelület azonban annál inkább jellemzi. A Zagyva keresztülhalad a városon, a beépített területeken töltések között halad át. Itt gyepek felületek a jellemzőek. a Kültérületi szakaszokon szintén töltések között halad, a víz mellett közvetlenül azonban dús nedvességkedvelő vízparti lágyszárú növényzet kap helyet. A Bér-patak mentén ezen kívül fás növényzet is található.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEMELTULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapkőzet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan sík terület
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni vizei a Bér-patak és a Zagyva
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Gyepes felületek, vízparti növényzet, kevés fás állomány
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus természetes úton jött létre, de emberi hatások formálták

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

A Zagyva-mente a síkvidéki szakaszon erősen mocsaras-vizenyős terület volt. A szabályozásokat 1779-ben kezdték meg, de a mai értelemben vett mederszabályozásokat csak 1941-ben kezdték el. A töltések 1941-1948 között épültek Jászberény és Hatvan között. Azóta a terület nagyjából állandó képet mutat, de 1965-1966 között még történtek beruházások a területen.

A TÁJKARAKTER-TÍPUS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

A tájkarakter típust a további mederrendezések, a növényállomány minőségének romlása, özönnövények betelepülése, elszaporodása, kiszáradás, beépítések, új funkciók zavaró hatása veszélyeztetheti.

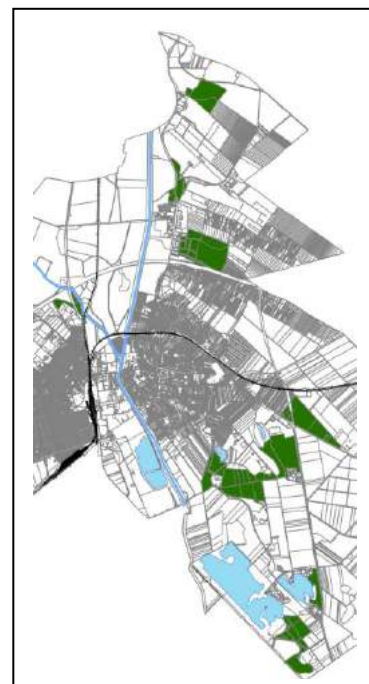
25).....ERDŐ

ELHELYEZKEDÉS

A várostól főként keletre találhatóak, kisebb-nagyobb foltokban erdőterületek, összesen nagyjából 298 ha kiterjedésben.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- Növényzet: A tájkarakter-típust beépítés nem, de a növényzet annál inkább jellemzi. A legnagyobb része faanyagtermelést szolgáló lombhullató állomány, de északon egy kisebb rész parkerdőként nyilvántartott őstölgyes terület (Kisgombosi őstölgyes). A terület legtöbb részén közepesen sűrű cserjeszint és gyepszint található.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEMELTULAJDONSÁGAI

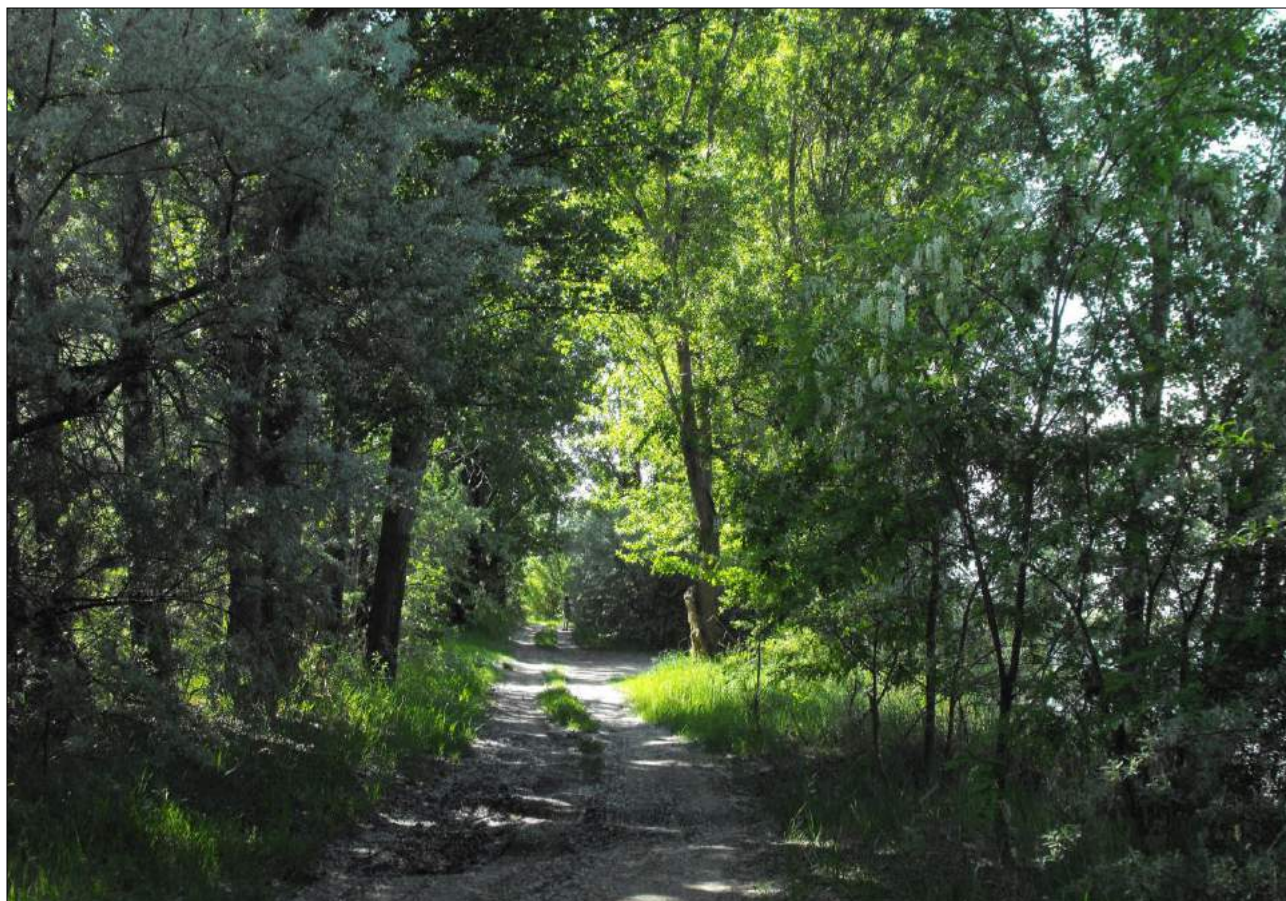
Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapkőzet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan sík terület, északon emelkedő terepszinttel
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni és felszín alatti vizei nincsenek
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Lomhullató faállomány, cserje- és gyepszinttel
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus eredetileg is előfordult a területen, mai formája az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

Hatvan környékén az I. katonai felmérés 1783-as szelvényén még csak kisebb foltokban találunk erdőterületeket. Ezek a területek az évek során csökkentek, majd az 1970-es években készült térképen már a mai, ültetett állományok találhatók, de nagyjából ugyanazokon a területeken, ahol korábban is voltak erdőfoltok. Az erdőt többnyire mezőgazdasági terület vagy szőlőterületek veszik körül, több helyen meghatározó útvonalak szelik ketté.

A TÁJKARAKTER-TÍPUS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

A tájkarakter típust az özönnövények elszaporodása, a nem megfelelő kezelés, erdőtüzek, éghajlatváltozás vagy a beépítés veszélyeztetheti.

26)MEGHATÁROZÓ BELTERÜLETI ÚTVONAL ÉS KÖRNYEZETE

ELHELYEZKEDÉS

A város központi részén a Zagyvától nyugatra A Rákóczi út és környezetének összefüggő, nagyjából 16,6 ha-s területe.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- **Beépítési jellemzők:** A Rákóczi út, mint főútvonal felfűz épületeket, teresedéseket, ezek alkotnak karakteres egészet. Az út mentén szolgáltató funkció és lakó funkciójú épületek is helyet kapnak, az út déli oldalán pedig kerékpárút, pihenőpark, teresedések találhatók, amik hangulatossá, városközpontivá varázsolják a területet. Az épületek az északi oldalon inkább egyszintesek, a déli oldalon többszintesek, változatos megjelenésűek, de a vakolatok színe egymással harmonizáló pasztelles vagy törtfehér. Koruk vegyes, többsége a XX. század közepe táján épült. A vasúthoz közel gazdasági funkciók is helyet kaptak.
- **Növényzet:** A tájkarakter-típust dísznövények, gyepterületek, a déli oldalon idősebb fák, facsoportok tarkítják a viszonylag nagymértékű burkolt felületek mellett.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEMELTULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapkőzet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan sík terület
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni vagy felszín alatti vizei nincsenek
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Változatos dísnövényzet, vegyes korú, idősebb fák
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

A területet eredetileg a Zagyva vizenyős ártere volt, majd a vasút megjelenésével ipari funkciók költöztek a területet egy részére. A II. világháborús térképen már teljesen beépített a terület, ekkor nagy részben lakóépületek álltak itt, majd a szolgáltató szektor fejlődésével vált vegyes, városközponti karakterűvé. A kerékpárút és a pihenőpark az elmúlt években épültek, a Hatvan-Boldog kerékpárút-szakaszt 2014-ben adták át.

A TÁJKARAKTER-TÍPUS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

A területen veszélyeztető tényező a burkolatok, épületek, építmények elhanyagolása, illetve új, nem ide illő funkciók kialakítása lehet.

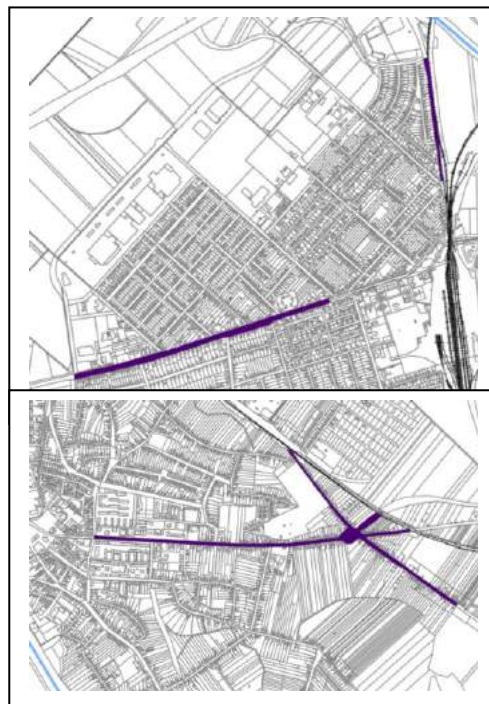
27) MEGHATÁROZÓ BELTERÜLETI KÖZLEKEDÉSI TERÜLET

ELHELYEZKEDÉS

A város központi belterületi részén keresztülvágó főbb utak területe, ami összesen nagyjából 12,3 ha.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- Beépítési jellemzők: A többnyire 1*1 sávú útvonalak a város központi területein haladnak, de ezekről a szakaszokról elmondható, hogy a környező beépítések nem kapcsolódnak szorosan az utakhoz, nem alkotnak velük egységet. A környező területek lakó- vagy gazdasági területek.
- Növényzet: A tájkarakter-típust kevés növény jellemzi, de út menti zóldsáv, fák, fasorok előfordulnak.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEM TULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapkőzet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan sík terület
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni vagy felszín alatti vizei nincsenek
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Kevés gyepfelület, fák, fasorok
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

A város főbb útvonalai az eredeti, már az I. katonai felmérés 1783-as szelvényén is látható útvonalak helyén jöttek létre. Fontos a Budapest felől kelet felé tartó, valamint a vasút mellett északi irányba tartó útvonal, amik Hatvan központjában találkoznak. A II. világháborús térképen már a keleti, mai Temető utca és 3-as úti csomópont is látható.

A TÁJKARAKTER-TÍPUS VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

A tájkarakter típust a javítási munkálatok hiánya, az elhanyagolás veszélyeztetheti, illetve a megnövekedő forgalom a környező területekre lehet negatív hatással.

28).....MEGHATÁROZÓ KÜLTERÜLETI KÖZLEKEDÉSI TERÜLET

ELHELYEZKEDÉS

A város külterületi részein futó, erősen meghatározó útvonalak, területük összesen 116,2 ha.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- Beépítési jellemzők: A Hatvan északi részén keresztülhaladó M3-as autópálya 2x3 sávos, a 3-as és a 32-es számú főútvonalak 1x1 sávosak. Környezetükben gazdasági és mezőgazdasági területek találhatók, szegélyükön árok és sok helyen töltés is fut.
- Növényzet: A tájkarakter-típust kevés növény jellemzi, de az utak mentén zöldsáv, fás-cserjés állomány található.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN MEGJELENŐ TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEM TULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapkőzet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan sík terület
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni vagy felszín alatti vizei nincsenek
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Fás-cserjés zöldsáv, gyepes felületek a szegélyeken
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

A város főbb útvonalai az eredeti, már az I. katonai felmérés 1783-as szelvényén is látható útvonalak helyén jöttek létre. Fontos a Budapest felől kelet felé tartó 3-as számú főútvonal, illetve a Jászfényszaru felé, észak-déli irányba tartó 32-es számú közút. Az M3-as autópályát Budapest felől kezdték építeni, Hatvanig tartó szakaszát 1980-ban adták át, előtte itt nem haladt főbb, meghatározó útvonal.

A TÁJKARAKTER-TÍPUST VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

A tájkarakter típust a javítási munkálatok hiánya, az elhanyagolás veszélyeztetheti, illetve a megnövekedő forgalom a környező területekre lehet negatív hatással.

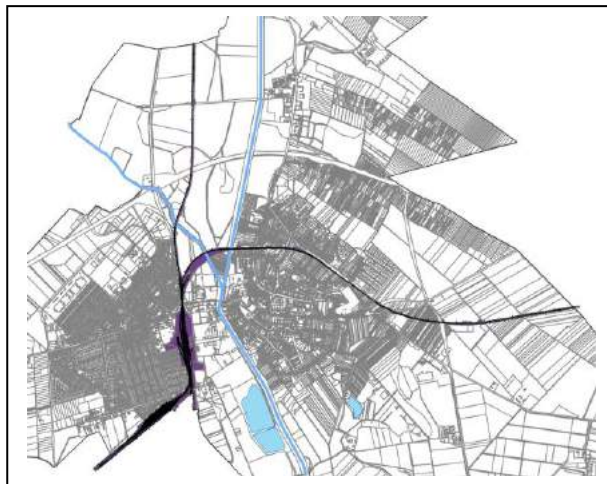
29)VASÚTI TERÜLET

ELHELYEZKEDÉS

A városon keresztül, észak-déli és keleti irányba is futó vasút és vasút menti területek, összesen nagyjából 85,9 hektáron.

KULCSJELLEMZŐK, A TÁJKARAKTERT LEGERŐSEBBEN BEFOLYÁSOLÓ TULAJDONSÁGOK

- Beépítési jellemzők: A Hatvan központjában található vasútállomás a 80-as, 81-es és 82-es vasútvonalak csomópontja. A pálya egy része villamosított, a várostól északi és keleti irányban nem, dél és nyugat felé azonban igen. A pályaudvar környezetében kiszélesedik a terület, itt több rendezővágány is található, a várostól kifelé 1, illetve 2 sínparra szűkül le.
- Az állomás épülete a XX. században épült, kétszintes, sárgásbarna, piros sátor-, illetve lapostetős épület, a sínek felé boltívsorral.
- Növényzet: A tájkarakter-típust kevés növény jellemzi, de az állomás épülete körül dúsabb fás állomány jellemző.

A TÁJKARAKTER-TÍPUSBAN megjelenő TERMÉSZETI ÉS MŰVI TÁJALKOTÓ ELEMEL TULAJDONSÁGAI

Tájalkotó elem	Jellemző tulajdonságok
Alapkőzet	Kiemelkedő triász, eocén és oligocén alap, pannóniai rétegek, a Zagyva-Galga hordalékkúpjával
Domborzat	Meghatározóan sík terület
Talaj	Csernozjom barna erdőtalajok
Felszíni és felszín alatti vizek	Meghatározó felszíni vagy felszín alatti vizei nincsenek
Éghajlat	Mérsékelt meleg-száraz
Növénytakaró	Fás-cserjés zöldsáv, gyepes felületek a szegélyeken, az állomás mellett idősebb fák
Emberi tevékenység, épített környezet	A tájkarakter-típus az emberi tevékenység hatására jött létre

A TÁJKARAKTER-TÍPUS KIALAKULÁSÁNAK TÖRTÉNETE

A településen 1867-ben kezdődött meg a vasúti közlekedés, ekkor adták át a Pest-Hatvan vasútvonalat, majd ugyanebben az évben a Hatvan-Salgótarján vasútvonalat is. 1873-ban épült ki a Hatvan-Szolnok, 1867-től pedig folyamatosan építették tovább a mai 80-as vasútvonalat Nyíregyháza felé. A Salgótarján (Somoskőújfalu) felé tartó útvonal Magyarországon az egyetlen nem villamosított kétvágányú pályaszakasz. A vasútállomás korábbi épülete 1944 szeptember 20-án semmisült meg amerikai bombatámadás következtében, a jelenlegi 1956-ban adták át.

A TÁJKARAKTER-TÍPUST VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK, FOLYAMATOK

A tájkarakter típust a javítási munkálatok hiánya, az elhanyagolás veszélyeztetheti, illetve a megnövekedő forgalom a környező területekre lehet negatív hatással.

5. A TELEPÜLÉSKÉP MINŐSÉGI FORMÁLÁSÁRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK: ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ, KÖZTERÜLETEK TELEPÜLÉSKÉPI ÚTMUTATÓJA

A).....ÉPÍTÉSZETI ÚTMUTATÓ

Az előzőekben arra a feladatra vállalkoztunk, hogy megismertessük, bemutassuk a település egészét, miközben megpróbáltuk érzékeltetni, hogy milyen összetett, heterogén rétegek együtteseként alakul át a maga sajátos, egyedi valójává. A „tér-idő”-dimenzió mellé felvettük a folyton változó és alakuló életvonalat, amelyik előbbieket adottságait szövi át- és át, ezzel teremtve meg annak lényegét. A meghatározó, alapot jelentő tényező maga a földrajzi környezet, amelyik lehetőségeivel, meghatározottságaival kijelöli azt az utat, amelyre a történelmi események menete, a történelmi pillanatok ereje rátámaszkodik, újra és újra jelezve a tényezők közötti ok-okozati összefüggéseket. A település magjából nézve olykor homályosan vehetők ki a lényegi elemek, néha megvezetve a józan gondolkodást is. Szeretnénk a Kézikönyv keretei között a valós tényezőkre, a lehetőségek jelentette mozgástérre felhívni a figyelmet.

Egy település arculatát sok-sok tényező együttese határozza meg. A táji háttér, a mezőgazdasági művelés, a tájhasználati hagyományok, a morfológiai adottságok, a település közlekedés-földrajzi pozíciója, a hagyományos településszerkezet, az utcakialakítás jellege, a porták rendezettsége éppúgy belejátszik a kialakuló összképbe, mint ahogy az egyes épületek, épületrészletek művészete, kidolgozottsága, anyaghasználata, mindezeket keretező növényzet minősége.

Ha csak egyetlen tényezőt megváltoztatott a fenti – nem is teljes körű – felsorolásból, már nem ugyanazt a települést kapjuk. Vannak szerencsés települések, amelyek hagyományos arculatukat hosszú időn át meg tudják őrizni, vannak további szerencsés települések, akik az idők során a mindenkori minőségre törekedve átépültek, mégis koherens összképet teremtve léptek tovább. Vannak az átépülésre került, annak hozadékait és a hátrányait egyaránt magukon viselő települések, amelyek a lakók számára tartogatják szépségeiket. Egy-egy település a fenti három települési adottságot egyaránt magán viseli, az arányok jelentősége azonban óriási.

A településképi formálásában három tényező szerepét kell kiemelni: az infrastruktúra, az építmények, valamint a növényzet szerepét. A tájkép formálására a morfológiai viszonyok megváltoztatása, az építmények megjelenése, és a növényzet megtartása, vagy átváltoztatása van legnagyobb hatással. Az Önkormányzat mozgásterén belül a településszerkezeti terv teremti meg az alapokat, a helyi építési szabályzat nagyvonalú kubusokra tesz javaslatot, még a településképi rendelet arcot formál, részleteket dolgoz ki. Nem kíván azonban mozgásteret szűkíteni, a komfortosság határain belül marad. Nem kívánja átvenni az építetettől a gondolkodás és döntés lehetőségét. Ismeri a történelmi épületeket létrehozó mesteremberek világát, amelyben a létesítmény szakmaiságon alapuló minőségi jegyekké állt össze. Aki a szakmai alapokat mesterei szinten birtokolja, az a forma és funkció egységére törekszik, céltalan kísérletekbe nem fog bele.

A településképi törvény és annak végrehajtási utasítása éppen arra törekszik, hogy a lakosságot érintő építési tevékenységnél a korlátozás érzését, a behatárolás szorítását levegye. Tette ezt annak tudatában, hogy az Önkormányzat számára szabad utat nyitott annak eldöntésére, hogy melyek a település arculatát meghatározó területek, amelyeknek nyomon szeretné követni az alakulását. A továbbiakra – ún. egyéb területek – a beépítési paraméterek megadásán túl nem tart szükségesnek előírásokat megfogalmazni. Akár a település teljes közigazgatási területét is meghatározó területnek jelölheti, azonban ennek indokoltságát fel kell tárnia a lakosság felé, hiszen jelen Arculati Kézikönyv, illetve Településképi rendelet a partnerség keretében bemutatásra, véleményeztetésre kerül a lakosokkal. A szabadság biztosításával párhuzamosan

segédletekről is gondoskodik. Fontosnak tartja, hogy a lakosság ne maradjon fogódzó nélkül kisebb-nagyobb építési tevékenysége során. A javaslatok bemutatására azért kerül sor, hogy orientáljuk a városban építkezni szándékozókát egyes szakmai elvek betartására, ezzel esztétikai érzékük javítására. A rossz példa-ábrák elsőre az „ez úgysem jut eszébe senkinek”-kategóriába tartoznak. Bemutatásukra azért kerül sor, mivel a helyszínelések során több, a példatárban szereplő megoldással összefutottunk. A mind az építtető, mind a szomszéd, mind a Város igényeit figyelmen kívül hagyó épületek/építmények megjelenésének elkerülésére a példatár kiemeli az elkerülendő megoldásokat.

A Város összetettsége okán igény merült föl a karakterterületenkénti építészeti útmutatók megfogalmazására. Ugyanakkor a tájkarakterezés szempontrendszere szerint lehatárolt karakterterületi mennyiség a megértést és átláthatóságot nehezíti, így a továbbiakban ezek összevonására, típusonkénti elkülönítésére teszünk javaslatot. Az alábbiakban a javasolt típusok és a beletartozó karakterterületek szerepelnek.

1. Városközpont

- ❖ *Városközpont meghatározó teresedéssel és utakkal*

2. Lakótelepek

3. Lakóterületek

- ❖ *Kisvárosias lakóterület*
- ❖ *Sorházas lakóterület*
- ❖ *Kertvárosias lakóterület*
- ❖ *Vasúti kolónia*
- ❖ *Vegyes lakóterület*
- ❖ *Átmeneti kisvárosias lakóterület*
- ❖ *Átmeneti kertvárosias lakóterület*
- ❖ *Szabálytalan szerkezetű falusias lakóterület*

4. Intézményi területek

- ❖ *Intézményi terület*
- ❖ *Intézményi terület meghatározó zöldfelülettel*

5. Gazdasági-, kereskedelmi és egyéb területek

- ❖ *Gazdasági terület*
- ❖ *Közép-Hatvan gazdasági terület*
- ❖ *Major*
- ❖ *Görbeéri bányaterület*
- ❖ *Bevásárlóközpont*
- ❖ *Zagylerakó*

6. Sport- és rekreációs területek

- ❖ *Sport- és szabadidős terület*
- ❖ *Görbeéri tavak üdülőterület*
- ❖ *Erdő*
- ❖ *Vízfolyás*

7. Mezőgazdasági területek

- ❖ *Mezőgazdasági terület*
- ❖ *Kertes terület*
- ❖ *Nagygombosi szőlő*

8. Közlekedési területek

- ❖ *Meghatározó belterületi útvonal és környezete*
- ❖ *Meghatározó belterületi közlekedési terület*
- ❖ *Meghatározó külterületi közlekedési terület*
- ❖ *Vasúti terület*

A település belterületén a lakóterületek, míg külterületén a mezőgazdasági területek dominálnak jelentős gazdasági, kereskedelmi és egyéb, valamint sport- rekreációs terület megléte mellett.

Valamennyi karaktertípusra megfogalmazunk ajánlásokat, hangsúlyosan kezelve ugyanakkor a lakóterületeket. Ez az a szegmens ugyanis, amelynek arculata a lakóhelyünket; napi életünk legfontosabb helyszínét meghatározza. Kihatása azáltal is jelentős, hogy ezzel találkozik a jövő generációja legfogékonyabb életszakaszában, amely élményt egész életében továbbviszi. Ha településünket annak arculata által szeretnénk fejleszteni, itt kell elkezdenünk. A kézikönyv ábrái sorra veszik az épületek arculati hibáit és ennek elkerülésére javasolt megoldásokat. A példák a telken való elhelyezéstől az épületek kialakításán, bővítésén keresztül egyes épületszerkezetekről is elmondja javaslatait.

Az ajánlások magukért beszélnek, egy-egy kiegészítő gondolatébresztő ábra azonban szerepel mellettük. A rajzok sematikus, mégis kifejező grafikai megjelenítése segítségünkre van a közös felfogás kialakításában. Célunk éppen ez, olyan közös értékrend elérése, amelyben a település egészének megjelenése fontossá válik az összes érintett számára, miközben a megjelenésről alkotott nézeteink is közelednek egymáshoz. Az értékrend azonossá tételét azonban nem szeretnénk elérni, a különbözőség eltűnése nem lenne jó számunkra. Amint a népművészetben megszokott ugyanazon népviselet, egyazon elemkészletéből is végtelen sokfajta létezik, az alapvető elvek mentén a sajátos egyedi jelleg mindig megmarad.

A településeink arculata sokszínű, minőségi különbségek jellemzik. Jól beazonosítható korszakok mutathatók ki karakterterületein. A táj és a települési térség együttese alkotja. Kezdjünk most hozzá a karakterterületek javaslatok általi rendezéséhez. Ehhez nyújtanak segítséget a következő oldalakon lévő ajánlások és ábrák.

1. VÁROSKÖZPONTRA SZÓLÓ JAVASLAT

A Kossuth tér műemlékekkel keretezett környezete maga is többretegű, ami építészeti ajánlásaiban visszaköszön.

KÖZTERÜLETEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK:

- ❖ A zöldfelületi, lombkoronaszínti arányok megtartása, növelése.
- ❖ Növényállomány kiválasztásánál többretegű szempontrendszer használata. (őshonosság, környezeti terhelés tűrés, invazivitás kerülés, díszítő hatás stb.)
- ❖ Új építmények meglévő elemekkel való összhangjának, típusazonosságának megteremtése.
- ❖ Nagyvonalú, léptékhelyes térburkolat kiválasztása. Felújított területekhez való csatlakozás törésmentes megoldása.
- ❖ Történelmi elemeket (pl. vizes árkot, várfalakat stb.) visszatükröző struktúrák kialakítása, lehetőségek esetén a történelmi elemek visszaállítási megjelenítése.

TELKEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK:

- ❖ A meglévő telekszerkezet megtartása.
- ❖ Telkek összevonása esetén a jelenlegi telekstruktúrára utaló épülettömegek használata, ezzel a telekszerkezet arculati megőrzése.
- ❖ Utcai nyílászárók helyzetének, anyaghasználatának minőségi elvárásokhoz igazítása.
- ❖ Földszint közösségi, kereskedelmi, vagy vendéglátó funkciójának előnyben részesítése.

ÉPÜLETEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Műemlékeknél a műemléki elvek alkalmazása.
- ❖ Nem műemlékek esetében a környezetre figyelő magatartás érvényesítése.
- ❖ Helyi védett értékek megőrzésének, vagy arculaterősítést hozó átalakításának preferálása.
- ❖ Álbarokk, újbarokk elemek kerülése.
- ❖ Modern építészeti elemeknek való teret engedés.
- ❖ A kor lenyomatát visszatükröző építészeti értékek megteremtése a historizáló, múltba merengő formák helyett.
- ❖ A városias jelleg erősítése.
- ❖ A szintszám, a legnagyobb épületmagasság Kastély és Templom léptéke alatt tartása, magassági konkurálás elkerülése.
- ❖ Földszinti belmagasság lakófunkciót meghaladó elvárása.
- ❖ Homlokzatszínezés szomszédsággal, térfallal, burkolattal harmonikus kiválasztása.
- ❖ Minőségi jegyeket felmutató anyaghasználat.

EGYÉB ÉPÍTMÉNYEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Épületgépészeti elemek utcai homlokzati megjelenésének elkerülése. Ennek elkerülhetetlensége esetén a homlokzat egységes megjelenését erősítő helyzetük megtalálása.
- ❖ Napkollektorok példászerű felszerelése.

CÉGTÁBLÁKRA, CÉGFELIRATOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Egységes arculati mintakönyv kidolgozása, melyhez alkalmazkodó új elemek elvárása.
- ❖ Harsány színek, fényreklámok, futófények, villogást-káprázást okozó megoldások kerülése.
- ❖ Szomszédsági feliratok összehangolása.

Példát teremtmő helyrehozatal

2. LAKÓTELEPEKRE SZÓLÓ JAVASLAT

Hatvan lakótelepei több korszakot tükröznek, melyek ajánlásainkban visszaköszönnek.

KÖZTERÜLETEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK:

- ❖ A tömbtelkek felosztásának, elkerítésének elkerülése.
- ❖ A zöldfelületek faállományának növelése.
- ❖ A zöldfelületek arányának emelése, a burkolt felületek csökkentése.
- ❖ Többlet parkoló hely-igényt eredményező épületbővítés elvetése.
- ❖ Növényállomány kiválasztásánál többretegű szempontrendszer használata. (őshonosság, környezeti terhelés tűrés, invazív fajok kerülése, díszítő hatás stb.)

TELKEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK:

- ❖ Tömbtelek/úszótelek-állapot megtartása.
- ❖ Telekalakítás kizárólag utólagos liftépítéshez kapcsolódó engedélyezése.
- ❖ Telkek elkerítésének kerülése.
- ❖ Átjárhatóság biztosítása.

ÉPÜLETEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Új rendeltetési egységet eredményező átalakítás elvetése.
- ❖ Erkélyek/lodzsák egyedi beépítésének elkerülése.
- ❖ Tetőfelépítmény kizárólag teljes épületre történő létesítése.
- ❖ Homlokzatszínezés szomszédsággal harmonikus kiválasztása.
- ❖ Minőségi jegyeket felmutató anyaghasználat.

EGYÉB ÉPÍTMÉNYEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Épületgépészeti elemek utcai homlokzati megjelenésének mérséklése.
- ❖ Napkollektorok tetőn történő rögzítése.

Egységes színezés és redőnykialakítás

3. LAKÓTERÜLETEKRE SZÓLÓ JAVASLAT

A Város falusias, kertvárosias és kisvárosias karakterű lakóterületekkel egyaránt rendelkezik. Zártsorú, oldalhatáron álló, szabadon álló épület-elhelyezés, földszintes, tetőtérbeépítéses, emeletes szintszám egyaránt előfordul területén.

KÖZTERÜLETEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK:

- ❖ A kialakult szélesség megtartása, néhány jelentős szerkezeti elem bővítésével.
- ❖ Földkábeles megoldású közművezetékek elvárása.
- ❖ Növényállomány kiválasztásánál többretegű szempontrendszer használata. (őshonosság, környezeti terhelés tűrés, invazív fajok kerülése, díszítő hatás stb.)
- ❖ Legalább egyoldali fasor lehetőségének megteremtése.
- ❖ Utcakaraktert őrző előkerti kialakítás.
- ❖ Takaratlan tűzfalakat eredményező épület-elhelyezés kerülése.

TELKEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK:

- ❖ A meglévő telekszerkezet megtartása.
- ❖ Telkek összevonása esetén a jelenlegi telekstruktúrára utaló épülettömegek használata, ezzel a telekszerkezet arculati megőrzése.
- ❖ Tömbbelsőik feltárásánál egyedi lakópark jellegű beépítés is elképzelhető.
- ❖ Utcái nyílászárók helyzetének, anyaghasználatának minőségi elvárásokhoz igazítása.
- ❖ Garázselhelyezésnél a közterületi látvány figyelembe vétele.
- ❖ Telkenként egyetlen garázsbejárat létesítése. Szükségesség esetén összefogott garázsbejárat kialakítása.

ÉPÜLETEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Léptékhelyes, az utcaszélességhez alkalmazkodó épületek kialakítása.
- ❖ A kisvárosias jelleg megtartása, egyedi motívumok használatával együttesen.
- ❖ Modern építészeti elemeknek való teret engedés.
- ❖ Homlokzati osztások alkalmazása, nyílászárók arányhelyes kialakítása.
- ❖ Utcában kialakult tetőgerincirány figyelembe vétele.
- ❖ Harmonikus homlokzatszínezés kiválasztása.
- ❖ Minőségi jegyeket felmutató anyaghasználat.

EGYÉB ÉPÍTMÉNYEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Épületgépészeti elemek utcai homlokzati megjelenésének elkerülése. Ennek elkerülhetetlensége esetén a homlokzat egységes megjelenését erősítő helyzetük megtalálása.
- ❖ Napkollektorok példaszerű felszerelése.

Hagyományos ropa-téglás homlokzat

4. INTÉZMÉNYI TERÜLETEKRE SZÓLÓ JAVASLAT

A Város jelentős, döntően oktatási, szociális, illetve jelentős zöldfelületű intézményeinek helyet adó telkek területe

KÖZTERÜLETEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK:

- ❖ Az intézményt felkeresők számára közterületi parkolás biztosítása.
- ❖ Az intézmények bejáratának kiemelése felirat, burkolat, növényzet, köztéri alkotás által.
- ❖ Nagyvonalú, léptékhelyes térburkolat kiválasztása.

TELKEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK:

- ❖ Az intézmény igényének megfelelő telekszerkezet kialakítása.
- ❖ Funkció és forma megfeleltetése.

ÉPÜLETEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Modern építészeti elemeknek való teret engedés.
- ❖ A kor lenyomatát visszatükröző építészeti értékek megteremtése.
- ❖ A városias jelleg erősítése.
- ❖ A környezethez való illeszkedés.
- ❖ Belmagasság lakófunkciót meghaladó elvárása.
- ❖ Homlokzatszínezés szomszédsággal, térfallal, burkolattal harmonikus kiválasztása.
- ❖ Minőségi jegyeket felmutató anyaghasználat.

EGYÉB ÉPÍTMÉNYEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Épületgépészeti elemek utcai homlokzati megjelenésének elkerülése. Ennek elkerülhetetlensége esetén a homlokzat egységes megjelenését erősítő helyzetük megtalálása.
- ❖ Napkollektorok példaszerű felszerelése.

FELIRATOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Grafikai minőségű felirat elvárása.
- ❖ Harsány színek, fényreklámok, futófények, villogást-káprázást okozó megoldások kerülése.

NÖVÉNYZETRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Kertészeti javaslat figyelembevétele.
- ❖ Nagy lombkoronaszint elvárása.
- ❖ Árnyékolásra alkalmas növénytelepítés.

Szépen helyreállított homlokzat

GAZDASÁGI, KERESKEDELMI ÉS EGYÉB TERÜLETEKRE SZÓLÓ JAVASLAT

A Város gazdasági potenciálját jelentő telephelyek területe.

KÖZTERÜLETEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK:

- ❖ A teherforgalmi igényekre méretezett behajtási sávok kiépítése.
- ❖ A teher- és személyforgalom nagyságrendjét figyelembe vevő kialakítás.
- ❖ Gyalogos és kerékpáros közlekedés biztosítása.

TELKEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK:

- ❖ A telephely igényének megfelelő telekszerkezet kialakítása.
- ❖ Közterület felőli látvány növényzettel való oldása.

ÉPÜLETEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Épülettömeg megtörése, nyaktagok beiktatása.
- ❖ A kor lenyomatát visszatükröző építészeti értékek megteremtése.
- ❖ Ipari jelleg erősítése.
- ❖ Letisztult formavilág, minőségi anyagok.
- ❖ Harsány színek kerülése, erős színek arányának alacsony szinten tartása.

EGYÉB ÉPÍTMÉNYEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Épületgépészeti elemek homlokzati megjelenésének építészeti koncepcióként való kezelése. A homlokzat egységes megjelenését erősítő helyzetük megtalálása.

FELIRATOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Grafikai minőségű felirat elvárása.
- ❖ Fényreklámok, futófények, villogást-káprázást okozó megoldások kerülése.

NÖVÉNYZETRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Kertészeti javaslat figyelembevétele.
- ❖ Arculatot javító, technológiának nem ellentmondó növénytelepítés.
- ❖ Parkolók árnyékolására alkalmas növénytelepítés.

Kerítést kísérő dísznövények

5. SPORT- ÉS REKREÁCIÓS TERÜLETEKRE SZÓLÓ JAVASLAT

A terület magában foglalja a sport- és szabadidős területeket, az üdülőterületeket, az erdőterületeket és a vízfelületeket.

KÖZTERÜLETEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK:

- ❖ Az intézményt felkeresők számára közterületi parkolás biztosítása.
- ❖ Az intézmények bejáratának kiemelése felirat, burkolat, növényzet, köztéri alkotás által.
- ❖ Nagyvonalú, léptékhelyes térburkolat kiválasztása.

TELKEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK:

- ❖ Az intézmény igényének megfelelő telekszerkezet kialakítása.
- ❖ Funkció és forma megfeleltetése.
- ❖ Növényzet szerepének kiemelése.

ÉPÜLETEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Léptékhelyes épülettömegek létrehozása.
- ❖ A kor lenyomatát visszatükröző építészeti értékek megteremtése.
- ❖ A környezethez való illeszkedés.
- ❖ Homlokzatszínezés szomszédsággal, térfallal, burkolattal harmonikus kiválasztása.
- ❖ Minőségi jegyeket felmutató anyaghasználat.

EGYÉB ÉPÍTMÉNYEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Épületgépészeti elemek utcai homlokzati megjelenésének elkerülése. Ennek elkerülhetetlensége esetén a homlokzat egységes megjelenését erősítő helyzetük megtalálása.
- ❖ Napkollektorok példászerű felszerelése.

FELIRATOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Sport- és szabadidős területeken grafikai minőségű felirat elvárása.
- ❖ Harsány színek, fényreklámok, futófények, villogást-káprázást okozó megoldások kerülése.

NÖVÉNYZETRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Sport- és szabadidős területeken kertészeti javaslat figyelembevétele.
- ❖ Erdőterületeken erdészeti szempontok érvényesítése.
- ❖ Nagy lombkoronaszint elvárása.
- ❖ Árnyékolásra alkalmas növénytelepítés.
- ❖ Vízfelületek mellett természetközeli állapot megőrzése.

Természetközeli állapot fennmaradása

7. MEZŐGAZDASÁGI TERÜLETEKRE SZÓLÓ JAVASLAT

A terület magában foglalja a nagytáblás és a kisparcellás mezőgazdasági területeket, valamint a szőlőterületeket.

KÖZTERÜLETEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK:

- ❖ A mezőgazdasági táblák megközelítésének ingatlan-nyilvántartásban történő rendezése.
- ❖ A mezőgazdasági utak kiszabályozásának – fenti célon túli – kerülése.
- ❖ Szőlőhegyi kiskertek úthálózatánál a vízelvezetés övások-rendszerrel való rendezése.

TELKEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK:

- ❖ Mezővédő erdősávok létesítése.
- ❖ Telkek megközelítésének rendezése.
- ❖ Telkek bekerítésének elkerülése. Szükség esetén villanypásztor alkalmazása.

ÉPÜLETEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Mezőgazdasági parcellák épületekkel való beépülésének kerülése.
- ❖ Szükséges épületállomány koncentrált, majorokba való szervezése.
- ❖ A funkciónak megfelelő épülettömeg megteremtése, a környezeten messze túlnövő épületek kerülése.
- ❖ Homlokzatszínezésnél fehér, illetve pasztellszínek alkalmazása.
- ❖ Minőségi anyaghasználat.

EGYÉB ÉPÍTMÉNYEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Épületgépészeti elemek esetén a homlokzat egységes megjelenését erősítő helyzetük megtalálása.
- ❖ Napkollektorok példaszerű felszerelése.

FELIRATOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Grafikai minőségű felirat elvárása.
- ❖ Harsány színek, fényreklámok, futófények, villogást-káprázást okozó megoldások kerülése.

NÖVÉNYZETRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Nagy lombkoronaszint elvárása.
- ❖ Árnyékolásra alkalmas növénytelepítés.
- ❖ Mezővédő erdősávoknál természetközeli állapot megteremtése.

Természetközeli állapot

KÖZLEKEDÉSI TERÜLETEKRE SZÓLÓ JAVASLAT

A terület magában foglalja a bel- és külterületi közúti és vasúti területeket és létesítményeket.

KÖZTERÜLETEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK:

- ❖ A közlekedés műszaki és biztonságtechnikai feltételeinek biztosítása.
- ❖ Gyalogos-, kerékpáros- és személygépkocsi forgalom igényeinek kielégítése.
- ❖ Zöldfelületek létesítése.
- ❖ Átlátható kialakítás és táblarendszer.

TELKEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK:

- ❖ A létesítmény igényének megfelelő telekszerkezet kialakítása.
- ❖ Funkció és forma megfeleltetése.
- ❖ Növényzet szerepének kiemelése.

ÉPÜLETEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Léptékhelyes épülettömegek létrehozása.
- ❖ A kor lenyomatát visszatükröző építészeti értékek megőrzése/megteremtése.
- ❖ Egyedi jelleg hangsúlyozása.
- ❖ Minőségi jegyeket felmutató anyaghasználat.

EGYÉB ÉPÍTMÉNYEKRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Épületgépészeti elemek esetén a homlokzat egységes megjelenését erősítő helyzetük megtalálása.
- ❖ Napkollektorok példaszerű felszerelése.

FELIRATOKRA VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Grafikai minőségű felirat elvárása.
- ❖ Harsány színek, fényreklámok, futófények, villogást-káprázást okozó megoldások kerülése.

NÖVÉNYZETRE VONATKOZÓ AJÁNLÁSOK

- ❖ Kertészeti javaslat figyelembevétele.
- ❖ Nagy lombkoronaszint elvárása.
- ❖ Árnyékolásra alkalmas növénytelepítés.
- ❖ Díszítő jelleg előtérbe helyezése.

Növényzet díszítő szerepe

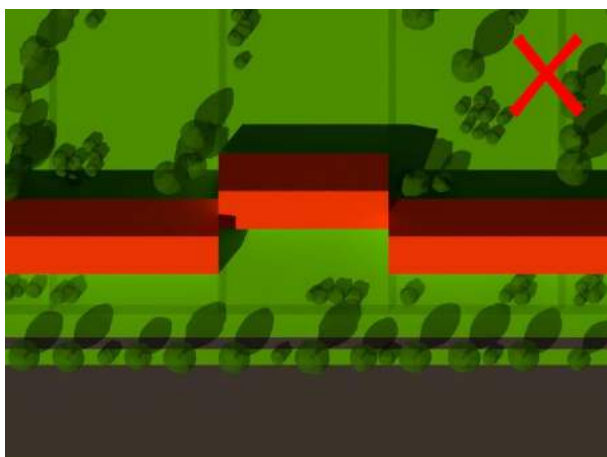
ÉPÜLETELHELYEZÉSRE SZÓLÓ JAVASLAT – ZÁRTSORÚ BEÉPÍTÉSI MÓD

Zárt sorú beépítési módnál az alábbi megoldás JAVASOLT:

A kitűzött cél az utca felőli egységes homlokzati megjelenés elérése, a szomszédos épületekhez való alkalmazkodás.

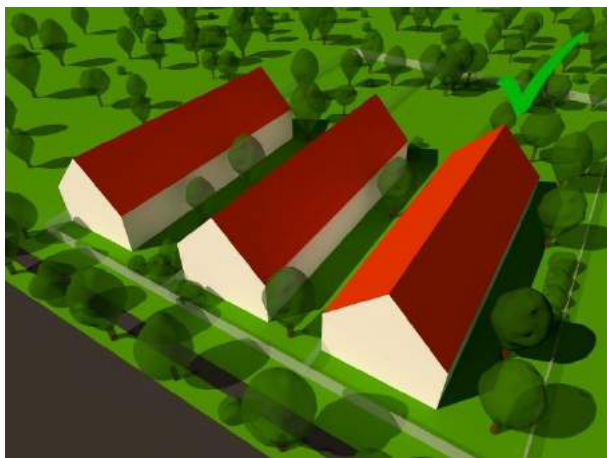
Az alábbi megoldások NEM JAVASOLTAK:

A rossz példák mindegyikénél figyelmen kívül van hagyva az utcáról feltároló látvány. Tűzfalak alakulnak ki, amelyek sebként jelentkeznek a településképben. A rossz példák emellett bemutatják azt az építetói attitűdöt is, amelyik formálisan, síkban kiterítve, tartja magát az előírásokhoz, ám térbeli megjelenése az elvárással ellentétes eredményre vezet.

.....ÉPÜLET-ELHELYEZÉSRE, TETŐGERINC-IRÁNYRA SZÓLÓ JAVASLAT

Oldalhatáron álló beépítési módnál az alábbi megoldás JAVASOLT:

Az utcai épületelhelyezési ritmussal megegyező, tömegében is ahhoz alkalmazkodó épületelhelyezés kívánatos.

Az alábbi elhelyezési mód NEM JAVASOLT:

A rossz példa azokról az épületelhelyezésekről kíván lebeszélni, amelyeknél a szomszédos épületekhez nem alkalmazkodó módon kerül sor a telken az épület felépítésére. Az utcai homlokzatok rendezett sorát megtörő, mind tetőgerinc irányában, mind alaprajzi méreteiben attól elütő új épület az utcaszakasztól különbözni-akarást szemlélteti, ami a település képe szempontjait nem követendő magatartás.

A rossz példák között kaphatna helyet az is, amikor az építési helyen belül, de a szomszédos épületek előkertjén mértétől eltérően kerül sor az épület felépítésére. Rossz példa még a telekhatárokkal párhuzamos vonalaktól eltérő, ferde épületelhelyezés.

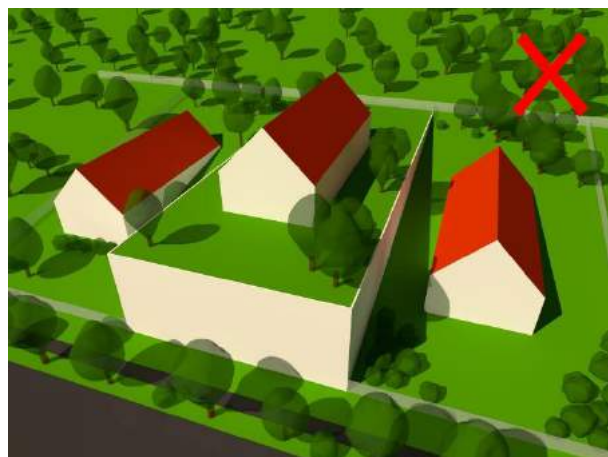
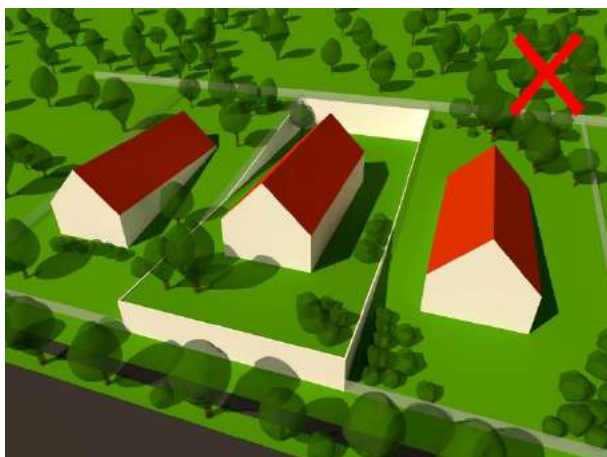
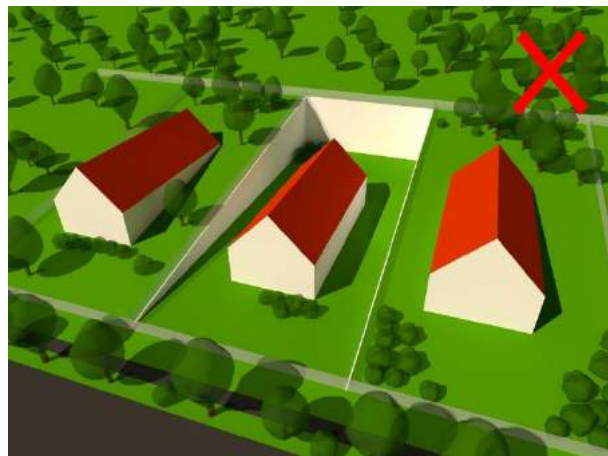
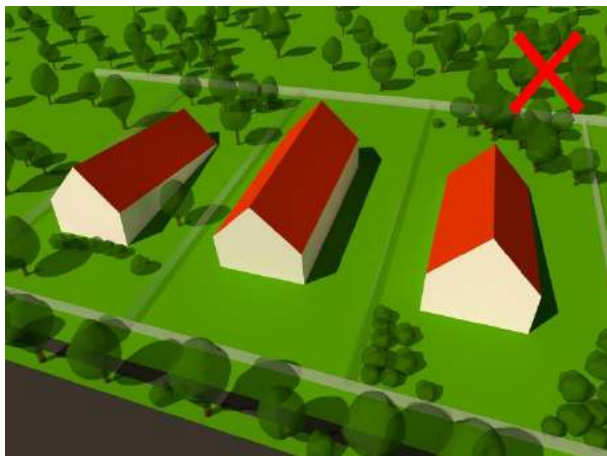
.....LEJTŐS TEREPEEN VALÓ ÉPÜLET-ELHELYEZÉSRE SZÓLÓ JAVASLAT – I.

Lejtős terepnél az alábbi megoldás JAVASOLT:

Lejtős terepnél törekedni kell az azonos lejtő felőli megjelenés elérésére, valamint a terep lejtését figyelembe vevő épület-elhelyezésre.

Az alábbi megoldások NEM JAVASOLTAK:

A rossz példák mindegyikénél figyelmen kívül van hagyva a terepviszony. Az első esetben lejtőirányra ültet egy sík terepre tervezett házat, míg a többi esetben megpróbálja sík tereppé varázsolni a lejtős terepet. Valamennyi esetben esetleges, logikát nélkülöző megoldások, utcaképet bántó megoldások születnek.

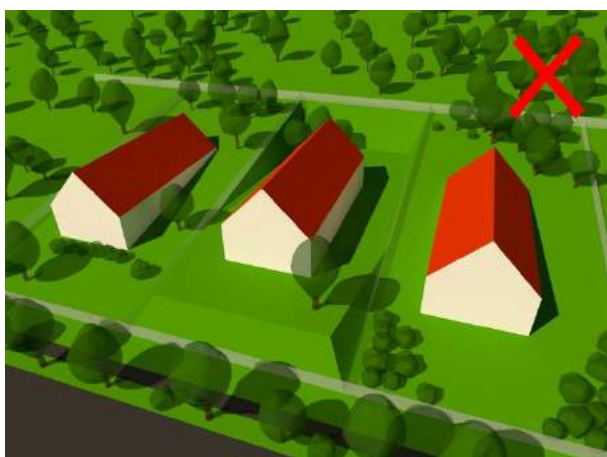
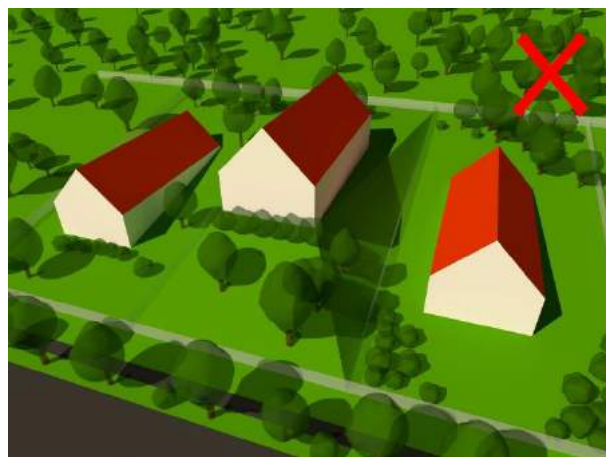
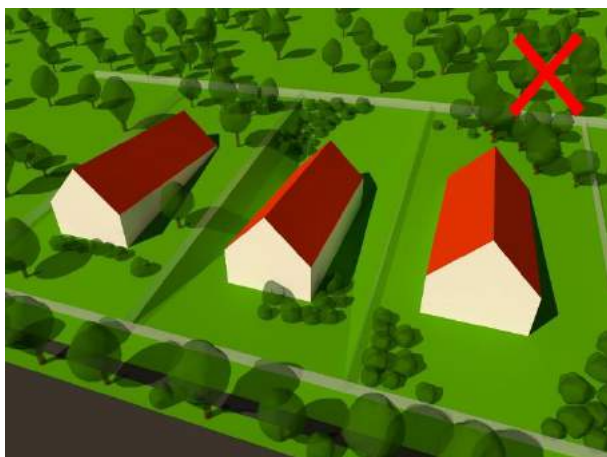
LEJTŐS TEREPEEN VALÓ ÉPÜLET-ELHELYEZÉSRE SZÓLÓ JAVASLAT – II.

Lejtős terepnél az alábbi megoldás JAVASOLT:

Lejtős terepnél törekedni kell az azonos lejtő felőli megjelenés elérésére, valamint a terep lejtését figyelembe vevő épület-elhelyezésre.

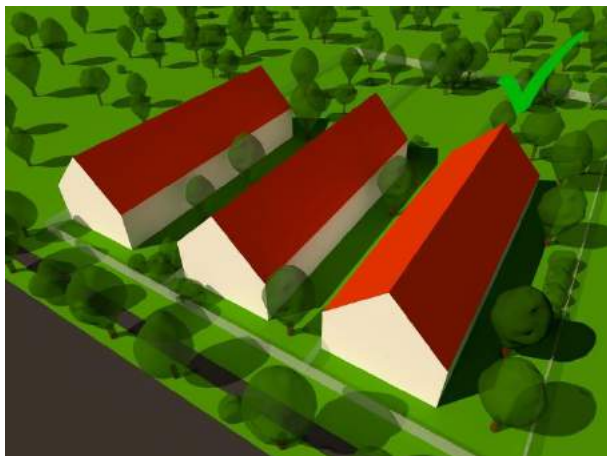
Az alábbi megoldások NEM JAVASOLTAK:

A rossz példák mindegyike álcázza az elkövetett hibát, mégis markánsan visszatükrözi azt. A szomszédos telkek csatlakozási vonalát megőrzi, innen azonban átalakítja a teljes telek felszínét. Célja a sík terep elérése, amelyet sík terepen elhelyezkedő telek megvásárlásával kellene elérnie.

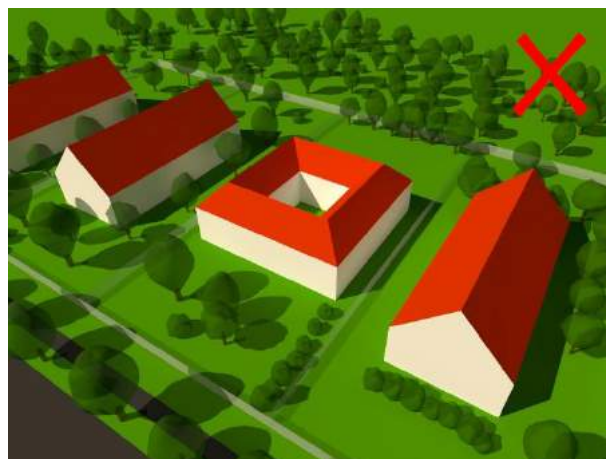
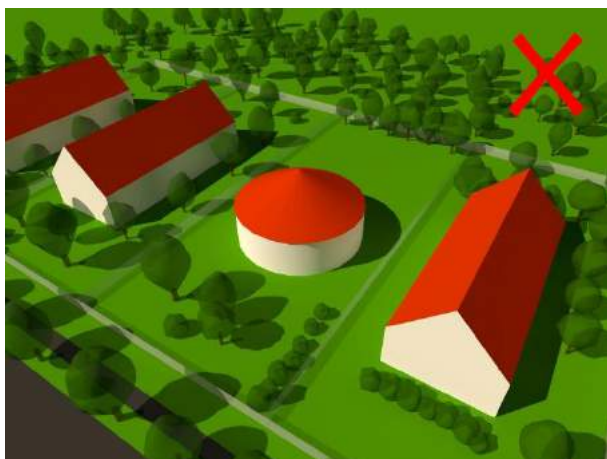
.....ÉPÜLETTÖMEGRE SZÓLÓ JAVASLAT – I.

Épülettömegre az alábbi megoldás JAVASOLT:

A kitűzött cél az utca felőli egységes homlokzati megjelenés elérése, a szomszédos épületekhez való alkalmazkodás.

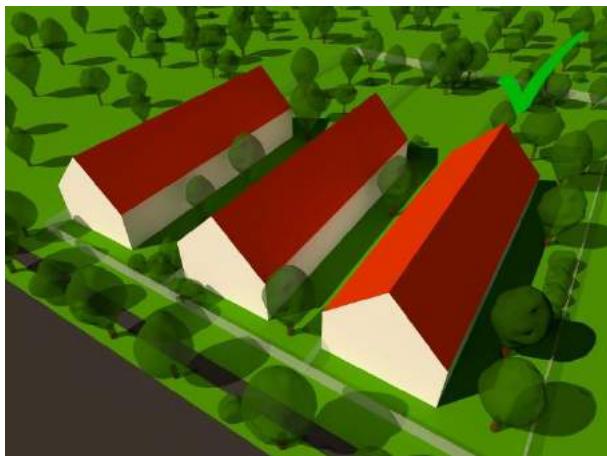
Az alábbi megoldások NEM JAVASOLTAK:

A rossz példák mindegyikénél figyelmen kívül van hagyva a szomszédos épületek tömege. A beépítési paraméterek mechanikus betartása nem eredményez utcaképi illeszkedést. Emellett a tömegforma, több esetben is, alaprajzi nehézségeket okoz.

ÉPÜLETTÖMEGRE SZÓLÓ JAVASLAT – II.

Épülettömegre az alábbi megoldás JAVASOLT:

A kitűzött cél az utca felőli egységes homlokzati megjelenés elérése, a szomszédos épületekhez való alkalmazkodás.

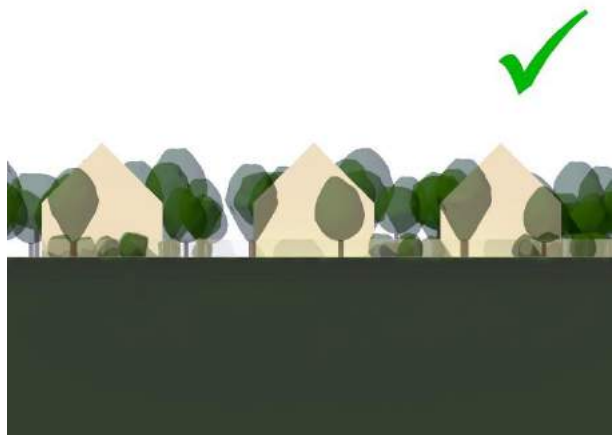
Az alábbi megoldások NEM JAVASOLTAK:

A rossz példák között megjelennek a telepítésükben már a szomszédságukhoz közelítő megoldások is, ám mindegyiknél elkövetve azt a homlokzati hibát, amellyel azoktól homlok-egyenesen más arculati megoldásúvá válnak.

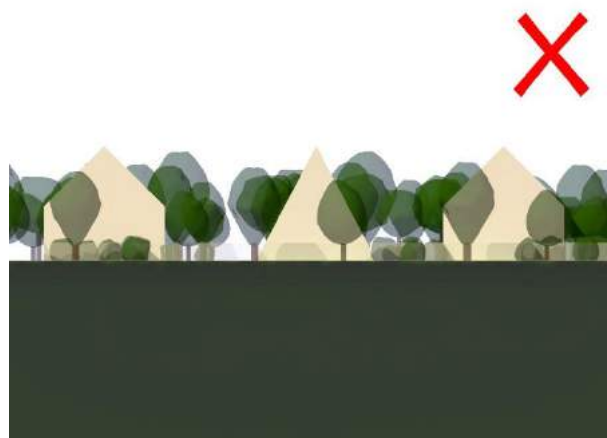
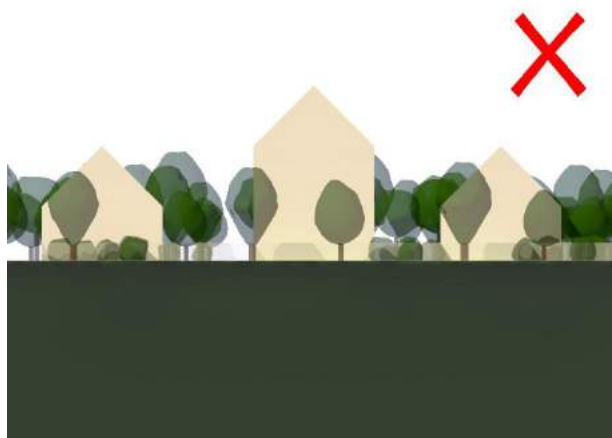
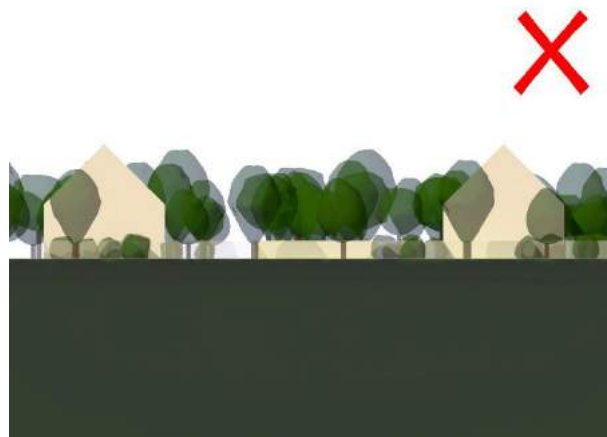
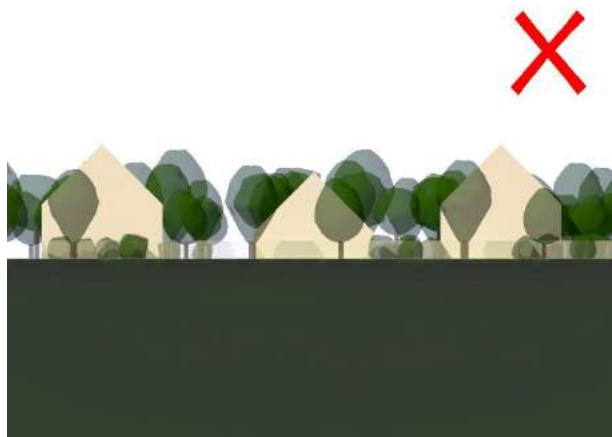
.....ÉPÜLETMAGASSÁGRA SZÓLÓ JAVASLAT.....

Épületmagasságra az alábbi megoldás JAVASOLT:

Az épületmagasságnál a szomszédos épületekkel megegyező, az utcaképben egységes megjelenést kölcsönző megoldás támogatott.

Az alábbi megoldások NEM JAVASOLTAK:

A szomszédságtól különböző magasságot mutató épületek törést eredményeznek az utcaképben, a kialakult egységet megbontják. Alacsonyabb, vagy magasabb kialakításuk, szomszédságtól eltérő hajlásszögük kedvezőtlen megjelenést eredményez az érintett utcaszakasz egészének.

ÉPÜLETBŐVÍTÉSRE SZÓLÓ JAVASLAT – I.

Épületbővítés kialakításánál az alábbi megoldás JAVASOLT:

Az épületek bővítésénél a merőleges oldalszárny alkalmazása javasolt. Ezzel az utca felőli épületritmus megmarad, túlzó épületszélesség nem jön létre. A tetőidom csatlakozása is kedvező módon alakítható ki.

Az alábbi megoldások NEM JAVASOLTAK:

A bővítés toldás látszatát kelti, szervesetlen épületkapcsolatot eredményezve. Az épületektől elforduló, azzal 45 fok körüli szöget bezáró elrendezés nem az oldalhatáron álló beépítésű utcasorba kívánczó elem. A kisléptékű épületelem nem előkert megjelenésre méltó. Az épület oldalirányú bővítését pedig a tetőidom nem tudja kedvezően követni.

.....ÉPÜLETBŐVÍTÉSRE SZÓLÓ JAVASLAT – II.

Épületbővítés kialakításánál az alábbi megoldás JAVASOLT:

Az épületek toldásánál a merőleges oldalszárny alkalmazása javasolt. Ezzel az utca felőli épületritmus megmarad, túlzó épületszélesség nem jön létre. A tetőidom csatlakozása is kedvező módon alakítható ki.

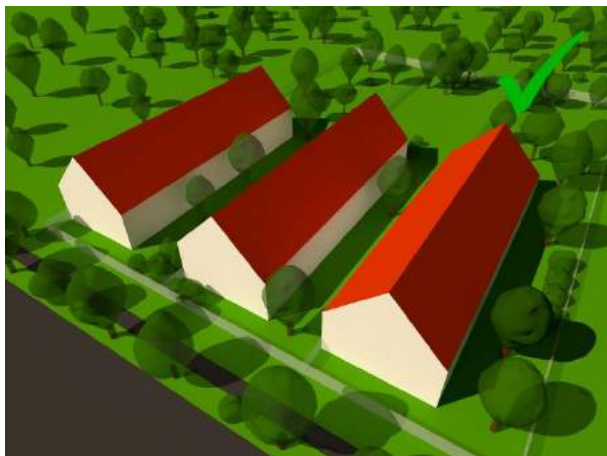
Az alábbi megoldások NEM JAVASOLTAK:

A bővítés során az eddig rövidebb oldalával megjelenő, utcára merőleges épület utcával párhuzamossá válik, noha a tetőidomával próbál ettől eltérő képet mutatni. Utcaképi elemként semmivel sem kedvezőbb, mint egy hosszoldalával utcával párhuzamosan telepített épület.

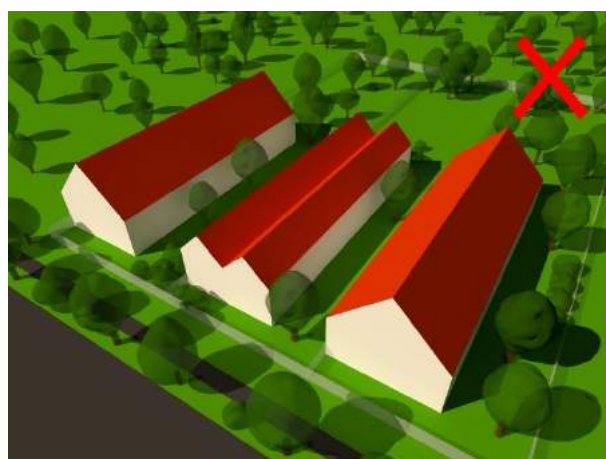
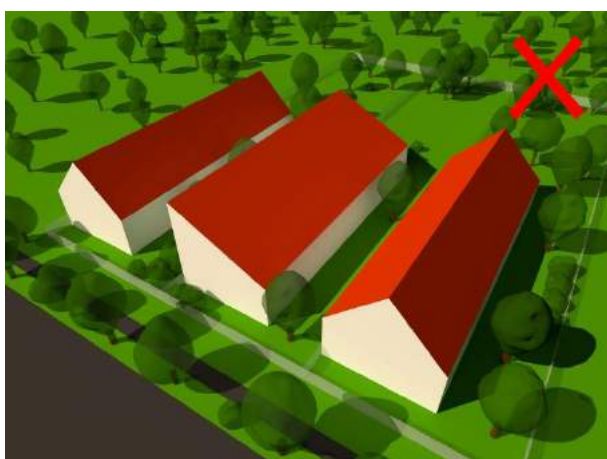
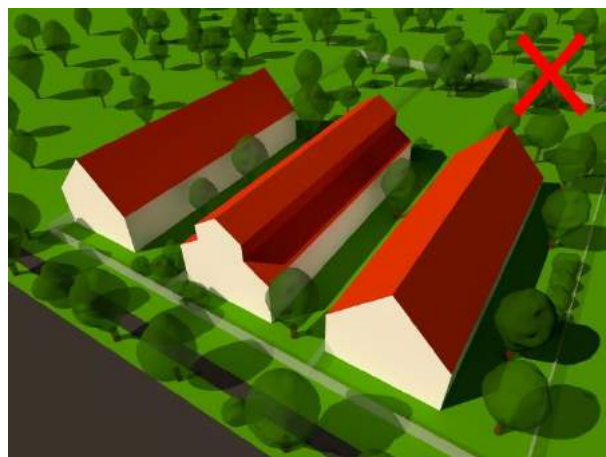
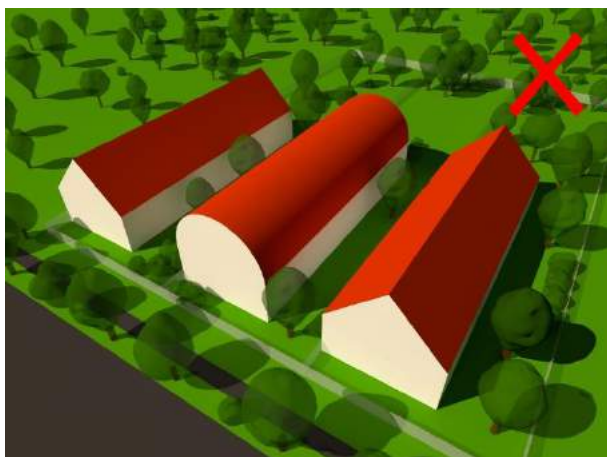
TETŐIDOMRA SZÓLÓ JAVASLAT

Tetőidom kialakításánál az alábbi megoldás JAVASOLT:

A tetőidom kialakításánál a szomszédos épületek tetőidomához alkalmazkodó megoldás javasolt. Hagyományos elrendezésű, oldalhatáron álló beépítési módú telkeknél ez döntően magas tetős kialakítást takar.

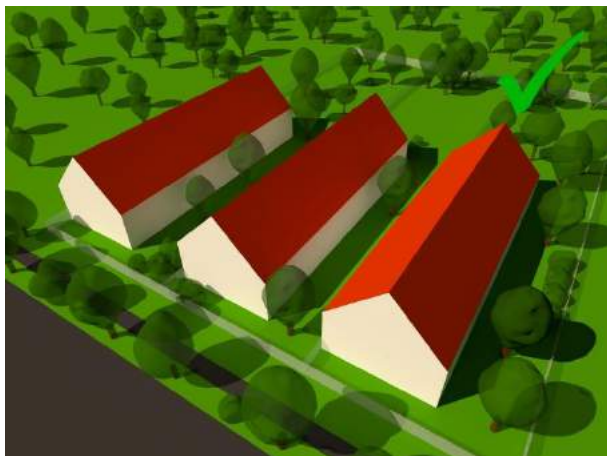
Az alábbi megoldások NEM JAVASOLTAK:

Az öncélú formai kialakítás elkerülése javasolt. A szomszédságra és az utcaképre figyelmet fordító, az épület nagyságrendjével összhangot mutató megoldások alkalmazása kívánatos. A rossz példák érzékeltetik, hogy a beépítési paraméterek önmagukban nem elégségesek a kedvező megjelenés elérésére.

TETŐHÉJALÁSRA SZÓLÓ JAVASLAT

Tetőhéjalás kialakításánál az alábbi megoldás JAVASOLT:

A tetőhéjalás anyagában és színében egyaránt alkalmazkodjon a szomszédos ingatlanok kialakításához. Minőségi anyag, visszafogott színek jellemezzék a tetőt.

Az alábbi megoldások NEM JAVASOLTAK:

A tetőhéjalásnál kerülni kell a zavaró mintákat, valamint a tobzódó színhasználatot. Kerülni kell továbbá az eltérő színű tetőelemekkel szavakat, ábrákat formáló megoldásokat.

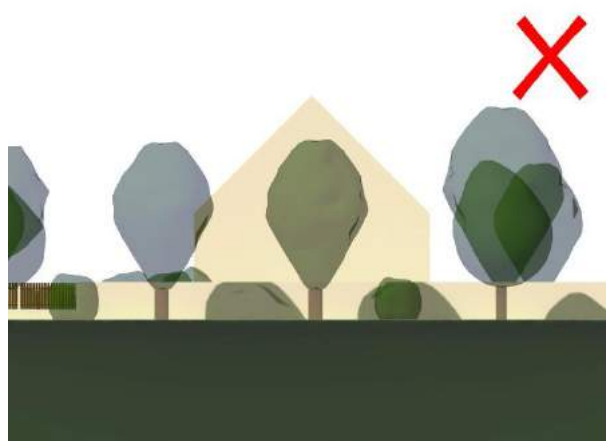
.....KERÍTÉS KIALAKÍTÁSÁRA SZÓLÓ JAVASLAT

Kerítéseknél az alábbi kialakítási mód JAVASOLT:

A kerítések áttört megvalósítására mutatunk néhány mintapéldát. A teljes átlátást biztosító és a részben zárt kialakítás növényzettel való kombinálásából születhetnek meg a legkedvezőbb megoldások.

Az alábbi elhelyezési módok NEM JAVASOLTAK:

A kerítések áttört kialakítása nem jelenthet egyet a formákkal kivágott kerítéselem megvalósításával. A tömör kerítés jó néhány esetben nem kerülhető el. Ilyennek tekinthető a környezeti terheléstől való védelem, az örökségi szempontok érvényesítése, valamint az építészeti koncepciót szolgáló kialakítások esete.

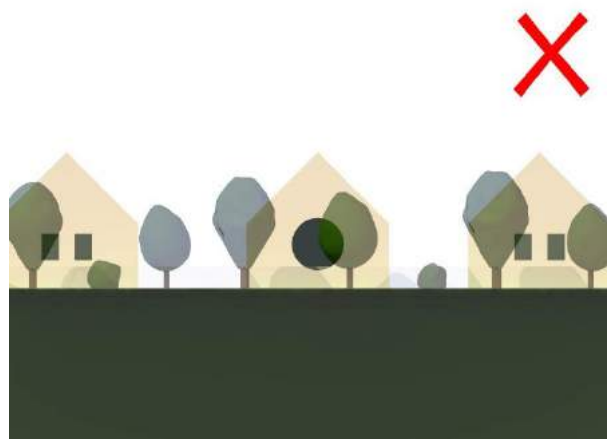
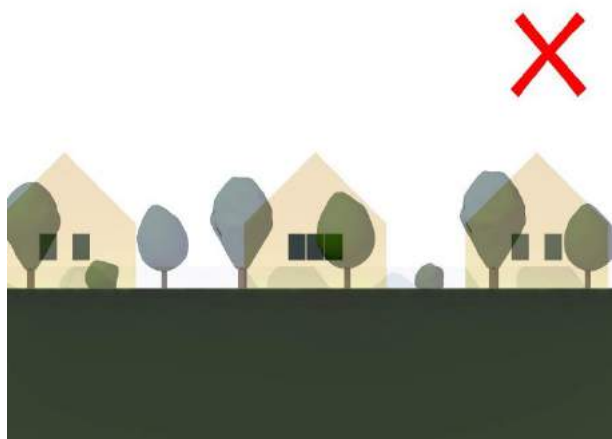
NYÍLÁSZÁRÓK ELRENDEZÉSÉRE SZÓLÓ JAVASLAT

Az épület utcai nyílászáróinak elhelyezésére az alábbi mód JAVASOLT:

Az utcai ablakok ritmusa a szomszédos épületekkel mutasson összhangot. A nyílászárók darabszáma és elrendezése törekedjen a harmóniára.

Az alábbi elhelyezési módok NEM JAVASOLTAK:

Az utcai ablakok formai kialakításánál törekedni kell az öncélú formák alkalmazásának mellőzésére, méretében, mennyiségében a hagyományos ablakok visszatükrözésére, de mindennek előtt a homlokzat kedvező arányrendszerének megteremtésére.

B) KÖZTERÜLETEK TELEPÜLÉSKÉPI ÚTMUTATÓJA – UTCÁK, TEREK, KÖZPARKOK, KÖZKERTEK

A településen közlekedő alapvető intuícióit a közterületek minősége és a közterületeket keretező épülethomlokzatok, valamint utcáról feltáruló magánkertek látványa határozza meg. A közterületek igényes kialakítása a leghangsúlyosabb, hiszen itt és ezeken át közlekedve érhetjük el célpontunkat, haladhatunk át a településen. Közterületnek tekintjük a közlekedési célra szolgáló területeket: így a közutakat, utcákat, tereket, kerékpárutakat, gyalogutakat, sétálóutcákat, valamint a zöldterületeket: így a közparkokat, közkerteket.

A közterületek lehetnek karakteres elemek, melyek a település ikonikus pontjaivá válhatnak, amit minden áthaladó csodál és megjegyez (mint a lenti példa is mutatja), de szolgálhatnak stílus nélküli, jellegtelen, netán nyomasztó közlekedő felületként is, melyet az áthaladó elfelejt, vagy igyekszik elfelejteni. Rajtunk áll, hogy melyik minőségében szeretnénk ezeket látni.

Fákkal szegélyezett park

A következő fejezetekben a közterületekkel szembeni elvárásainkat fogalmazzuk meg.

UTCÁK KIALAKÍTÁSÁRA SZÓLÓ JAVASLAT

Az utcák kialakításánál azok meghatározó tulajdonságaira, elemeire tudunk javaslatokat megfogalmazni, melyek számbavétele az alábbiakban szerepel:

- ❖ szélesség;
- ❖ nyomvonal;
- ❖ lejtésviszony;
- ❖ szerepkör;
- ❖ szomszédság funkciója;
- ❖ térfal, kerítés, előkert;
- ❖ burkolat;
- ❖ zöldfelület;
- ❖ közműelem;
- ❖ köztárgy.

Az alábbiakban a fenti elemekre foglalmazzuk meg javaslatainkat.

Szélesség:

Az utcák szélességi viszonyainál figyelembe kell venni, hogy ezek a történeti települési térség elemei-e. Ha igen, akkor gondos mérlegelést követően dönthető el, hogy megváltoztatásuk jár-e annyi előnnyel, amely kárpótol minket a hagyományos utcakeresztmetszet eltűnéséért. Elsősorban közlekedési indokok jelentkezhetnek egy utca szélesítésére. Fontos ennek mindenre kiterjedő részletes elemzése, a megvalósulás valós szükségének eldöntése, hiszen a forgalom központba

való beeresztése ma már nem cél, sőt éppen a régi utcák varázsának megőrzése jelentkezik igényként. Mérlegelni kell mindezek mellett az egyes közlekedési módok viszonyait is, hiszen hazánkban is egyre inkább teret nyer a kerékpáros közlekedés, emellett a lakosság egészségének megőrzését szolgáló gyalogos közlekedés népszerűsítése is, melyek egy utca szélességének meghatározásakor figyelembe veendő szempontok. Csakúgy, mint az árnyat adó fák jelenléte az utcakeresztmetszetben, mely kérdést a későbbiekben is tárgyaljuk.

Új utcák megnyitásakor lehetőség van nemcsak a régi településkarakter továbbvitelére, ahhoz szervesen illeszkedő jellegű településrész kiépítésére, de akár ettől eltérően új, más karakterű településrész megteremtésére is, melyben a közterületek keresztmetszeti elrendezése, szélessége új lehetőségeket rejt magában. Új közterület kialakításakor javasolt a változó közlekedési szokásokhoz való alkalmazkodás: ma már nem feltétlenül a gépjárműközlekedés az elsődleges, éppen emiatt nem feltétlenül a gépjárművekhez kell szabni az utcákat, sokkal inkább a kerékpáros, illetve gyalogos közlekedés igényeihez. A változó klímához való

alkalmazkodás jegyében szükséges az utcákban az árnyékot adó fák jelenléte, melyek keresztmetszeti vonatkozása szintén figyelembe veendő tervezési feladat.

Nyomvonal:

Nyomvonalbeli kialakítás terén szükséges megkülönböztetni a már kialakult, történeti településrészeket, melyek utcanyomvonala önmagában is településkaraktert meghatározó sajátosság lehet (például az egyutcsás települések hosszú utcái, vagy hegyvidéki települések ágas-bogas utcahálózata). Az újonnan kialakítandó utcák nyomvonalának meghatározásában elsődleges szerepe kell, hogy legyen a meglévő hálózat mellett a lejtésviszonyoknak is. Gyakori kísértés, és helykihasználás

szempontjából ideálisnak tűnő megoldás sík terepen a sakktáblaszerű hálózat kialakítása, egymáshoz derékszögben csatlakozó utcákkal. A hosszú egyenes utcák azonban unalmas utcaképet eredményeznek, ezért sík terepen is ajánlatos megtörni a kialakítandó utcák nyomvonalát, mely egyben változatosságot is hoz a településképhez.

Lejtős helyzetben az utcák nyomvonalvezetésében a lejtőre merőleges helyzet a kedvező, mely közlekedésbiztonsági szempontból is a legjobb. Éppen ez utóbbi miatt csak a legszükségesebb esetekben javasolható lejtőirányú keresztutcák kialakítását, mely elsősorban télen okozhat veszélyes helyzeteket a közlekedésben. Szintén javasolt változatos lejtésviszonyoknál az utcahálózat és a kilátás viszonyainak kiaknázása, ahogy az a fenti képen is látható: a szép kilátás, a változatos vonalvezetésű utcák izgalmas, értékes lakóterületeket eredményezhetnek.

Az utcák lejtésviszonyai alapján a lejtős kialakítás mellett a lépcsős kialakítás is elképzelhető. Mindkettő egyediséget kölcsönöz a közterületnek, sajátos arculattal látva el ezeket. Lépcsők kialakításánál azonban fokozottan ügyelni kell a természetes, elsődlegesen a helyben megtalálható anyagok használatára, a mives részletképzésre, illetve – ahol csak lehetséges, – az akadálymentes megközelítés lehetőségére is, különösen közintézményeknél.

Szerepkör:

A közterület szerepköre a betöltött funkció függvénye. Más kialakítást igényel például a kerékpárút (amint képünk is mutatja), és más kialakítást várunk el egy autópályától, sétálóutcától, vagy egy vegyes használatú utcától. Mindegyik esetben a korrekt, jó minőségű burkolat és alépítmény elvárása jelentkezik, a kapcsolódó burkolati elemek, a funkció által megkövetelt infrastruktúra-elemek (sétálóutcákban utcabútorok, köztárgyak, autópályáknál pihenők) és az utat, utcát kísérő zöldfelület összehangolt, igényes

kialakítási igényével együttesen. A burkolatok, alépítmények kérdésén túl nem lehet túlhangsúlyozni az utcák zöldfelületét, mely szintén kardinális kérdés korunk változó klímáját tekintve. Az alacsony gépjármű forgalmú utcákban, ahol a gyalogosok, kerékpárosok forgalma nagyobb, mindenképp jelentős hangsúlyt kell kapnia a fáknek, hiszen a gyalogos, kerékpáros forgalom védtelenebb az időjárás viszontagságaitól.

Az utcák legfontosabb használói (az utca, vagy út szerepkörétől függetlenül) elsősorban az emberek, ezért a kialakításban, a szerepkör meghatározásában olyan egyensúlyt kell találni, mely minden használó fél számára megfelelő kompromisszum, és az egyes használati módok (másképp fogalmazva az utca szerepkörének szegmensei) ne kerüljenek konfliktusba egymással. Nem előnyös tehát, ha a különböző használati módok indokolatlan túlsúlyba kerülnek valamelyik másik használati mód rovására. Visszafordítva: ahol nincs elegendő tér mindegyik közlekedési mód számára, ott szükséges elgondolkodni a közterület jövőjén, figyelembe véve a változó trendeket. Ebből fakadóan, ahol szükséges, a gépjárműforgalom korlátozása közterület-alakítási kérdéseket is vonhat maga után, legfontosabb követelmény azonban minden esetben egyértelmű, a sérülékenyebb használót (autósokkal szemben a kerékpárosokat, gyalogosokat, kerékpárosokkal szemben a gyalogosokat) előnyben részesítő megoldás.

Szomszédság funkciója:

A közlekedési felületek összeköttetést biztosítanak a településen belüli és településközi forgalom számára. A szomszédság funkciója oly módos játszik szerepet mindezekben, hogy meghatározza, hogy mely célközönség és milyen szállítási eszközök igénybevételével veheti birtokába a szomszédos területeket. A funkcionális kialakítás mind anyaghasználat, mind szélesség, mind anyagminőség szempontjából tehát elvárás.

Térfal, kerítés, előkert:

A közterület megjelenése függ az ezt kísérő térfal látványától. Emiatt az épületek utcai homlokzat kialakítása, anyaghasználata és színezése e jelentőségre tekintettel kell, hogy megtörténjen. Előnyösnek tekinthetők a hagyományokat tükröző homlokzati arányok és kialakítások, a világos, pasztell árnyalatú épületszínek, a világosabb kő-, illetve téglaburkolatok. Térfalak nemcsak homlokzatokkal, hanem növényzettel, zöldfelületekkel is képezhetünk, melyek hatékonyan alkalmazhatók nem kívánt

látványok eltakarására, figyelem felhívására, illetve elterelésére is.

Burkolat:

az aszfalt burkolatoké. Noha kivitelezésük drágább, mivel könnyebben felszedhető és újra lerakható, hosszabb távon mégis olcsóbb az aszfaltnál, az időközben szükségessé váló közmű-munkák, üzemzavarok esetén könnyebben kezelhető, javítható, esztétikai minőségét hosszabb távon megőrzi, és kátyúk kialakulásától sem kell tartani.

Zöldfelület:

A zöldfelületek háttérrel biztosíthatnak az épületek számára, keretezhetik a közlekedőfelületeket. Minőségi kialakítás esetén önálló tényezővé nőnek ki magukat. Ebbéli szerepük erősítését szakemberek általi megtervezésük, karbantartásuk, folyamatos víz- és tápanyagutánpótlásuk megszervezése biztosítja.

A fentiekben is tárgyalt szempontok értelmében a növényzet szerepe esztétikai, ökológiai és éghajlati szempontból is nélkülözhetetlen a

települések életében, így az utcákban is. A gyalogosok, kerékpárosok védelme mellett a jól fenntartott zöldfelületek alkalmasak az előnytelen látványok takarására, hangsúlyok megváltoztatására, aránytalanságok kiküszöbölésére, emellett a települési klímára is jótékony hatást gyakorolnak.

A közterületek zöldfelületi kialakítása sohasem lehet koncepció nélküli, különben a szemlélőben bizonytalanságot kelt, ezért ugyanúgy, ahogy az épületek esetében egy-egy motívum, tömegforma meghatározó tényező lehet, szükséges a következetesség a növényzet kialakításában is. Ilyen motívumok

lehetnek az alkalmazott fajok, fajták, sorrend, habitus, virágzó felületek, az utcabútorok, köztárgyak és a növényzet kapcsolata, és még számos további szempont.

Közmű:

A közművekről a vezetékek, műtárgyak településképet romboló hatása jut általában eszünkbe, ezek között is elsősorban a légvezetékek és a tájkép, utcakép, illetve a növényzet konfliktusos kapcsolata. A látképben megjelenő vezetékek látványa erősen csökkenti annak élvezeti értékét: a településekben a természet nyomait kereső ember szívét melengeti, mikor a látványt nem zavarják tartóoszlopok és kábelek. Különösen komoly konfliktust jelentenek a vezetékek

védőtávolságán belül, netalán a vezetékek alatt megjelenő fák, fasorok, melyek jövője a vezetékek kényszerű védelme miatt megpecsételt: a gyakran szakszerűtlen metszés hatására a fák hamar megbetegszenek és elpusztulnak. A fentiek miatt javasolt minden lehetséges helyzetben a légvezetékek föld alá helyezése is. Noha kivitelezésük és fenntartásuk így drágább, arculati szempontból mindenképpen előnyösebb. Emellett az utca képére védőtávolságuk okán hatással vannak a föld alatt húzódó vezetékek is, ezért a közművek kialakításánál törekedni kell arra, hogy a növényzet számára minél több hely jusson.

Üdítő színfolt, amikor a településképhez kombinálva egy-egy műves részleten megjelenő, közművekhez köthető jelzés, szépen kidolgozott műtárgy kap helyet a közterületen. Ilyen lehet egy-egy ívókút, vagy közkút, vagy a település arculatába illeszkedő megjelenésű világítótest.

Köztárgy:

Köztárgyak nélkül a közterület üres, korlátozott funkciók betöltésére alkalmas. A köztárgyak kialakításánál a tartósságra, minőségmegőrzésre, színhasználatra, funkcionalitásra, és nem utolsósorban az esztétikai minőségre kell a hangsúlyt helyezni. Az egyes utcabútoroknak, köztárgyaknak összhangban kell lenniük a település teljes arculatával. Nem szabad arculatot meghatározó, túl karakteres tényezőkké válniuk, de a jól kiválasztott utcabútorok, köztárgyak (padok, világítóberendezések, hulladékgyűjtők, növényládák, buszmegállók) kiegészítik, erősítik a település karakterét, illeszkednek abba.

TEREK KIALAKÍTÁSÁRA SZÓLÓ JAVASLAT

A különböző teresedések fontos elemek a települések életében. A lakosság találkozási színtereiként meghatározó szerepet játszanak a közösségi élet kialakításában, emellett jelentős a rekreációs funkciójuk is. Ahogy nevük is mutatja, a terek fellazítják a kötött településszövetet, nyitottabbá, szellősebbé teszik azt. Nemcsak a lakosság találkozási pontjai ezek, de sok esetben a közintézmények sűrűsödési helyei, éppen ezért fontos közlekedési csomópontok is (kialakulásuk alapvető oka is a közlekedési

útvonalak találkozási pontjai), egyben a települések reprezentációs helyszínei is. Fontos ezért, hogy a közterek kialakítása megfeleljen azoknak a követelményeknek, melyeket a valós, illetve potenciális használók támasztanak, egyben kommunikáljon a településről, mintegy kivonatot adva róla.

Alapvető tér-képzési alapelv, hogy a különböző funkciójú térrészek egymástól jól el legyenek határolva, melyet zöldfallal, kerítéssel, burkolatjelzéssel lehet elérni. (Nem szerencsés, ha például a gyalogos forgalom a kerékpárosokkal keveredik, vagy a futók a játszótéren haladnak át.) Amellett, hogy fontos a funkciók szétválasztása, nem szerencsés, ha a köztéren a gépjárműközlekedés túlzottan dominál, ez élethetlenné teheti a teret, egyben utat nyithat annak leromlása előtt. Fontos szempont, hogy jól átlátható és napos-árnyékos helyek egyaránt legyenek a tereken. Mivel a közterek az időtöltés helyszínei is, utcabútorzat elhelyezése is elengedhetetlen.

Köztereken előnyösebb a növényzet alkalmazása térhatároló elemként. A terület szélességéhez mérten kell a növényanyagot megválasztani, hogy a termélység és a "határoló fal" magassága ne keltse bezártság érzését. Ezt a különböző alakú és méretű fákkal és a fák előtti cserjék, évelőágyak és egynyáriak kiültetésével lehet elérni. Évszaktól függően is változik egy lehatárolt terület nagyságának érzékelése. Az örökzöldek állandó térfalat képeznek egész évben, míg a lombhullató növények télen átlátást engednek, megnyitva a teret.

KÖZPARKOK, KÖZKERTEK KIALAKÍTÁSÁRA SZÓLÓ JAVASLAT

Közparkok és közkertek kialakítása, tervezése során a legfontosabb szempontok: a szükséges funkciók arányos és megfelelő elhelyezése, az akadálymentes megközelítési lehetőség, a sokféle igényt kielégítő, funkciógazdag kialakítás, és a magas szintű esztétikum, továbbá a gyomosító, inváziós növényfajok kerülése. Mivel a feladat komplex, igen sokrétű és számos szereplő együttműködését követeli meg, javasolt a közparkok, közkertek megtervezését és kivitelezését szakemberekre bízni.

A kialakítás, tervezés során a fontosabb, mérlegelést igénylő szempontok:

❖ A használók köre:

A közparkokat, közkerteket általában mindegyik korosztály használja, a használat módja és az igények azonban jelentős mértékben változnak korosztályok szerint, mely a funkciók térbeli elhelyezkedésére is hatással van. Míg a gyermekek számára elsősorban a szabadtéri játékok jelentik a szinte kizárólagos igényt, az idősebb korosztályok felől a mozgás változatosabb formái jelenhetnek meg igényként (fitnesz-eszközök, erdei tornapályák, általános és speciális jellegű sportpályák), de értékelik a közösségi tereket, díszkerteket is. Mivel a felhasználók ismerik legjobban saját igényeiket, a közösségi tervezés fontossága ebben a kérdésben vitathatatlan.

❖ A közpark, közkert vonzáskörzete:

Egy közterület vonzáskörzetének nagysága több tényezőtől függ, ezek közt azonban mindenképpen lényeges a terület nagysága és a funkciók egyedisége. A közpark közlekedési és infrastruktúra-hálózatát úgy kell méretezni, hogy arányos legyen a várható terheléssel. A túl- és az alulméretezett infrastruktúra egyaránt növelik a költségeket, emellett aránytalanságot, vagy fenntartási hiányosságokat eredményezhet.

❖ Víz alkalmazása:

A víz megjelenése általában mágnesként vonzza a használókat, különösen akkor, ha az a használatától nem elzártan jelenik meg szökőkutas medenceként, vagy kerti tóként. Amellett, hogy a vízfelületek, szökőkutak, vízjátékok díszei a területnek, a helyi klímára is jótékonyan hatnak, a használóknak hozzáférhető módon alkalmazva pedig jelentős szórakozási, kapcsolódási lehetőséget nyújtanak.

❖ Az alkalmazni kívánt köztárgyak, utcabútorok funkciói, megjelenése, elhelyezése:

A köztárgyak megjelenése, esztétikai és anyagi minőségének kiválasztása körültekintést igényel a tervezéskor: egy rosszul megválasztott bútorzat egy modern kialakítású közterületet modorossá, egy historizáló, tájképi kertet idéző kialakítású kertet idegenné, szétesővé, következtelenné tehet. Az

egyes bútorok elhelyezési módja szintén körültekintést igényel, attól is függően, mi az elérendő cél: kevesebb hulladékgyűjtő kihelyezése egy tájékoztató tábla kíséretében növelheti a használók környezettudatosságát, csökkentheti a keletkező hulladék mennyiségét, egy jól elhelyezett pad lehetőséget nyújthat nyugodt beszélgetésre, míg ha rossz helyre kerül, senki sem használja.

❖ Alkalmazni kívánt növények:

A tervezett közpark fő alkotóelemei, „építőkövei” a növények, melyek a használók számára árnyat, esztétikai élményt, kikapcsolódási lehetőséget nyújtanak. Mindezek mellett ökológiai szerepük sem elhanyagolható, hiszen más emlősök, rovarok számára élőhelyet nyújtanak, más növényfajokkal társulásokat alkotnak, így nem megengedhető olyan fajok alkalmazása, melyek kivadulva gyomosítanak, inváziósan terjednek, a meglévő természetközeli élőhelyeket károsítani képesek.

Mindezek tükrében megjegyzendő, hogy egyetlen közkert, közpark sem kezelhető önmagában, hiszen egy nagyobb zöldfelületi rendszernek a részei. A közparkok, közkertek kialakítása, tervezése, fenntartása egy települési szintű zöldfelületi rendszer-fejlesztési/fenntartási terv szerint kell, hogy történjen, mely lehetővé teszi, hogy azonos szemléletben, azonos minőségben működhessenek a település közterületei, legyen szó akár játszóterekről, utcákról, fasorokról, közparkokról.

TELEPÜLÉSSZEGÉLYEK KIALAKÍTÁSÁRA SZÓLÓ JAVASLAT

Településszegélynek a belterület és a külterület határát nevezzük, mely határozott védelmet nyújt mind a lakóterületeknek, mind a külterületnek az ellentétes oldalról érkező hatásoktól, egyben tájba illeszti, „keretbe helyezi” a települést. Ideális esetben a településszegély elsősorban fás-cserjés, vagy éppen ligetes, intenzív műveléstől mentes terület, melynek a zaj-, por-, és

klímavédelem mellett kézenfekvő funkciója a rekreáció, a természet- és tájvédelem.

A szántóföldek és a lakóterületek közötti sávot fa- vagy cserjesor, esetleg erdősáv telepítése adhatja. Az így kialakított zöldsáv esztétikusan választja el a különböző területhasználatokat és védi a településen lakókat a portól, hófúvástól, szélről. További előnye ökológiai szerepe: növeli a biológiai sokszínűséget azáltal, hogy növény- és állatfajoknak biztosít élőhelyet.

A településkapuk a bevezető utak mellett, a település szegélyén elhelyezkedő figyelemfelkeltő objektumok, a város kezdetét jelzik. A zöldkapu egy felkiáltójel, ami az érkezőket színes, a településre jellemző motívumokkal fogadja, és felkelti a figyelmet. Itt kaphatnak helyet a dekoratív kiültetések, virágágyak, virágládák, információs táblák és a helyi látványosságokról tájékoztató táblák is. Két okból is fontos elemei a bevezető utak menti zöldkapuk a település arculatának: egyrészt esztétikus keretbe foglalják a köztük futó főutcat, megkülönböztetik a szomszédos településektől és felkeltik az emberek figyelmét. Másrészt a zöldkapukban már sok mindent el lehet mondani a településről. Egy jól megszerkesztett táblával egyszerre lehet üdvözölni a látogatókat és felhívni a figyelmet az értékekre és a szolgáltatásokra, egyben a kapu által megmutatni a város rendezettségét is.

A zöldkapukat a bevezető út két oldalán szimmetrikusan elhelyezett díszítés alkotja. A kapu lehet az út két oldalára telepített 50-100 méter hosszú kettős fasor, két szimmetrikusan telepített fa vagy facsoport. A fafajok megválasztásakor törekedni kell a termőhelyi feltételeknek megfelelő fajtára. A fákat kiegészítő mutatós egynyári kiültetés is kerülhet a zöldkapuba. A kiültetéseknel át kell gondolni, hogy lesz-e lehetőség a fenntartásra, ezért fontos hogy jól megközelíthető helyen legyenek. Az adott kiültetésnél is az a megoldás az esztétikusabb, ha szimmetrikusan készül, vagyis az út mindkét oldalán megtalálható. A zöldkapu elemei között lehetnek építészeti, vagy művészi megoldások is, például egy köztéri szobor vagy térplasztika.

6. JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA: ÉPÜLETEK, ÉPÍTÉSZETI RÉSZLETEK, KERÍTÉSEK, KERTEK, ZÖLDFELÜLETEK KIALAKÍTÁSA

Leszögezhetjük, hogy az alábbiakban szereplő példák kiragadottak, nem törekedtünk a teljes körű bemutatásra. Célunk annak felvillantása volt, hogy többféle megoldás is tekinthető jó példának. Nem kell tehát egyen-településtől félni, mindenki számára nyitva áll a sajátos jellegű épület, illetve telekállapot megteremtése.

A jó példák orientálnak, vezetnek, de nem irányítanak. A markáns településvonások megállapításán túl számolunk azzal, hogy nem egy skanzen részei vagyunk, hanem egy folyamatosan változó település mindennapjait éljük.

A példák mennyiségi alapját a településen fotózott képek alkotják, ugyanakkor a „jó példa” bemutatásánál többször is alkalmaztunk más településen talált elemeket, így téve teljessé az elképzeléseink bemutatását, az építkezők inspirálását.

Kidolgozottságában, színhasználatában autentikus, növényzettel keretezett épületrészlet.

A).....ÉPÜLETEK

Végigjárva a település területét megállapítható, hogy az épületállomány korszakokhoz köthető stílusjegyeket mutat föl. A Katonai Felmérések idejéből fennmaradt történeti köz- és lakóépületek, a 60-as évek „Kádár-kockái”, a 70-80-as évek nagyra nőtt utcai erkélyes családi házait a mai kor mediterrán-modernista-népi hagyományokat felelevenítő stílus-kavalkádja jellemzi. A jó példánál, éppen ezért, többfajta épület is képviselteti magát.

Jó példává az alábbi tulajdonságok együttes megléte miatt válhat egy épület:

- ❖ építészeti értéke;
 - ❖ arányhelyes tömege;
 - ❖ minőségi anyaghasználata;
 - ❖ környezetéhez való alkalmazkodása;
 - ❖ visszafogott színhasználata;
 - ❖ gazdag növényi háttere;
- okán.

Eltérő stílusú, de építészeti érték megteremtésére törekvő szemlélet.

B)ÉPÍTÉSZETI RÉSZLETEK (AJTÓK, ABLAKOK, TORNÁCOK, ANYAGHASZNÁLAT, SZÍNEK, HOMLOKZATKÉPZÉS)

Az épületrészletek fotózása rávilágította a figyelmünket azokra az épületekre is, amelyek egészében talán nem tűnnek ki, ám részleteikben jó példaként szolgálhatnak.

Jó példává az alábbi tulajdonságok együttes megléte miatt válhat egy építészeti részlet:

- ❖ arányhelyes kialakítása;
- ❖ minőségi anyaghasználata;
- ❖ táji jellege;
- ❖ műves formai elemei;
- ❖ épületszínezéshez alkalmazkodó színhasználata okán.

Az épület és a nyílászáró egységes megjelenése, színek, anyagok kedvező kombinációja.

C).....KERÍTÉSEK

A kerítések szerepe a településképi formálásában óriási. Ezek adják a közterület és a magántelek határát. Ezek látványa jelenik meg legmarkánsabban az utcaképben.

Az áttört jelleg elvárását a környezeti terhelés, a történeti hagyományok, vagy az építészeti koncepció elvárása felülírhatja.

Jó példává az alábbi tulajdonságok együttes megléte miatt válhat egy kerítés:

- ❖ arányos magassága;
- ❖ minőségi anyaghasználata;
- ❖ szép részletképzései;
- ❖ épülettel való összhangja;
- ❖ szép utcaképi jellege okán.

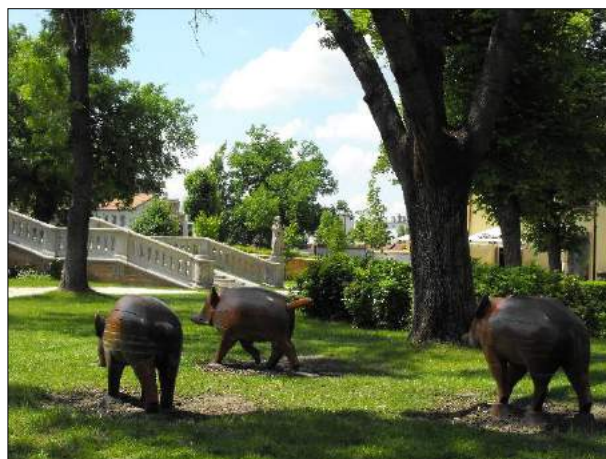
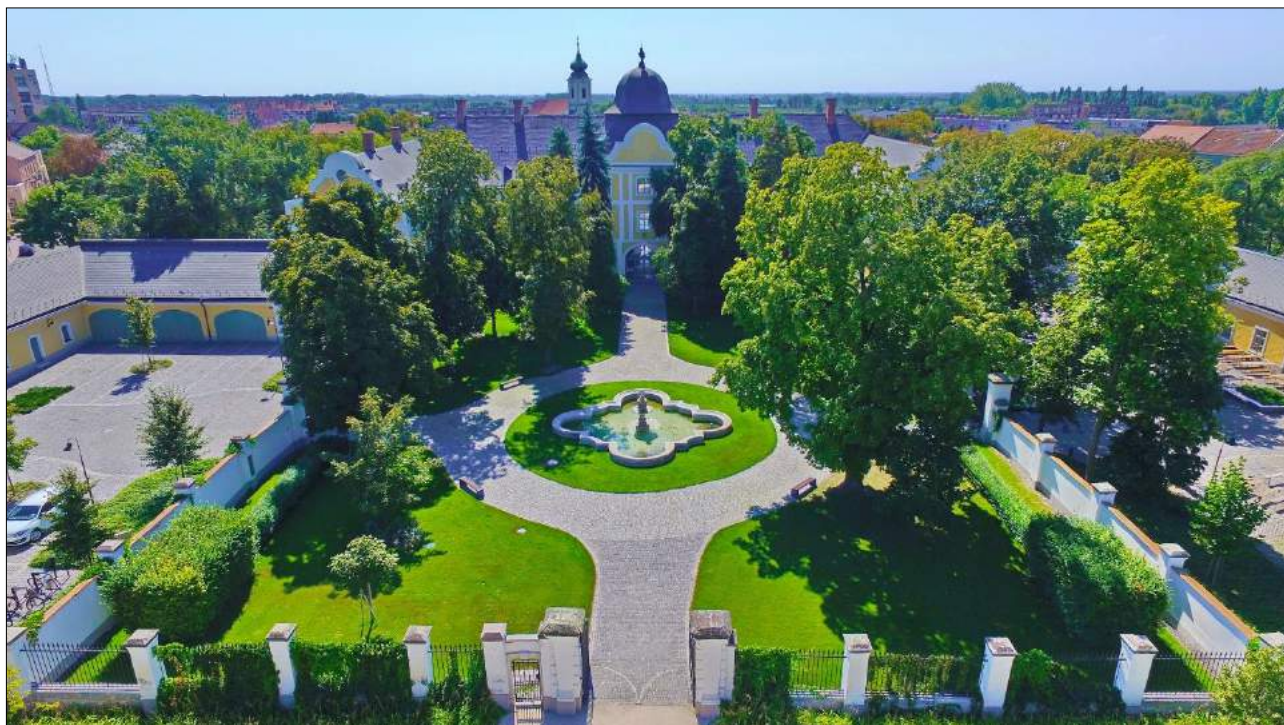
Anyag és forma összhangjára törekvő, színezésében a környezetére figyelő megoldások.

D).....KERTEK

A kertek intim magánterületek. A jó példák az utcáról feltároló részleteket mutatják. Az ellentmondás itt feszül e két állítás között, elbizonytalanítva bennünket, hogy láthattuk-e a település igazán szép kertjeit, megismerkedhettünk-e a felüdülést adó rejtett lugasokat, szaletliket.

Jó példává az alábbi tulajdonságok együttes megléte miatt válhat egy kert:

- ❖ jól elrendezett elemei;
- ❖ nyugalmat árasztó volta;
- ❖ gondozott jellege;
- ❖ minőségi kerti építményei;
- ❖ néhány meghatározó fa jelenléte; valamint
- ❖ színes – változatos növényállománya okán.

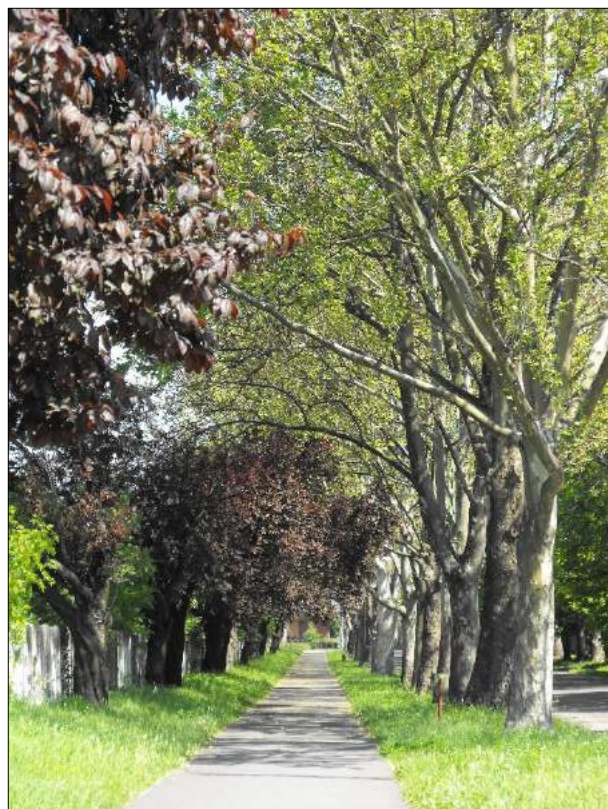
Zöldfelületek és dísz tárgyak kedvező kombinációja. Hagyományos és mai elemek összhangban való kezelése.

E).....ZÖLDFELÜLETEK

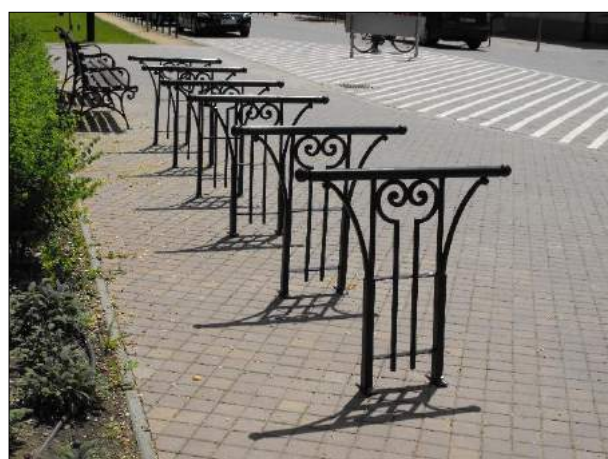
Zöldfelületeken a település közterületi, közhatalmi zöldfelületeit értjük.

Jó példává az alábbi tulajdonságok együttes megléte miatt válhat egy zöldfelület:

- ❖ jól kidolgozott funkcionalitása;
- ❖ minőségi utcabútorai;
- ❖ burkolt felületeket visszaszorító volta;
- ❖ díszítő funkciók megléte;
- ❖ vízfelület megléte;
- ❖ néhány meghatározó fa jelenléte; valamint
- ❖ színes, változatos növényállománya okán.

Színeiben változatos, funkcióját betöltő, árnyékolást nyújtó elemek együttese.

Végiggondolt formai elemek, burkolatok és növények szép kombinálása, fenntartható felületek létesítése.

7. JÓ PÉLDÁK BEMUTATÁSA: SAJÁTOS ÉPÍTMÉNYFAJTÁK, REKLÁMHORDOZÓK, EGYÉB MŰSZAKI BERENDEZÉSEK

Minőségi formavilág, egyedi megjelenés.

A) Sajátos építményfajták

Sajátos építményfajták közé tartoznak például:

- Közlekedési célú létesítmények
- Hírközlési célú létesítmények
- közmű- és energiaellátási célú létesítmények
- bányászati célú létesítmények
- hulladék kezelésével kapcsolatos létesítmények

Nyomvonal jellegű építményfajták közé tartoznak például:

- vasúti pályák
- vízellátási vezetékek
- csatornák
- termékvezetékek
- földgázvezetékek
- villamos energia vezetékek
- elektronikus hírközlés vezetékei

A teljes település ellátását biztosító felszíni energiaellátási és elektronikus hírközlési sajátos építmények, műtárgyak elhelyezésére az alábbi területek javasoltak:

- gazdasági (kereskedelmi, szolgáltató; ipari; általános) területek;
- különleges területek egy része (különösen különleges közműterület)
- közlekedési és közműterületek
- különleges beépítésre nem szánt területek egy része (különösen beépítésre nem szánt közműterület)

Előírás javasolt a belterületi 132kV-nál kisebb szabadvezetékek földkábelre történő cseréjének általános előírására.

Az egyéb műszaki berendezések esetében javasolt a takarásban történő elhelyezés, vagy a növénytelepítéssel történő tájba illesztés.

Antennák és légkondicionáló kültéri egységeinek esetében javasolt a közterület felőli homlokzatra való rögzítés kerülése.

Szépen felöltöztetett közműcsatlakozás

Letisztult tartószerkezet

HÍRKÖZLÉSI CÉLÚ, ILLETVE RENDELTETÉSŰ

A hírközlési tevékenységgel kapcsolatos építményfajtáknál javasolható a közös tornyok, nyomvonalak, területrészek használata.

A tornyok sokszorozódását elkerülendő, több szolgáltató egyazon tornyot használja.

.....EGYÉB CÉLÚ, ILLETVE RENDELTETÉSŰ

A lenti fotón a város transzformátortelepe látható, amelyik a Zagyva folyó mentén helyezkedik el.

Az ilyen típusú funkciók számára nehéz építészeti előírást megfogalmazni, hiszen kialakítását műszaki szempontok, technológiai igények szabják meg, arculati kérdéseket másodlagosan érintve kerül kiépítésre.

Hazsnálati módját visszatükröző, markáns arculat.

.....KÖZLEKEDÉSI LÉTESÍTMÉNYEK

Funkció és forma egysége, amely látványelemmé válik.

Szép ívű nyomvonal, egyedi kialakítás, több nézőpont felől is kedvező megjelenés.

Építészeti alkotás létrehozása

B).....REKLÁMHORDOZÓK

Funkciót visszatükröző mives grafika

Egyedi művészeti alkotás

Hagyományos utcaképi elem használata.

Egyszerű eszközökkel megfogalmazott üzletcégér

C).....EGYÉB MŰSZAKI BERENDEZÉSEK

Arculat szempontjából sokféle berendezés sorolható az egyéb műszaki berendezések közé.

.....KÉMÉNYEK, SZELLŐZŐK

Új funkciót betöltő egykori kémény, meglepő formai elemekkel.

HATVAN VÁROS VÉLEMÉNYEZÉSI ANYAGÁRA ÉRKEZETT,
EL NEM FOGADOTT VÉLEMÉNYEKRE ADOTT TERVEZŐI VÁLASZOK
és
A TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYVBEN ÉS A TELEPÜLÉSKÉPI RENDELETTERVEZETBEN
JAVASOLT MÓDOSÍTÁSOK

VÉLEMÉNYEZŐ SZERV VÉLEMÉNYE	EL NEM FOGADOTT VÉLEMÉNYEK INDOKLÁSA
Heves Megyei Kormányhivatal, Kormány megbízotti Kabinet – Állami Főépítész	
TAK „Javasoljuk, hogy az arculati kézikönyvben tipográfiai fejezet is szerepeljen, mely ajánlásokat nyújt a településen alkalmazott utcatáblák, házszámok, reklámfelületek megjelenéséhez, betűtípusához. Továbbá javasolt a település cégtábláinak, üzletfeliratainak egységes és ízléses megjelenése érdekében típustáblák, minták megadása.”	- Az Önkormányzat nem kívánja egyetlen betűtípusra, vagy arculati tervre korlátozni a településen megvalósuló cégtáblákat, üzletfeliratokat.
TKR „A Településképi Arculati Kézikönyvet és a Településképi rendeletet is érintő megállapítás, hogy a területi lehatárolás elvei nem teszik lehetővé a szakszerű szabályozást. A településen való áthaladás valóban meghatározó a településről szerzett benyomásaink tekintetében, de ezt a területet kijelölni, mint településképi szempontból meghatározó terület: indokolatlan.”	- A besorolást az Önkormányzat fenntartja , mivel e területek arculati előírásait szeretné hosszú távon megszabni, figyelemmel kísérfi. A jogszabályok akár a teljes közigazgatási terület településképi szempontból meghatározó területként való kijelölését is lehetővé teszik.”
Bükki Nemzeti Park Igazgatósága	
TAK „Táj- és településképi-védelmi szempontok miatt javaslunk figyelmet fordítani a beépítésre szánt területek között az iparterületek, gazdasági területek építészeti útmutatójának elkészítésére (pl. javaslatok színhasználatra, zöldtető kialakítására, tájba illesztést elősegítő növénytelepítésre vonatkozóan).” „Javasolt meghatározni, hogy a mezőgazdasági épületek tetőgerince a tereplejtés irányával párhuzamos, tetőhajlásszöge 38-44 dőlésszögű, tetőformája nyeregterő legyen.”	- A jogszabályi környezet kizárólag a helyi védelem és a településképi szempontból meghatározó területek esetében enged építészeti követelményeket megfogalmazni. A javasolt területek az ún. „egyéb” területek közé tartoznak, amelyek esetében kizárólag az anyaghasználat tilalma fogalmazható meg .
Kulturális örökök védelméért felelős miniszter	
TAK, TKR Nem érkezett vélemény.	-
Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság	
TAK, TKR „A mellékelt településképi arculati kézikönyv és	-

VÉLEMÉNYEZŐ SZERV VÉLEMÉNYE	EL NEM FOGADOTT VÉLEMÉNYEK INDOKLÁSA
a településképi rendelettervezet <u>hírközlési érdeket nem sért</u> , az elfogadás ellen a Hatóság kifogást nem emel.”	
Heves Megyei Építész Kamara	
TAK Nem érkezett vélemény.	
Partneri vélemények	
TAK, TKR Nem érkezett vélemény.	-

A KÖZBENSŐ VÉLEMÉNYEK ALAPJÁN AZ ALÁBBI VÁLTOZTATÁSOKAT HAJTOTTUK VÉGRE:**VÁLTOZTATÁSOK A TELEPÜLÉSKÉPI ARCULATI KÉZIKÖNYVBEN**

- Jogszabályi hivatkozásokat minimalizáltuk.
- A szöveg nyelvezetét egyszerűsítettük.
- Bevezetőt átfogalmaztuk.
- A fényképek alatt megjelöltük, hogy miért tartjuk ezeket jó példának.
- Az ábrák közül a gépkocsi-tároló elhelyezésére és az ablakokra vonatkozókat kivettük.
- Az eltérő karakterű területeket összevonva, építészeti javaslatokat fogalmaztunk meg az összevont karakterű településrészek számára.

VÁLTOZTATÁSOK A TELEPÜLÉSKÉPI RENDELETTERVEZETBEN:

- Címlapon dátumot és megnevezést (Jóváhagyásra szánt anyag) javítottuk
- Preambulumot javítottuk (a felhatalmazó és a feladatkört megjelölő konkrét jogszabályi helyeket hagytuk benne, a mondat végét átfogalmaztuk).
- A „Fejezet” számánál és címénél csak az első betű maradt nagybetű.
- A településképi szempontból meghatározó területeken belül beazonosítottuk a művi, illetve a táji, természeti elemekkel érintett részeket.
- Fogalommagyarázatot kiegészítettük az „Óriásplakát” meghatározásával, és a fogalommagyarázatokat betűrendbe rendeztük.
- Az utolsó fejezet címe „Záró rendelkezések”-re változott.
- Magasabb szintű jogszabályok előírásainak ismétlését töröltük a rendelettervezetből.
- Az előírások több helyen átfogalmazására sor került (pl. anyaghasználat, sajátos építményfajták előírásai stb.)
- A szögletes zárójelben szereplő jogszabályok, valamint az eddig nem beazonosított hivatkozások helyett merev hivatkozást alkalmaztunk.
- A véleményezőik javaslatait beépítettük az előírások közé.

**Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testületének
.../2017. (...) önkormányzati rendelete
a településkép védelméről**

Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testülete a településkép védelméről szóló 2016. évi LXXIV. törvény 12. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján,
Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13. § (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott feladatkörében eljárva,
a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 43/A. § (6) bekezdésében biztosított véleményezési jogkörében eljáró Heves Megyei Kormányhivatal Kormány megbízotti Kabinet Állami Főépítész, Bükki Nemzeti Park Igazgatóság, Kulturális örökség védelméért felelős miniszter, Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Hivatala, valamint Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testületének a településfejlesztéssel, településrendezéssel és településkép-érvényesítéssel összefüggő partnerségi egyeztetésről szóló 23/2017. (IX. 1.) önkormányzati rendelete szerinti partnerek véleményének kikérésével
a következőket rendeli el:

I. Fejezet

Általános rendelkezések

1. A rendelet célja és alkalmazása

1. §

- (1) A településkép védelméről szóló önkormányzati rendelet (a továbbiakban: Rendelet) célja Hatvan Város sajátos településképeinek társadalmi bevonás és konszenzus által történő védelme és alakítása:
- a) a helyi építészeti örökség védelmének (a továbbiakban: helyi védelem) meghatározásával, a védetté nyilvánítás, illetve a védelem megszüntetés szabályozásával,
 - b) a településképi szempontból meghatározó területek meghatározásával,
 - c) a településképi követelmények szabályozásával,
 - d) a településkép-védelmi szakmai konzultációval,
 - e) a településképi követelmények megvalósítását biztosító sajátos jogintézmények (településrendezési kötelezések: helyrehozatali kötelezettség, településképi véleményezési eljárás, településképi bejelentési eljárás, településképi követelmények: területi és egyedi építészeti követelmények) rögzítésével,
 - f) a településkép-érvényesítési eszközök szabályozásával,
 - g) településképi önkormányzati támogatási és ösztönző rendszer alkalmazásával.
- (2) A helyi védelem célja Hatvan Város településképe és történelme szempontjából meghatározó építészeti örökség kiemelkedő értékű elemeinek védelme, jellegzetes karakterének a jövő nemzedékek számára történő megóvása.
A helyi védelem alatt álló építészeti örökség a nemzeti közös kulturális kincs része, ezért fenntartása, védelmével összhangban lévő használata és bemutatása közérdek.
- (3) E Rendelet elválaszthatatlan részét képezik az alábbi mellékletek:
- 1. melléklet Hatvan Város egyedi védelem alatt álló helyi építészeti öröksége
 - 2. melléklet Hatvan Város településképi szempontból meghatározó területei
 - 3. melléklet Hatvan Város településkép védelme szempontjából kiemelt területei

- 4. melléklet Településképi véleményezési kérelem
- 5. melléklet Településképi bejelentés
- (4) E Rendelet – tájékoztatás céljából – az alábbi függelékeket tartalmazza:
 - 1. függelék Nemzetközi, országos jelentőségű művi értékek
 - 2. függelék Nemzetközi, országos és helyi jelentőségű természeti értékek
 - 3. függelék Tájidegen, agresszív gyomosító, invazív növényfajok jegyzéke
 - 4. függelék Fásításra, növénytelepítésre javasolt őshonos növények jegyzéke

2. Értelmező rendelkezések

2. §

E Rendelet alkalmazásában:

- 1. *Áttört kerítés:* A legalább 50 %-os átláthatóságot biztosító kerítés.
- 2. *Óriás plakát:* 12 m² (504 x 238 cm), vagy ezt meghaladó méretű reklámtábla
- 3. *Településkapu:* a különböző közlekedési eszközzel (közúti, vasúti, vízi, kerékpáros, vagy gyalogos) érkezők települési szövetbe való belépési pontjai.
- 3. *Információs és más célú berendezések:* az önkormányzat, vagy az önkormányzat kizárólagos tulajdonában lévő gazdasági társaságok tulajdonában álló berendezések és eszközök.

3. Illeszkedésre vonatkozó rendelkezések

3. §

- (1) Az illeszkedés szabályait kell alkalmazni minden e Rendelettel nem szabályozott esetben.
- (2) Illeszkedőnek tekinthető az épület, amennyiben az alábbi kritériumoknak együttesen eleget tesz:
 - a) környezetéhez igazodik,
 - b) a település építészeti karakterét megőrzi,
 - c) a meglévő formakultúrát megtartja,
 - d) léptékhelyes épülettömeget eredményez, és
 - e) a környezetét figyelembe vevő építési anyagot és színezést alkalmaz.

II. Fejezet

A helyi és egyedi védelem

4. A helyi védelem

4. §

- (1) A helyi védelem feladatkörébe tartozik a védelmet igénylő építészeti örökség:
 - a) meghatározása, dokumentálása,
 - b) védetté nyilvánítása, nyilvántartása,
 - c) megőrzése, megőriztetése és
 - d) a lakossággal történő megismertetése
- (2) Helyi védelem alá helyezés, illetve megszüntetés általános szabályai:
 - a) Védelem alá helyezést, illetve a védelem megszüntetését Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testületének A településfejlesztéssel, településrendezéssel és településképi-értvényesítéssel összefüggő partnerségi egyeztetésről szóló 23/2017. (IX. 1.) önkormányzati rendeletében nevesített partner, Hatvan Város Önkormányzata, valamint területileg illetékes államigazgatási szerv kezdeményezhet.
 - b) A kezdeményezés minimális tartalma az alábbi:
 - ba) az érintett elem beazonosításra alkalmas adatai (hrsz., cím, térképi feltűntetés)
 - bb) a javasolt helyi védelem jellege (területi, egyedi)

- bc) a kezdeményezés rövid indoklása
- bd) a kezdeményező adatai
- be) a védendő elem ismert további adatai (tulajdonosa, története, korábbi állapota stb.)
- c) A kezdeményezés beadásának módja
 - ca) a polgármesternek, vagy a települési főépítésznek címezve e-mailben, vagy postai úton, vagy a honlapon a Települési Arculati Kézikönyv és Településképi rendelet egyeztetésére létrehozott felület véleményezésre szolgáló linkjére feltöltött írásos javaslattal.
 - cb) A kezdeményező elérhetőségével, valamint aláírásával.
- (3) Helyi védelem alá helyezés, vagy megszüntetés szabályai:
 - a) Helyi védelem alá helyezésről, vagy helyi védelem megszüntetéséről kizárólag az Önkormányzat Képviselő-testülete hozhat – e Rendelet módosítása, vagy felülvizsgálata keretében – döntést.
 - b) A településképi rendelet módosítására, vagy felülvizsgálatára az eljárásrendi szabályoknak megfelelően, e Rendelet módosítása, vagy új rendelet elrendelése keretében, nyilvánosság biztosítása mellett kerülhet sor.
 - c) Helyi védelem megszüntetésére kizárólag az alábbi előírások együttes betartása mellett kerülhet sor:
 - ca) A megszüntetésre
 1. műszaki indokok alapján,
 2. életveszély-elhárítása miatt,
 3. a védett elem országos védelmi kategóriába történő beemelésé miatt, vagy
 4. jelentős települési érdekből
 kerülhet sor.
 - cb) A helyi védett elem teljes körű műszaki felmérése (alaprajzok, metszetek, homlokzatok, minden irányú fényképes dokumentálás – ha releváns – történeti kutatás) megtörtént.
 - cc) A megszüntetés hatására a települési arculat nem változik kedvezőtlen irányba.
 - d) Helyi védelem alatt álló épület/építmény, vagy annak védett része csak a védelem megszüntetését követően bontható el.
 - e) Egyazon elemre helyi védelem és országos védelem párhuzamosan is fenntartható.
 - f) A helyi védelem nyilvántartása – a cím, a helyrajzi szám és a védelem tárgya megjelölésével, a védelem jellege szerinti megkülönböztetéssel – a településképi rendelet mellékletében szerepel. A nyilvántartás vezetőséről a polgármester gondoskodik.
- (4) Helyi védelem alá helyezés elrendeléséhez szükséges követelmények az alábbiak:
 - a) értékvizsgálati lap elkészítése legalább az alábbi tartalommal:
 - aa) cím,
 - ab) helyrajzi szám,
 - ac) védelemre javasolt elem megnevezése, funkciója,
 - ad) védelemre javasolt elem történeti, műszaki bemutatása (amennyiben ismert),
 - ae) védelem alá helyezés indoklása, védelmi kategória megnevezése,
 - af) fénykép(ek),
 - ag) alaptérképi kivágat a védelemre javasolt elem elhelyezkedésének bejelölésével,
 - b) településképi rendelet módosításának tervezete,
 - c) eljárásrendi követelmények teljesítése:
 - ca) partnerségi véleményezés lefolytatása,
 - cb) államigazgatási szervi véleményezés lefolytatása.
- (5) A helyi védelem alatt álló érték megjelölésére vonatkozó követelmények az alábbiak:

- a) A helyi védelem alatt álló értéket táblával kell meg jelölni, melyen fel kell tüntetni a helyi védelem tényét és elrendelésének időpontját („Hatvan Város Önkormányzata védetté nyilvánította – dátum”).
- b) A tábla elhelyezéséről az önkormányzat gondoskodik.

5. A helyi védelem

5. §

- (1) Hatvan Város egyedi védelem alatt álló helyi építészeti örökségét az 1. melléklet 1.1. és 1.2. pontja tartalmazza.
- (2) Egyedi védelem az alábbi elem(ek)re terjedhet ki:
 - a) építmény egészére,
 - b) építmény részletére,
 - c) alkalmazott anyaghasználatra,
 - d) tömegformálásra,
 - e) homlokzati kialakításra,
 - f) táj- és kertépítészeti alkotásra,
 - g) egyedi tájértékre,
 - h) növényzetre,
 - i) szoborra, képzőművészeti alkotásra,
 - ji) utcabútorra.

6. §

Az egyedi védelem alatt álló helyi építészeti örökség mindenkori tulajdonosát az alábbi kötelezettség terheli:

- a) A védett elem/elemrészlet használata nem veszélyeztetheti az örökség fennmaradását,
- b) A védett elem/elemrészlet jókarban-tartásáról, állapotának megőrzéséről gondoskodnia kell. A tulajdonos kötelezettsége kiterjed a védelem alá helyezett érték minden alkotó elemére, és részletére, függetlenül attól, hogy azok a rendeltetésszerű használathoz szükségesek-e, vagy sem,
- c) A védett elemen végzett építési tevékenység során a védett elem értékővé átalakítására, karakterének megőrzésére, anyag- és színhasználatában a védett állapot megtartására kell törekedni.
- d) A helyi védelem alatt álló értéket megjelölő tábla elhelyezését a tulajdonos tűrni köteles. A tábla megőrzése és karbantartása a tulajdonos feladata.

III. Fejezet

A településképi szempontjából meghatározó területek

7. §

- (1) Hatvan Város településképi szempontból meghatározó területét a 2. melléklet tartalmazza.
- (2) Településképi szempontból meghatározó területnek tekintjük az alábbiakban felsorolt három településrész együttes halmazát:
 - a) a településképi védelme szempontjából kiemelt területek,
 - b) a történeti települési terület, valamint
 - c) a településképi feltárulás szempontjából meghatározó terület.
- (3) A településképi védelme szempontjából kiemelt területnek minősül:
 - a) a műemlék területe és a műemléki környezet területe,
 - b) a történeti kert területe,
 - c) a régészeti lelőhely területe,

- d) a helyi jelentőségű védett érték területe,
 - e) az országos ökológiai hálózat ökológiai folyosó területe,
 - f) a tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület,
 - g) a helyi jelentőségű természetvédelmi terület és a védett természeti érték.
- (4) Történeti települési területnek minősül – a Második Katonai Felmérés idején már települési térségként ábrázolt a 2. melléklet 2.1. pontjában ekként ábrázolt terület.
- (5) A településképi feltárulás szempontjából meghatározó terület a településen áthaladó/településre érkező szemszögből jelentkező látvány területe, amely az alábbi településrészeket foglalja magában:
- a) Az országos és helyi jelentőségű közutak, térségi jelentőségű kerékpárutak esetében az utat szegélyező legalább 1-1- teleksor.
 - b) A településkapuk, ahol az érkezők először lépnek be a településszövetbe.
 - c) A vasútvonal tekintetében a vasútállomás – mint a településszövetbe lépés pontjának – környezete, amely ugyancsak településkapunak minősül.
- (6) A településképi szempontból meghatározó területek művi elemekkel érintett részei:
- a) a településképi védelme szempontjából kiemelt területeken belül, a 3. melléklet 3.1. pontjában ekként felsorolt elemek,
 - b) a történeti települési terület, valamint
 - c) a településképi feltárulás szempontjából meghatározó terület.
- (7) A településképi szempontból meghatározó területek táji, természeti elemekkel érintett részei a településképi védelme szempontjából kiemelt területeken belül, a 3. melléklet 3.2. pontjában ekként felsorolt elemek.
- (8) Amennyiben egy elem művi és táji, természeti elemekkel egyaránt érintett, úgy a követelmények közül a művi elemekre vonatkozókat kell vele szemben alkalmazni. Régészeti lelőhelyek esetén, amennyiben az érintett ingatlan további művi elemekkel nem érintett, úgy a követelmények közül a táji, természeti elemekre vonatkozókat kell vele szemben alkalmazni.
- (9) A településképi szempontból meghatározó terület – a 2. melléklet szerinti – művi elemekkel érintett részén:
- a) a homlokzat kialakítások egymáshoz való illeszkedését,
 - b) az épületek összhangot mutató elhelyezését,
 - c) a minőségi anyaghasználatot,
 - d) a harmóniát tükröző színezést,
 - e) az előkertek rendezettségét,
 - f) a kerítések összhangját,
 - g) az utcáfásítások utcaszakaszonként való összehangolását
 - h) a rendezett, rendben tartott műszaki állapotot el kell érni.
- (10) A településképi szempontból meghatározó terület – a 2. melléklet szerinti – táji, természeti elemekkel érintett részén:
- a) a tájkarakter megőrzését,
 - b) a kilátás és rálátásvédelem szempontjainak figyelembevételét,
 - c) az építmények tájba-illeszkedését,
 - d) az építmények környezetükkel összhangot mutató elhelyezését,
 - e) a minőségi és természetes anyaghasználatot,
 - f) a visszafogott színezést,
 - g) a táji hagyományokat tükröző növényállomány ültetését,
 - h) az tájidegen, agresszív gyomosító, invazív növények telepítésének elkerülését el kell érni.

- (11) A településképi szempontból meghatározó területek – a 2. melléklet szerinti – településkapuként lehatárolt térségét üdvözlőtáblával vagy információs táblával, továbbá növénykiültetéssel javasolt jelezni.

IV. Fejezet

A településképi követelmények

6. Építmények anyaghasználatára vonatkozó általános építészeti követelmények

8. §

A település teljes területén, felújítás, átépítés során, az alábbi általános építészeti követelményeket kell érvényesíteni:

- a) homlokzatképzésnél nem alkalmazhatók túlzottan tagolt, elaprózott homlokzatképző elemek.
- b) homlokzatképzésnél, tetőszerkezet héjalásánál, valamint nyílászáróknál nem alkalmazhatók:
 - ba) egymással nem harmonizáló anyagok, valamint
 - bb) igénytelen, tobzódó formai kialakítású elemek.

7. A településképi szempontból meghatározó területek művi elemekkel érintett részére vonatkozó területi és egyedi építészeti követelmények

9. §

- (1) A településképi szempontból meghatározó területek – a 2. melléklet szerinti – művi elemekkel érintett részére vonatkozó, felújítás, átépítés során érvényesítendő, területi építészeti követelmények az alábbiak:
- a) a beépítés telepítési módjának tekintetében:
 - aa) ikres beépítési módnál a már kialakult épület-ikerpárokkal összhangban álló épület-elhelyezést kell alkalmazni,
 - ab) oldalhatáron álló beépítési módnál – műszaki lehetőség fennállása esetén – utcaszakaszonként egységes oldalkerti épület-elhelyezést kell alkalmazni.
 - ac) a településen megjelenő, egyedi telepítésű épület-elhelyezésnél a történetileg kialakult, egyedi jelleg megőrzését biztosító épület-elhelyezést kell alkalmazni.
 - b) a beépítés jellemző szintszámának tekintetében:
 - ba) a területfelhasználás függvényében az alábbi szintmagasságot kell feltételezni a beépítés jellemző, túl nem léphető szintszámának kiszámítása során:
 - 1. lakóterületeken min. 3,0 méter
 - 2. vegyes területen min. 3,3 méter
 - bb) tetőtérben több önálló szint nem alakítható ki.
 - c) a kerti építmények, műtárgyak tekintetében:
 - ca) elő- és oldalkertben kerti építmény(ek)e)t, műtárgya(ka)t az alábbiak figyelembevételével kell elhelyezni:
 - 1. közmű-becsatlakozási műtárgy a közműszolgáltató által igényelt láthatóságot lehetővé téve, lehetőség szerint növényzettel takartan helyezhető el előkertben és oldalkertben.
 - 2. pad, játszótéri építmény, szobor, képzőművészeti alkotás, lugas, szaletli a környezet anyag- és színhasználatát figyelembe véve, környezetének léptékéhez alkalmazkodva helyezhető el előkertben és oldalkertben.
 - d) kerítéskialakítás tekintetében:
 - da) áttört kerítést kell létesíteni az alábbi kivételek figyelembevételével:

1. forgalmi terhelések mérséklésére,
 2. történeti hagyományok megtartására,
 3. utcaképi illeszkedés biztosítására,
 4. átlátás megakadályozására, különösen kétoldalról utcával érintkező telek esetén, és
 5. építészeti koncepció érvényesítésére
- tömör kerítés is kialakítható.
- db) a kerítést az alábbi előírások együttes figyelembevételével kell kialakítani, illetve fenntartani:
1. az épülettel összhangot mutató anyag- és színhasználat alkalmazása,
 2. időtálló, minőségi anyaghasználat,
 3. élénk színek kerülése, harmonikus, telítetlen földszínek, vagy fehér szín alkalmazása,
 4. elsősorban természetes anyagok (pl. kő, tégl, fa) használata,
 5. növényzet alkotta kerítés lehetősége,
 6. balesetveszélyt okozó kialakítás (törtüveg, szögesdrót, áram-bevezetésű) kerülése,
 7. kerítés műszaki állapotának folyamatos karbantartása.
- e) közterület alakítási terv tekintetében:
- ea) közterület-alakítási tervet a településképi szempontjából meghatározó terület legalább utcaszakaszonkénti, annak két oldalát magába foglaló lehatárolásával kell készíteni, a Képviselő-testület döntésében szereplő területre, a szükséges forgalomtechnikai és műszaki szempontok tekintetében a településképi szempontból meghatározó teljes terület figyelembevételével.
- eb) a közterület-alakítási tervben, legalább utcaszakaszonként egységes megjelenést biztosító fajösszetételű fasorokat kell alkalmazni.
- (2) A településképi szempontból meghatározó területek – a 2. melléklet szerinti – művi elemekkel érintett részére vonatkozó, felújítás, átépítés során érvényesítendő, egyedi építészeti követelmények az alábbiak:
- a) az anyaghasználat tekintetében bármely, az alábbi szempontoknak együttesen eleget tevő anyag használható:
- aa) időtálló,
 - ab) minőséget képviselő,
 - ac) elsősorban természetes (pl. kő, tégl, fa),
 - ad) nem telített és környezetétől nem elütő színű, és
 - ae) pasztellszínű, vagy fehér.
- b) a tömegformálás tekintetében bármely:
- ba) építészeti minőséget tükröző,
 - bb) arányos, és
 - bc) funkciójával összhangot mutató tömegformálás használható.
- c) a homlokzatkialakítás tekintetében bármely, az alábbi szempontoknak együttesen eleget tevő homlokzat kialakítható:
- ca) a homlokzattagolást arányosan alkalmazó,
 - cb) tagozatokat visszafogottan használó,
 - cc) díszítésében egyszerűsége törekvő,
 - cd) pasztellszíneket, vagy fehér színt alkalmazó,
 - ce) nyílásrendszerében rendezett,
 - cf) logikát tükröző, és
 - cg) elsősorban természetes anyagokat (pl. vakolat, kő, tégl) alkalmazó.

- d) a zöldfelületek kialakítása tekintetében bármely, az alábbi szempontoknak együttesen eleget tevő növényzet telepíthető:
 - da) fás szárú növényeket is alkalmazó,
 - db) az épületek, vagy tartózkodási helyek árnyékolására alkalmas,
 - dc) a művi értékekkel egységben kezelt,
 - dd) a táji jellegzetességet, termőhelyi adottságokat – lásd 4. függelék – visszatükröző,
 - de) a köztisztaság fenntartásáról, valamint a zöldterületek használatáról szóló 17/2016. (VII. 1.) önkormányzati rendeletben meghatározott telepítési távolságokat figyelembe vevő,
 - df) nem allergén és nem invazív fajokat – lásd 3. függelék – alkalmazó, és
 - dg) közterületen, utcaszakaszonként egységes megjelenésre törekvő.
- e) a zöldfelületen elhelyezhető kerti építmények és burkolatok kialakítása tekintetében bármely, az alábbi szempontoknak együttesen eleget tevő módszer alkalmazható:
 - ea) egységes arculatot kialakító,
 - eb) zavarosan vibráló burkolat nem eredményező,
 - ec) az építmények és a burkolat összhangját megteremtő,
 - ed) a burkolt felületeket a szükséges mértékre szorító,
 - ee) a táji látványt előtérbe helyező, és
 - ef) építési és tájépítési szakmai szempontokat képviselő.
- f) a sajátos építményszínt elhelyezési módja tekintetében – honvédelmi és katonai, továbbá nemzetbiztonsági célú, illetve rendeltetésű építmények kivételével – az alábbi előírásokat kell betartani:
 - fa) a meglévő vonalas infrastruktúra elemek elhelyezkedését figyelembe kell venni, – lehetőség esetén – területüket, szerkezeteiket felhasználni,
 - fb) az előkertben, a közterületről való láthatóságot javasolt növényzettel eltakarni, vagy mérsékelni,
 - fc) az antennák közterület felőli homlokzatra rögzítését – lehetőségek szerint – el kell kerülni,
 - fd) a légkondicionáló kültéri egységeinek közterület felőli homlokzatra rögzítését – lehetőségek szerint – el kell kerülni.

8. A településképi szempontból meghatározó területek táji, természeti elemekkel érintett részére vonatkozó területi és egyedi építészeti követelmények

10. §

- (1) A településképi szempontból meghatározó területek – a 2. melléklet szerinti – táji, természeti elemekkel érintett részére vonatkozó, felújítás, átépítés során érvényesítendő, területi építészeti követelmények az alábbiak:
- a) a beépítés telepítési módjának tekintetében a történetileg kialakult, egyedi tájjelleg megőrzését biztosító, és a tájba-simulásra legalkalmasabb helyet elfoglaló épület-elhelyezést kell alkalmazni.
 - b) a beépítés jellemző szintszámának tekintetében földszintes, legfeljebb tetőtér-beépítéses, és pinceszintet opcionálisan tartalmazó épület alakítható ki.
 - c) a kerti építmények, műtárgyak tekintetében:
 - ca) a táji látványt nem zavaró,
 - cb) a növényzettel harmonikus
 - cc) természetes anyagokból készülő, és
 - cd) az épületek, építmények összhangjára ügyelő kerti építmények, műtárgyak helyezhetők el.
 - d) kerítés kialakítás tekintetében:

- da) áttört, vagy növényekből álló kerítést kell létesíteni,
 - db) a kerítést az alábbi előírások együttes figyelembevételével kell kialakítani, illetve fenntartani:
 - 1. az épülettel összhangot mutató anyag- és színhasználat alkalmazása,
 - 2. időtálló, minőségi anyagok használata,
 - 3. élénk színek kerülése, harmonikus, pasztellszínek, vagy fehér szín alkalmazása,
 - 4. elsősorban természetes anyagok (pl. kő, tégl, fa) használata,
 - 5. növényzet alkotta kerítés lehetősége,
 - 6. balesetveszélyt okozó kialakítás (törtüveg, szögesdrót, áram-bevezetésű) kerülése, és
 - 7. kerítés műszaki állapotának folyamatos karbantartása.
- (2) A településképi szempontból meghatározó területek – a 2. melléklet szerinti – táji, természeti elemekkel érintett részére vonatkozó, felújítás, átépítés során érvényesítendő, egyedi építészeti követelmények az alábbiak:
- a) az anyaghasználat tekintetében bármely, az alábbi szempontoknak együttesen eleget tevő anyag használható:
 - aa) időtálló,
 - ab) minőséget képviselő, és
 - ac) nem telített és környezetétől nem elütő színű.
 - b) a tömegformálás tekintetében bármely:
 - ba) építészeti minőséget tükröző,
 - bb) arányos, és
 - bc) funkciójával összhangot mutató
 tömegformálás használható, továbbá markáns stílusjegyeket hordozó, ám funkciójában a környezetét szolgáló építmény (pl. magasles, kilátótorony stb.) is létesíthető.
 - c) a homlokzatkialakítás tekintetében bármely, az alábbi szempontoknak együttesen eleget tevő homlokzat kialakítható:
 - ca) a homlokzattagolást arányosan alkalmazó,
 - cb) tagozatokat visszafogottan használó,
 - cc) díszítésében egyszerűsége törekvő,
 - cd) pasztellszíneket, vagy fehér színt alkalmazó,
 - ce) nyílásrendszerében rendezett, és
 - cf) elsősorban természetes anyagokat (pl. vakolat, kő, tégl) alkalmazó.
 - d) a zöldfelületek kialakítása tekintetében bármely, az alábbi szempontoknak együttesen eleget tevő növényzet telepíthető:
 - da) a fás szárú növényeket, elsősorban nagy lombkoronát növesztő fákat is alkalmazó,
 - db) az épületek, vagy tartózkodási helyek árnyékolására alkalmas,
 - dc) a művi értékekkel egységben kezelt,
 - dd) a táji jellegzetességet, termőhelyi adottságokat – lásd 4. függelék – visszatükröző,
 - de) a köztisztaság fenntartásáról, valamint a zöldterületek használatáról szóló 17/2016. (VII. 1.) önkormányzati rendeletben foglaltak szerint,
 - df) nem allergén és nem invazív fajokat – lásd 3. függelék – alkalmazó, valamint
 - dg) egységes megjelenésre törekvő.
 - e) a zöldfelületen elhelyezhető kerti építmények és burkolatok kialakítása tekintetében bármely, az alábbi szempontoknak együttesen eleget tevő metódus alkalmazható:
 - ea) egységes arculatot kialakító,
 - eb) zavarosan vibráló burkolat nem eredményező,
 - ec) az építmények és a burkolat összhangját megteremtő,

- ed) a burkolt felületeket a szükséges mértékre szorító,
- ee) a táji látványt előtérbe helyező, és
- ef) építészeti és tájépítészeti szakmai szempontokat képviselő.
- f) a sajátos építményszínt elhelyezési módja tekintetében – honvédelmi és katonai, továbbá nemzetbiztonsági célú, illetve rendeltetésű építmények kivételével – az alábbi előírásokat kell betartani:
 - fa) a meglévő vonalas infrastruktúra elemek elhelyezkedését figyelembe kell venni – lehetőség esetén –, területüket, szerkezeteiket felhasználni,
 - fb) a táji feltárást, a közterületről való láthatóságot növényzettel kell eltakarni, vagy mérsékelni,
 - fc) az antennák táji látványt zavaró elhelyezését, valamint közterület felőli homlokzatra rögzítését – lehetőségek szerint – el kell kerülni,
 - fd) a légkondicionáló kültéri egységeinek táji látványt zavaró elhelyezését, valamint közterület felőli homlokzatra rögzítését – lehetőségek szerint – el kell kerülni.

9. A helyi védelemben részesülő területekre vonatkozó építészeti követelmények

11. §

- (1) Az egyedi védelem alatt álló helyi építészeti örökség – az 1. melléklet szerinti –területére vonatkozó egyedi építészeti követelmények az alábbiak:
- a) az anyaghasználat tekintetében bármely, az alábbi szempontoknak együttesen eleget tevő anyag használható:
 - aa) időtálló,
 - ab) minőséget képviselő, és
 - ac) nem telített és környezetétől nem markánsan elütő színű.
 - b) a tömegformálás tekintetében bármely:
 - ba) építészeti minőséget tükröző,
 - bb) arányos, és
 - bc) funkciójával összhangot mutató tömegformálás használható.
 - c) a homlokzatkialakítás tekintetében bármely, az alábbi szempontoknak együttesen eleget tevő homlokzat kialakítható:
 - ca) a homlokzattagolást arányosan alkalmazó,
 - cb) tagozatokat visszafogottan használó,
 - cc) díszítésében egyszerűségekre törekvő,
 - cd) pasztellszíneket, vagy fehér színt alkalmazó,
 - ce) nyílásrendszerében rendezett, és
 - cf) elsősorban természetes anyagokat (pl. vakolat, kő, tégl) alkalmazó.
 - d) a zöldfelületek kialakítása tekintetében bármely, az alábbi szempontoknak együttesen eleget tevő növényzet telepíthető:
 - da) a fás szárú növényeket, elsősorban nagy lombkoronát növesztő fákat is alkalmazó,
 - db) az épületek, vagy tartózkodási helyek árnyékolására alkalmas,
 - dc) a művi értékekkel egységben kezelt,
 - dd) a táji jellegzetességet, termőhelyi adottságokat visszatükröző,
 - de) nem allergén és nem invazív fajokat alkalmazó, és
 - df) közterületen, utcaszakaszonként egységes megjelenésre törekvő.
 - e) a zöldfelületen elhelyezhető kerti építmények és burkolatok kialakítása tekintetében bármely, az alábbi szempontoknak együttesen eleget tevő módszer alkalmazható:
 - ea) egységes arculatot kialakító,

- eb) zavarosan vibráló burkolatot nem eredményező,
 - ec) az építmények és a burkolat összhangját megteremtő,
 - ed) a burkolt felületeket a szükséges mértékre szorító,
 - ee) az utcaszakaszonkénti megjelenést előtérbe helyező, és
 - ef) építési és tájépítési szakmai szempontokat képviselő.
- f) a sajátos építményszínt elhelyezési módja tekintetében – honvédelmi és katonai, továbbá nemzetbiztonsági célú, illetve rendeltetésű építmények kivételével – az alábbi előírásokat kell betartani:
- fa) az előkertben, a közterületről való láthatóságot növényzettel kell eltakarni, vagy mérsékelni,
 - fb) az antennák településképet zavaró elhelyezését, valamint közterület felőli homlokzatra rögzítését – lehetőségek szerint – el kell kerülni,
 - fc) a légkondicionáló kültéri egységeinek településképet zavaró elhelyezését, valamint közterület felőli homlokzatra rögzítését – lehetőségek szerint – el kell kerülni.
- (2) A védelem alatt álló helyi építészeti örökség – az 1. melléklet szerinti – területén lévő védett épületek felújítása, átépítés során az alábbi követelményeket kell érvényesíteni:
- a) karaktert megtartó,
 - b) arányrendszert megőrző,
 - c) új elemeiben a régihez illeszkedő,
 - d) esztétikát, minőséget hozó, valamint
 - e) építészeti értéket teremtő.
- (3) A védelem alatt álló helyi építészeti örökség – az 1. melléklet szerinti – területén lévő sajátos építmények, műtárgyak, egyéb műszaki berendezések anyaghasználatánál az alábbi követelményeket kell alkalmazni:
- a) időtálló,
 - b) minőségi,
 - c) környezetében alkalmazott anyagokhoz illeszkedő,
 - d) élénk színeket kerülő,
 - e) állagát hosszútávon megőrző, és
 - f) a település karakterével összhangban lévő.

10. A teljes település ellátását biztosító felszíni energiaellátási és elektronikus hírközlési sajátos építmények, műtárgyak elhelyezése

12. §

- (1) A település alábbi területei alkalmasak a teljes település ellátását biztosító felszíni energiaellátási és elektronikus hírközlési sajátos építmények, műtárgyak elhelyezésére:
- a) gazdasági (kereskedelmi, szolgáltató, ipari, általános) területek,
 - b) különleges területek közül a sajátos használatuk alapján erre alkalmas (különösen különleges közműterületek) területek,
 - c) közlekedési és közműterületek, és
 - d) különleges beépítésre nem szánt területek közül a sajátos használatuk alapján erre alkalmas (különösen a különleges beépítésre nem szánt közmű-) területek.
- (2) A település alábbi területei nem alkalmasak a teljes település ellátását biztosító felszíni energiaellátási és elektronikus hírközlési sajátos építmények, műtárgyak elhelyezésére:
- a) lakó (nagyvárosias, kisvárosias, kertvárosias, falusias) területek,
 - b) vegyes (településközpont, intézményi) területek,
 - c) üdülő (hétvégi házas, üdülőházas) területek,
 - d) az (1) bekezdés b) pontba nem sorolható különleges területek
 - e) zöldterületek,

- f) erdő (védelmi, gazdasági, közjóléti) területek
- g) vízgazdálkodási területek
- h) természetközeli területek,
- i) az (1) bekezdés d) pontba nem sorolható különleges beépítésre nem szánt területek

11. A reklámokra, reklámhordozókra vonatkozó településképi követelmények

13. §

- (1) A település területén a reklámokra, reklámhordozókra vonatkozó településképi követelmények az alábbiak:
- a) a reklámok mérete tekintetében óriásplakát a település belterületén nem helyezhető el.
 - b) a reklámközzététel technológiája, módszere és eszköze tekintetében a kihelyezés időtartama alatt az időjárásnak ellenálló technológiával készült, és egymást nem eltakaró reklám, reklámelhelyezés alkalmazható.
 - c) reklámhordozó 10 méteres körzetében újabb reklámhordozó nem helyezhető el.
 - d) a reklámhordozókra vonatkozó anyaghasználati követelmények az alábbiak:
 - da) nem rozsdásodó,
 - db) állékony,
 - dc) könnyen karbantartható,
 - dd) élénk színeket nem használó, és
 - de) a reklám megjelenését nem befolyásoló kialakítás alkalmazható.
- (2) A település területén a reklámok közzétételének, illetve reklámhordozók, reklámhordozót tartó berendezések elhelyezésének közterületekre és magánterületekre irányadó, reklámrendeletben [a településképi védelméről szóló törvény reklámok közzétételével kapcsolatos rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 104/2017. (IV. 28.) Korm. rendelet] rögzített országos rendelkezésektől – a kapott felhatalmazás alapján – az alábbi esetekben és időtartamra el lehet térni:
- a) építési reklámháló kihelyezése, kizárólag építési tevékenység időtartamára, bármely települési területen megengedett, és
 - b) a település szempontjából jelentős valamely eseményről való tájékoztatás érdekében szükséges reklám, reklámhordozó, reklámhordozót tartó berendezés kihelyezése, évente összesen 12 naptári hét időszakra, bármely települési területen megengedett.
 - c) a nyilvánosság biztosítására – különösen Hatvan Város Önkormányzata Képviselő-testületének a településfejlesztéssel, településrendezéssel és településképi érvényesítéssel összefüggő partnerségi egyeztetésről szóló 23/2017. (IX. 1.) önkormányzati rendeletében nevesített célok teljesítésére – szolgáló önkormányzati információs vagy más célú berendezés elhelyezése időkorlát nélkül, bármely települési területen megengedett.

12. Az egyéb műszaki berendezésekre vonatkozó településképi követelmények

14. §

A település területén az egyéb műszaki berendezésekre vonatkozó településképi követelmények az alábbiak:

- a) az egyéb műszaki berendezésekre vonatkozó formai követelmények tekintetében:
 - aa) a technikailag szükséges legkisebb tömeget közelítő,
 - ab) arányos, és
 - ac) a településképet kedvezőtlenül nem érintő

- kialakítás alkalmazható.
- b) az egyéb műszaki berendezésekre vonatkozó anyaghasználati követelmények az alábbiak:
- ba) nem rozsdásodó,
 - bb) minőséget képviselő,
 - bc) könnyen karbantartható,
 - bd) élénk színeket nem használó, és
 - be) az épület/építmény megjelenését kedvezőtlenül nem befolyásoló kialakítás alkalmazható.

V. Fejezet

Szakmai konzultáció

15. §

- (1) Szakmai konzultációt kell lefolytatni Hatvan város közigazgatási területén tervezett építési tevékenység megkezdése előtt – független annak építési engedélyezési, egyszerű bejelentési, vagy építési engedély nélkül végezhető voltára, kivéve, ha az:
- a) közterületről nem látható változást eredményez, vagy
 - b) kivitelezési időszakra, ideiglenesen felállított állvány, felvonulási épület, mobil wc, mobil mosdó-zuhanyozó építmény, vagy
 - c) vízfelület létesítését eredményezi.
- (2) Szakmai konzultáció kötelezettségével érintett a település teljes közigazgatási területe.
- (3) A szakmai konzultációt a főépítész folytatja le.

VI. Fejezet

Településképi véleményezési eljárás

16. §

- (1) Településképi véleményezési eljárást kell lefolytatni építmény építésére, bővítésére, településképet érintő átalakítására irányuló építési, összevont, vagy fennmaradási engedélyezés eljárásokat megelőzően az építésügyi hatósági engedélykérelem tárgyának településképi illeszkedésével kapcsolatban.
- (2) Településképi véleményezési eljárást nem kell lefolytatni
- a) homlokzati változással nem járó, kizárólag belső átalakítási munkákra vonatkozó, engedélyköteles építési tevékenységek esetén, vagy
 - b) azon esetekben, amelyekben az önkormányzat a vonatkozó jogszabályok szerint nem illetékes.
- (3) Településképi véleményezési eljárással érintett a település teljes közigazgatási területe.

17. §

- (1) A településképi véleményezési eljárás az építtető, illetve az építési tevékenységgel érintett telek, építmény, építményrész tulajdonosa (továbbiakban együtt: kérelmező) kérelmére indul. A kérelmet Hatvan Város polgármesteréhez (továbbiakban: polgármester) az országos követelményekben [a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletben] meghatározott tartalommal és formában kell benyújtani.

- (2) A polgármester a településképi véleményét a települési főépítész szakmai véleményére alapozza.
- (3) A véleményezési eljárás során vizsgálni kell:
- a) a településképi követelményeknek való megfelelést
 - b) a közterület mentén az épület kialakításának (tömeg, tetőzet, homlokzat tagolása, nyílászárók kiosztása) módját és feltételeit,
 - c) több építési ütemben megvalósuló új beépítés, illetve meglévő építmények bővítésénél
 - ca) biztosított lesz-e, vagy marad-e az előírásoknak, illetve az illeszkedési követelményeknek megfelelő további fejlesztés, bővítés megvalósíthatósága,
 - cb) a beépítés javasolt sorrendje megfelel-e a rendezett településképpel kapcsolatos követelményeknek.
 - d) a terv településképi szempontból kedvező megoldást tartalmaz-e az épület gépészeti és egyéb berendezései, tartozékai elhelyezésére,
 - e) közterületen folytatott építési tevékenység végzése esetén a közterület burkolatának, műtárgyainak, köztárgyainak, növényzetének, továbbá a díszvilágító berendezések és reklámhordozók kialakítását.

VII. Fejezet

Településképi bejelentési eljárás

18. §

- (1) Településképi bejelentési eljárással érintett, a (2) bekezdés területi hatályára figyelemmel a nyilvántartott műemléki értéket, vagy műemléket érintő, az örökségvédelmi hatósághoz történő bejelentéshez, vagy örökségvédelmi engedélyhez kötött tevékenység kivételével:
- a) az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletben építési engedélyhez nem kötött építési tevékenységek közül:
 - aa) Építmény átalakítása, felújítása, helyreállítása, korszerűsítése, homlokzatának megváltoztatása, kivéve zárt sorú vagy ikres beépítésű építmény esetén, ha e tevékenységek a csatlakozó építmény alapozását vagy tartószerkezetét is érintik.
 - ab) Meglévő építmény utólagos hőszigetelése, homlokzati nyílászáró cseréje, a homlokzatfelület színezése, a homlokzat felületképzésének megváltoztatása.
 - ac) Új, önálló (homlokzati falhoz rögzített vagy szabadon álló) égéstermék-elvezető kémény építése melynek magassága a 6,0 m-t nem haladja meg.
 - ad) Az épület homlokzatához illesztett előtető, védőtető, ernyőszerkezet építése, meglévő felújítása, helyreállítása, átalakítása, korszerűsítése, bővítése, megváltoztatása.
 - ae) Kereskedelmi, vendéglátó rendeltetésű épület építése, bővítése, amelynek mérete az építési tevékenység után sem haladja meg a nettó 20,0 m² alapterületet.
 - af) Szobor, emlékmű, kereszt, emlékjel építése, elhelyezése, ha annak a talapzatával együtt mért magassága nem haladja meg a 6,0 m-t.
 - ag) Megfelelőség-igazolással – vagy 2013. július 1-je után gyártott szerkezetek esetében teljesítménynyilatkozattal – rendelkező építményszerkezetű és legfeljebb 180 napig fennálló vendéglátó, kereskedelmi építmény építése.
 - ah) Kerítés építése, meglévő felújítása, helyreállítása, átalakítása.
 - ai) szellőző- és klíma-berendezés, áru- és pénzautomata építményen való elhelyezése.

- b) építmények rendeltetésének megváltoztatása,
 - c) reklámok és reklámhordozók elhelyezése.
- (2) Településképi bejelentése eljárással érintett:
- a) az (1) bekezdés a) és b) pontja tekintetében a település – a 2. melléklet szerinti – településképi szempontból meghatározó területe, és
 - b) az (1) bekezdés c) pontja tekintetében a település közigazgatási területe.

19. §

- (1) A településképi bejelentése eljárás az építtető, illetve az építési tevékenységgel érintett telek, építmény, építményrész tulajdonosa (továbbiakban együtt: bejelentő) kérelmére indul. A kérelmet a polgármesterhez az országos követelményekben [a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről szóló 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendeletben] meghatározott tartalommal és formában kell benyújtani.
- (2) A polgármester hatósági határozatát a települési főépítész szakmai véleményére alapozza.

VIII. Fejezet

A helyrehozatali kötelezettség

20. §

- (1) A településképi javítása érdekében, az azt rontó állapotú építményekre helyrehozatali kötelezettség írható elő, a következő feltételek együttes teljesülésével:
- a) Helyrehozatali kötelezettséget a polgármester hatósági döntésében írhat elő.
 - b) Helyrehozatali kötelezettség kizárólag a településképi megjelenő (közterületről látható, közterület felőli rálátással érintett) építmény(ek)re írható elő.
 - c) A helyrehozatali kötelezettségnek tartalmaznia kell az alábbiakat:
 - ca) az építmény beazonosítására alkalmas adatait (cím, helyrajzi szám, alaptérképi elhelyezkedés),
 - cb) a helyrehozatali kötelezettség címzettjét, aki az építménynek helyet adó ingatlan tulajdonosa,
 - cc) a helyrehozatali kötelezettség által érintett szerkezet(ek), arculati elem(ek) leírását, vagy a teljes építmény megnevezését,
 - cd) a helyrehozatal teljesítésének végső határidejét,
 - ce) a határidő meghosszabbításának lehetőségeit, indokait,
 - cf) a helyrehozatal kivitelezéséhez nyújtható önkormányzati támogatás lehetőségét és feltételeit, valamint
 - cg) a helyrehozatal nem teljesítésének szankcióit (pl. településképi kötelezés, településképi bírság).
- (2) Helyrehozatali kötelezettséggel érintett a település – az 1. melléklet szerinti – helyi egyedi védelemmel érintett területe.

21. §

A településképi javítása érdekében, az azt rontó állapotú építményekre előírt helyrehozatali kötelezettség teljesítéséhez – külön kérés esetén – az önkormányzat támogatást nyújthat, melynek szabályai az alábbiak:

- a) A helyrehozatali kötelezettséggel érintett ingatlan tulajdonosa az anyagi támogatás feltételeként:
 - aa) hatósági határozatot kap, vagy

- ab) hatósági szerződést köt az önkormányzattal.
- b) A támogatás mértéke – a Képviselő-testület ettől eltérő döntése kivételével – nem haladhatja meg a helyrehozatali kötelezettség teljesítési költségeinek 50%-át.
- c) A kapott támogatás visszatérítendő, vissza nem térítendő, vagy ezek kombinációja lehet.
- d) A támogatás feltételeként az önkormányzat:
 - da) megszabhatja az anyaghasználatot,
 - db) részt vehet a kivitelező kiválasztásában,
 - dc) a finanszírozást közvetlenül a kivitelező számára teljesítheti.

IX. Fejezet

A településképi kötelezés, településképi bírság

22. §

A településképi követelmények megszegésének jogkövetkezményei:

- a) településképi kötelezés, valamint
- b) településképi bírság.

23. §

A településképi kötelezési eljárás részletes szabályai:

- a) A településképi kötelezési eljárás hivatalból, vagy kérelemre indul, és az alábbi eseteket vizsgálja:
 - aa) előzetes szakmai konzultáció elmulasztása,
 - ab) településképi véleményezési eljárás elmulasztása,
 - ac) településképi bejelentési eljárás elmulasztása,
 - ad) településképi bejelentési eljárásban megtiltott tevékenység folytatása,
 - ae) településképi bejelentési eljárásban tudomásul vett tevékenység eltérő végrehajtása,
 - af) településképi rendeletben szereplő követelmények nem teljesítése, vagy
 - ag) helyrehozatali kötelezettség nem teljesítése.
- b) A településképi kötelezési eljárást a polgármester folytatja le, és – szükség esetén, hatósági határozat formájában – kötelezést bocsát ki.
- c) A kötelezés a településképi követelmények teljesülése érdekében, az ingatlan tulajdonosát, az építmény/építményrész
 - ca) felújítására,
 - cb) átalakítására, vagy
 - cc) elbontására
 kötelezheti.

24. §

A településképi bírság kiszabásának részletes szabályai:

- a) Településképi bírság a következő esetekben szabható ki:
 - aa) előzetes szakmai konzultáció elmulasztása,
 - ab) településképi véleményezési eljárás elmulasztása,
 - ac) településképi bejelentési eljárás elmulasztása,
 - ad) településképi bejelentési eljárásban megtiltott tevékenység folytatása,
 - ae) településképi bejelentési eljárásban tudomásul vett tevékenység eltérő végrehajtása,
 - af) településképi rendeletben szereplő követelmények nem teljesítése, vagy
 - ag) helyrehozatali kötelezettség nem teljesítése.

- b) A településképi bírság:
 - ba) felső határa 1.000.000,- forint,
 - bb) alsó határa 10.000,- forint,
- c) A településképi bírság kiszabásánál az alábbi szempontokat kell mérlegelni:
 - ca) a jogsértéssel okozott hátrányt, ideértve a hátrány megelőzésével, elhárításával, helyreállításával kapcsolatban felmerült költségeket,
 - cb) a jogsértéssel elért előny mértékét,
 - cc) a jogsértéssel okozott hátrány visszafordíthatóságát,
 - cd) a jogsértéssel érintettek körének nagyságát,
 - ce) a jogsértő állapot időtartamát,
 - cf) a jogsértő magatartás ismétlődését és gyakoriságát,
 - cg) a jogsértést elkövető eljárást segítő, együttműködő magatartását, valamint
 - ch) a jogsértést elkövető gazdasági súlyát.

25. §

- (1) A településképi bírságot a polgármester határozatban szabja ki.
- (2) A bírságról szóló határozatot tértivevényes levél útján kell kézbesíteni a bírsággal sújtott érintettnek.
- (3) A településképi bírság megfizetésének módja:
 - a) közvetlenül az Önkormányzat erre a célra szolgáló bankszámlájára történő befizetéssel.
 - b) az a) pontban szereplő megfizetési mód elmaradása esetén a meg nem fizetett bírság köztartozásnak minősül, és adók módjára kell behajtani.

X. Fejezet

Önkormányzati támogatási és ösztönző rendszer

26. §

- (1) A településképi követelmények alkalmazására az önkormányzat az alábbi ösztönzési rendszert alkalmazhatja:
 - a) adókedvezmény biztosítása,
 - b) anyagi támogatás nyújtása,
 - c) egyéb támogatási formák igénybevétele,
 - d) arculati verseny meghirdetése/lebonyolítása a településképi követelményeket teljesítő épületek tulajdonosai számára,
 - e) a Településképi Arculati Kézikönyv módosításánál, a megvalósult jó példák fejezetébe az érintett épület/épületrész beemelése.
- (2) Az Önkormányzat a helyi védelem alatt álló értékek feltárásához, fenntartásához, karbantartásához, felújításához szükséges anyagi fedezet megteremtése érdekében éves költségvetésben meghatározott keretösszeget biztosíthat.
- (3) A (2) bekezdés szerinti keretösszeg felhasználásáról a Pénzügyi, Gazdasági és Városfejlesztési Bizottság javaslata alapján a polgármester dönt.
- (4) Vissza nem térítendő támogatás nyerhető el pályázati úton a (2) bekezdésben meghatározottakhoz a polgármester döntése szerint. A pályázati feltételeket a Pénzügyi, Gazdasági és Városfejlesztési Bizottság évenként határozza meg.
- (5) Az elnyert támogatásról szerződést kell kötni. A szerződés tartalmazza a megítélt összeg folyósításának módját, a felhasználás feltételeit, az elszámolás határidejét, az ellenőrzés szabályait.

XI. Fejezet

Záró rendelkezések

27. §

- (1) Ez a rendelet 2018. január 1-jén lép hatályba.
- (2) Ezen rendelet előírásait a hatálybalépés napját követően indult eljárásokban kell alkalmazni.
- (3) Ezen rendelet hatálybalépésekor már folyamatban lévő ügyekben, kizárólag az építtető, vagy a tulajdonos kérésére alkalmazhatók e Rendelet előírásai.

28. §

- (1) Hatályát veszti:
 - a) az épített környezet értékeinek helyi védelméről szóló 49/2004. (X. 29.) önkormányzati rendelet,
 - b) Hatvan város településképi védelméről szóló 32/2013. (VI. 28.) önkormányzati rendelet,
 - c) a hirdetmények, a hirdető-berendezések létesítésének, elhelyezésének szabályozásáról szóló 33/2013. (VI. 28.) önkormányzati rendelet
- (2) Hatályát veszti a közterületek használatáról, valamint a parkolóhelyek létesítéséről és használatáról szóló 15/2007. (III. 30.) önkormányzati rendelet
 1. 2. § e) és f) pontja,
 2. 6. § (3) bekezdése,
 3. 8. § c) pontjában a „város településrendezési terve szerint” szövegrész,
 4. 16. §-a,
 5. 6. melléklet,
 6. 13., 14., és 15. melléklet.
- (3) Hatályát veszti Hatvan város helyi építési szabályzatáról és szabályozási tervéről szóló 39/2009. (VIII. 28.) önkormányzati rendelete alábbi része:
 1. 1. § (9) bekezdésében „művi és” – szövegrész,
 2. 1. § (9) bekezdésében „6. függelék: Magyarország őshonos fa és cserjefajok tájékoztató jegyzéke” szövegrész,
 3. 2. § 3., 7., 11., 25 és 28. pontja,
 4. 3. § (5) bekezdés h) pontja,
 5. 7. § (8) bekezdése,
 6. 7/A. § (2) bekezdés a) pontja,
 7. 7/A. § (3) bekezdésében „mindenkor környezetéhez illeszkedően, 2,0 m-nél magasabb épített elemrész szükségessége esetén növényzettel takartan” szövegrész,
 8. 8. § (5a), (6), (7) és (8) bekezdése,
 9. 9. § (1) bekezdés c) pontja,
 10. 9. § (2) bekezdés b) pontja,
 11. 9. § (3) bekezdés b) pontja,
 12. 9. § (6) bekezdés c) pontjának ca) alpontja,
 13. 9. § (6) bekezdés d) pontjában „mindenkor környezetéhez illeszkedően 2,0 m-nél magasabb épített elemrész szükségessége esetén növényzettel takartan” szövegrész,
 14. 10. § (6)–(8) bekezdése,
 15. 13. § (2) bekezdés b) pontjában „térfaalakotó, a vasúti átjáró felé a városképet lezáró, reprezentatív” szövegrész,
 16. 13. § (4) bekezdés a), c) és d) pontja,
 17. 13. § (5) bekezdés a) pontja,
 18. 13. § (8) bekezdés d) pontja,
 19. 16. § (2) bekezdés a) pontja,
 20. 16. § (4) bekezdés a) pontja,

21. 16. § (6) bekezdésben „A kereskedelmi, szolgáltató gazdasági terület építési övezetében előírt legkisebb zöldfelület mértékéig – a 63. § (1) bekezdésében meghatározott – háromszintű növényállományt kell kialakítani” szövegrész,
22. 18. § (3) bekezdés c) pontja,
23. 18. § (5) bekezdés c) pontja,
24. 18. § (6) bekezdés b) pontjának bb) alpontja,
25. 18. § (7) bekezdés a) pontja,
26. 18/A. § (3) bekezdése,
27. 27. § (1) bekezdés a) és b) pontja,
28. 27. § (3) bekezdése,
29. 29. § (2) bekezdése,
30. 37. § (4) és (6) bekezdése,
31. 49. § (6) bekezdése,
32. 50. § (1) bekezdése,
33. 51. § (3) bekezdése,
34. 54. § (22) bekezdése,
35. 57. § (7)–(9) bekezdése,
36. 59–62. §-a,
37. 63. § (1), (5), (10)–(17) és (22) bekezdése,
38. 64. § (1), valamint (2) bekezdése,
39. 65. § (3), valamint (4) bekezdése,
40. 66. §-a,
41. 68. § (3) bekezdése,
42. 69. § (8) bekezdésében „az igényes kivített” szövegrész, az „és természetes” szövegrész, és a „mind a településképi megjelenésre” szövegrész,
43. 73. § (5)–(8) bekezdése,
44. 74. § (2) bekezdésében „A berendezések a telkek előkertjében, udvarán helyezhetők el, vagy az épület alárendeltebb homlokzatára szerelhetők.” szövegrész,
45. 75. §-a.

Hatvan, 2017. december ...

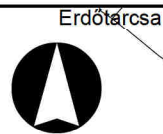
.....
Horváth Richárd
polgármester

.....
dr. Szikszai Márta
jegyző

1. melléklet a .../2017. (...) önkormányzati rendelethez

HATVAN VÁROS EGYEDI VÉDELEM ALATT ÁLLÓ HELYI ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉGE

1.1. VÉDETT EGYEDI ÉRTÉKEKNEK HELYET ADÓ INGATLANOK LEHATÁROLÁSA

Nagykökényes

Lőrinci

Heréd

Verseg

Kerekharaszt

Hort

Kartal

Hévízgyörk

Galgahévíz

Csány

Boldog

Tura

Jászfényszaru

HATVAN VÁROS EGYEDI VÉDELEM ALATT ÁLLÓ HELYI ÉPÍTÉSZETI ÖRÖKSÉGE

VÉDETT EGYEDI ÉRTÉKEKNEK
HELYET ADÓ INGATLANOK
LEHATÁROLÁSA

M=1:50 000

Jelmagyarázat

Védett egyedi érték

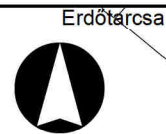
1.2. VÉDETT EGYEDI ÉRTÉKEK JEGYZÉKE

	A	B	C
1	MEGNEVEZÉS	CÍM	HRSZ.
2	Városi víztározó (víztorony)	Radnóti tér	2630/8
3	Gőzmalom és kémény	Radnóti tér 1.	5331/42

2. melléklet a .../2017. (...) önkormányzati rendelethez

HATVAN VÁROS TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEI

2.1. TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK TÉRKÉPI LEHATÁROLÁSA

Nagykökényes

Lőrinci

Heréd

Verseg

Kerekharaszt

Hort

Kartal

Hévízgyörk

Jelmagyarázat

■ Kunhalom

● Földvár
Galgahévíz

■ Műemlék területe

--- Műemléki környezet határa

■ Történeti települési terület

■ Helyi jelentőségű védett természeti terület, emlék

--- Régészeti lelőhely

■ Ökológiai folyosó

■ Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület

A rétegek kitakarhatják egymást!

HATVAN VÁROS TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEI

TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL
MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK
TÉRKÉPI LEHATÁROLÁSA

M=1:50 000

Boldog

Csány

Jászfényszaru

2.2. TELEPÜLÉSKÉPI SZEMPONTBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK JEGYZÉKE

2.2.1. TELEPÜLÉSKÉP VÉDELME SZEMPONTJÁBÓL KIEMELT TERÜLETEK

Megegyezik a 3. melléklet lehatárolásával.

2.2.2. TÖRTÉNETI TELEPÜLÉSI TERÜLET

Hrsz.: (5228), (5226), (5202), (5190), (5188), (5175), (5157), (5156), (5128), (5096), (4931), (4642), (4624), (4569), (4538), (4523), (4517), (4156), (4047), (3955), (3889), (3826), (3824), (3752), (3655), (3210), (3179), (3166), (3116), (3115), (3077), (3051), (3050), (3021), (3017), (2998), (2991), (2990), (2960), (2946), (2925), (2895), (2888), (2883), (2722), 2686, 2687, 2688, 2689, 2690, 2691, 2692, 2693, 2695, 2696, 2698, 2699, 2700, 2704, 2705, 2706, 2707, 2708, 2710, 2711, 2714, 2715, 2716, 2718, 2719, 2720, 2742, 2743, 2744, 2745, 2746, 2747, 2748, 2749, 2750, 2751, 2752, 2753, 2754, 2755, 2757, 2800, 2801, 2802, 2803, 2804, 2805, 2807, 2808, 2809, 2811, 2812, 2813, 2814, 2816, 2817, 2818, 2819, 2820, 2821, 2822, 2823, 2824, 2826, 2827, 2828, 2829, 2830, 2831, 2835, 2836, 2837, 2838, 2839, 2840, 2841, 2842, 2843, 2844, 2845, 2846, 2847, 2848, 2849, 2850, 2851, 2853, 2854, 2855, 2856, 2857, 2858, 2859, 2861, 2862, 2863, 2864, 2865, 2866, 2867, 2868, 2877, 2878, 2879, 2880, 2881, 2882, 2884, 2885, 2886, 2887, 2889, 2890, 2891, 2892, 2893, 2894, 2896, 2897, 2898, 2899, 2900, 2901, 2902, 2903, 2904, 2905, 2906, 2907, 2908, 2909, 2910, 2911, 2913, 2914, 2915, 2916, 2917, 2918, 2920, 2921, 2922, 2923, 2924, 2926, 2927, 2928, 2929, 2930, 2931, 2932, 2933, 2934, 2935, 2937, 2938, 2939, 2941, 2942, 2943, 2944, 2945, 2947, 2948, 2949, 2950, 2951, 2952, 2953, 2954, 2955, 2956, 2957, 2958, 2959, 2961, 2962, 2964, 2965, 2966, 2967, 2968, 2969, 2970, 2971, 2972, 2973, 2974, 2975, 2976, 2977, 2978, 2979, 2980, 2982, 2983, 2984, 2985, 2986, 2987, 2988, 2989, 2992, 2993, 2995, 2996, 2997, 2999, 3000, 3001, 3002, 3003, 3004, 3008, 3009, 3010, 3013, 3015, 3016, 3022, 3023, 3024, 3025, 3027, 3028, 3029, 3030, 3031, 3032, 3033, 3034, 3035, 3036, 3038, 3039, 3040, 3041, 3042, 3043, 3044, 3045, 3047, 3048, 3049, 3052, 3053, 3054, 3055, 3056, 3057, 3058, 3059, 3060, 3061, 3062, 3063, 3064, 3065, 3066, 3067, 3068, 3069, 3070, 3071, 3072, 3073, 3074, 3075, 3076, 3078, 3079, 3081, 3082, 3083, 3084, 3085, 3086, 3087, 3088, 3089, 3090, 3091, 3092, 3093, 3094, 3095, 3096, 3097, 3098, 3099, 3100, 3101, 3102, 3103, 3104, 3105, 3106, 3107, 3108, 3109, 3110, 3111, 3112, 3113, 3114, 3117, 3118, 3119, 3120, 3121, 3122, 3123, 3124, 3125, 3126, 3127, 3128, 3129, 3130, 3131, 3132, 3133, 3134, 3135, 3136, 3137, 3138, 3139, 3140, 3141, 3142, 3143, 3144, 3145, 3146, 3147, 3148, 3149, 3150, 3151, 3152, 3153, 3154, 3155, 3156, 3157, 3158, 3159, 3160, 3161, 3162, 3163, 3164, 3167, 3168, 3169, 3170, 3171, 3172, 3173, 3174, 3175, 3176, 3177, 3178, 3180, 3181, 3182, 3183, 3184, 3185, 3186, 3187, 3188, 3189, 3190, 3192, 3195, 3197, 3198, 3199, 3201, 3202, 3204, 3205, 3206, 3207, 3208, 3209, 3211, 3212, 3213, 3214, 3215, 3216, 3217, 3218, 3219, 3221, 3222, 3223, 3224, 3225, 3226, 3227, 3228, 3229, 3230, 3231, 3233, 3234, 3235, 3236, 3237, 3238, 3239, 3240, 3241, 3737, 3738, 3739, 3740, 3741, 3742, 3743, 3744, 3745, 3746, 3747, 3751, 3753, 3754, 3755, 3756, 3757, 3758, 3759, 3760, 3761, 3762, 3763, 3764, 3765, 3766, 3767, 3768, 3769, 3770, 3771, 3773, 3774, 3775, 3776, 3777, 3778, 3779, 3780, 3781, 3782, 3783, 3784, 3785, 3786, 3787, 3788, 3789, 3790, 3791, 3792, 3793, 3796, 3797, 3799, 3800, 3801, 3802, 3803, 3804, 3805, 3806, 3807, 3808, 3809, 3810, 3811, 3812, 3813, 3814, 3815, 3816, 3818, 3819, 3820, 3821, 3822, 3823, 3827, 3828, 3829, 3830, 3832, 3834, 3838,

3841, 3846, 3847, 3849, 3850, 3856, 3857, 3861, 3864, 3865, 3867, 3869, 3870, 3872, 3874, 3875, 3878, 3879, 3882, 3883, 3884, 3885, 3886, 3887, 3890, 3891, 3892, 3893, 3894, 3895, 3896, 3897, 3900, 3901, 3902, 3906, 3909, 3910, 3911, 3914, 3915, 3918, 3920, 3926, 3929, 3933, 3934, 3935, 3938, 3943, 3945, 3947, 3948, 3951, 3952, 3953, 3954, 3968, 3969, 3970, 4035, 4038, 4039, 4040, 4042, 4043, 4044, 4045, 4046, 4049, 4050, 4051, 4052, 4053, 4054, 4055, 4056, 4057, 4058, 4059, 4060, 4061, 4062, 4063, 4064, 4065, 4066, 4138, 4139, 4140, 4141, 4142, 4143, 4144, 4145, 4146, 4147, 4148, 4149, 4150, 4151, 4152, 4154, 4155, 4157, 4158, 4159, 4160, 4161, 4162, 4163, 4478, 4479, 4480, 4481, 4482, 4483, 4484, 4485, 4486, 4487, 4488, 4489, 4490, 4491, 4494, 4497, 4498, 4499, 4500, 4501, 4502, 4503, 4505, 4506, 4507, 4508, 4509, 4510, 4511, 4512, 4513, 4514, 4515, 4516, 4518, 4519, 4521, 4522, 4525, 4526, 4527, 4528, 4531, 4532, 4533, 4534, 4535, 4536, 4556, 4557, 4558, 4559, 4560, 4561, 4562, 4563, 4564, 4565, 4570, 4571, 4572, 4573, 4574, 4575, 4576, 4577, 4578, 4579, 4580, 4581, 4582, 4583, 4584, 4585, 4586, 4587, 4588, 4589, 4590, 4591, 4592, 4593, 4605, 4607, 4608, 4609, 4610, 4611, 4612, 4613, 4614, 4615, 4616, 4617, 4618, 4619, 4620, 4621, 4623, 4625, 4626, 4627, 4628, 4629, 4630, 4631, 4632, 4633, 4634, 4635, 4637, 4638, 4639, 4640, 4641, 4645, 4646, 4647, 4648, 4649, 4650, 4651, 4652, 4653, 4654, 4655, 4656, 4657, 4658, 4660, 4744, 4745, 4748, 4749, 4750, 4751, 4752, 4753, 4754, 4755, 4757, 4758, 4759, 4761, 4763, 4764, 4765, 4766, 4767, 4769, 4770, 4771, 4772, 4773, 4774, 4775, 4776, 4777, 4778, 4780, 4788, 4791, 4794, 4801, 4802, 4803, 4804, 4805, 4806, 4808, 4809, 4810, 4811, 4812, 4815, 4816, 4817, 4818, 4819, 4820, 4821, 4822, 4823, 4824, 4825, 4826, 4827, 4828, 4829, 4830, 4831, 4832, 4833, 4834, 4835, 4836, 4837, 4838, 4932, 4933, 4934, 4935, 4936, 4937, 4938, 4939, 4940, 4941, 4942, 4943, 4944, 4945, 4946, 4947, 4948, 4949, 4950, 4951, 4952, 4953, 4954, 4955, 4956, 4957, 4958, 4959, 4960, 4962, 4963, 4964, 4965, 4966, 4967, 4968, 4969, 4970, 5085, 5086, 5089, 5090, 5091, 5092, 5093, 5094, 5095, 5108, 5114, 5115, 5116, 5125, 5126, 5129, 5130, 5131, 5132, 5133, 5134, 5135, 5136, 5137, 5138, 5139, 5140, 5141, 5144, 5145, 5147, 5149, 5151, 5152, 5153, 5154, 5155, 5158, 5159, 5160, 5161, 5162, 5163, 5164, 5167, 5176, 5177, 5178, 5179, 5180, 5181, 5182, 5183, 5184, 5185, 5186, 5187, 5189, 5196, 5197, 5198, 5199, 5200, 5201, 5203, 5204, 5205, 5206, 5207, 5208, 5209, 5210, 5211, 5212, 5213, 5214, 5215, 5216, 5217, 5218, 5219, 5223, 5224, 5225, 5232, 5233, 5277, 5278, 5279, 5284, 5285, 5286, 5287, 5288, 5312, 5313, 5314, 5315, 5316, 5317, 5319, 5320, 5321, 5323, 2685/2, 2694/1, 2694/2, 2694/3, 2694/4, 2694/5, 2694/6, 2694/7, 2694/8, 2694/9, 2694/10, 2694/11, 2694/12, 2697/1, 2697/2, 2713/4, 2713/5, 2713/6, 2740/1, 2740/2, 2760/1, 2760/2, 2763/1, 2763/2, 2806/2, 2806/3, 2806/4, 2806/6, 2806/7, 2806/8, 2806/9, 2806/10, 2806/11, 2806/12, 2810/1, 2810/2, 2815/1, 2815/2, 2832/1, 2832/2, 2833/1, 2833/2, 2834/1, 2834/2, 2852/2, 2860/1, 2860/2, 2869/1, 2869/2, 2869/3, 2869/4, 2869/5, 2919/1, 2919/2, 2981/2, 3005/1, 3005/3, 3005/5, 3011/1, 3011/2, 3012/2, 3014/1, 3014/1, 3014/4, 3018/1, 3018/2, 3019/1, 3019/2, 3020/1, 3020/3, 3020/4, 3037/1, 3037/2, 3046/1, 3080/1, 3080/2, 3191/1, 3191/2, 3193/1, 3193/3, 3193/4, 3196/1, 3196/2, 3200/1, 3200/2, 3200/3, 3200/4, 3203/1, 3203/2, 3220/1, 3220/2, 3220/3, 3232/1, 3232/2, 3242/1, 3242/2, 3242/3, 3772/1, 3772/2, 3794/1, 3794/2, 3798/1, 3798/2, 3825/1, 3825/4, 3831/1, 3831/5, 3831/6, 3831/7, 3831/8, 3831/10, 3831/11, 3831/12, 3837/1, 3837/2, 3842/1, 3842/2, 3853/1, 3853/2, 3860/1, 3860/2, 3888/4, 3888/5, 3903/1, 3903/2, 3923/1, 3923/2, 3930/1, 3939/1, 3939/2, 3971/1, 3971/2, 3971/3, 3972/1, 3972/2, 3978/1, 3978/2, 3978/3, 3978/4, 3978/6, 3978/7, 3978/8, 3978/9, 3978/11, 3993/2, 4009/2, 4009/3, 4009/4, 4041/1, 4041/2, 4048/2, 4048/3, 4048/4, 4220/3, 4220/4, 4220/5, 4220/7, 4220/8, 4220/9, 4220/10, 4220/11, 4220/12, 4477/1,

4477/2, 4477/3, 4492/1, 4492/2, 4496/1, 4496/2, 4504/1, 4504/2, 4524/1, 4524/3, 4524/4, 4566/1, 4566/2, 4566/3, 4566/4, 4567/1, 4567/2, 4567/3, 4567/4, 4568/2, 4568/3, 4568/5, 4568/7, 4568/9, 4568/11, 4594/1, 4594/2, 4595/1, 4595/2, 4596/1, 4596/2, 4597/1, 4597/2, 4598/1, 4598/2, 4599/1, 4599/2, 4600/1, 4600/2, 4601/1, 4601/2, 4602/1, 4602/2, 4603/1, 4603/2, 4604/2, 4604/3, 4604/4, 4604/6, 4604/7, 4604/8, 4604/9, 4604/11, 4622/1, 4622/2, 4636/1, 4636/2, 4643/1, 4643/2, 4643/3, 4643/4, 4644/1, 4644/2, 4659/1, 4659/2, 4661/1, 4661/2, 4661/3, 4661/5, 4661/6, 4663/1, 4663/2, 4663/3, 4663/4, 4663/5, 4663/6, 4663/7, 4663/8, 4663/9, 4743/2, 4746/1, 4746/2, 4746/3, 4747/1, 4747/2, 4756/2, 4760/1, 4760/2, 4762/1, 4762/2, 4779/1, 4779/2, 4781/2, 4786/1, 4793/1, 4793/3, 4807/1, 4807/2, 4813/1, 4813/2, 4814/1, 4814/2, 4814/3, 4839/1, 4839/2, 4961/1, 4961/2, 5088/1, 5088/2, 5097/3, 5097/4, 5100/1, 5101/4, 5102/1, 5103/1, 5104/1, 5105/1, 5106/4, 5106/12, 5111/1, 5111/2, 5111/3, 5111/4, 5111/5, 5142/2, 5143/2, 5143/3, 5143/4, 5150/1, 5165/1, 5165/2, 5168/1, 5168/2, 5191/1, 5191/2, 5220/1, 5220/2, 5227/2, 5231/1, 5231/2, 5276/2, 5318/2, 5322/1, 5322/2, 5325/1, 5325/2, 5325/3, 5325/4, 5325/5, 5325/6, 5325/7, (2702/1), (2702/2), (2806/5), (2981/1), (2994/1), (2994/2), (2994/3), (3014/2), (3014/2), (3014/3), (3014/3), (3046/2), (3165/1), (3165/2), (3825/3), (3831/15), (3978/36), (3978/37), (3978/38), (3978/40), (3978/59), (3978/62), (3978/64), (3978/66), (4568/43), (4568/44), (4568/54), (4604/20), (4781/1), (5227/1), (5325/8), (5327/2), (5327/2), 0531/2, 2694/14, 2694/15, 2694/17, 2694/18, 2694/21, 2694/22, 2694/23, 2694/24, 2694/25, 2694/26, 2694/27, 2694/28, 2694/29, 2694/30, 2694/31, 2806/13, 3831/13, 3831/14, 3978/14, 3978/16, 3978/17, 3978/20, 3978/21, 3978/23, 3978/24, 3978/25, 3978/27, 3978/29, 3978/31, 3978/33, 3978/35, 3978/39, 3978/41, 3978/44, 3978/45, 3978/46, 3978/49, 3978/50, 3978/53, 3978/55, 3978/56, 3978/57, 3978/58, 3978/63, 3978/65, 3978/67, 3978/68, 3978/69, 4220/13, 4220/14, 4220/15, 4568/13, 4568/14, 4568/15, 4568/16, 4568/17, 4568/19, 4568/21, 4568/22, 4568/23, 4568/24, 4568/25, 4568/26, 4568/28, 4568/30, 4568/32, 4568/33, 4568/34, 4568/35, 4568/36, 4568/37, 4568/39, 4568/40, 4568/41, 4568/42, 4568/46, 4568/47, 4568/48, 4568/49, 4568/50, 4568/51, 4568/52, 4568/53, 4604/13, 4604/14, 4604/15, 4604/16, 4604/17, 4604/18, 4604/19, 5106/13

2.2.3. TELEPÜLÉSKÉPI FELTÁRULÁS SZEMPONTJÁBÓL MEGHATÁROZÓ TERÜLETEK

Hrsz.: (5360), (5226), (5188), (4156), (3292), (2991), (2722), (2633), (1111), (0687), (0459), (0330), (0311), (99), (06), 05, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 48, 49, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 61, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 71, 72, 100, 104, 105, 108, 109, 112, 113, 116, 117, 120, 125, 126, 150, 151, 152, 154, 173, 174, 175, 179, 183, 184, 188, 189, 201, 202, 203, 270, 271, 272, 274, 275, 276, 277, 371, 372, 373, 374, 377, 378, 379, 382, 383, 386, 387, 388, 400, 402, 444, 0451, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 611, 612, 613, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 819, 820, 822, 823, 826, 827, 870, 872, 873, 874, 875, 876, 878, 883, 886, 887, 894, 897, 905, 910, 913, 916, 917, 920, 921, 924, 925, 928, 929, 932, 988, 1092, 1093, 1094, 1095, 1096, 1097, 1098, 1099, 1100, 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1107, 1108, 1109, 1110, 1112, 1113, 1114, 1115, 1341, 1342, 1345, 1346, 1349, 1350, 1353, 1354, 1357, 1358, 1361, 1362, 1365, 1367, 1370, 1371, 1377, 1378, 1379, 1380, 1381, 1382, 1383, 1384, 1385, 1386, 1387, 1879, 1940, 1941, 1942, 1943, 1946, 1947, 1948, 1949, 1950, 1951, 1952, 1954, 1957, 1958, 1960, 1961, 1962, 1963, 2439, 2440, 2442, 2443, 2616, 2617, 2619, 2624, 2625,

2629, 2634, 2686, 2695, 2714, 2715, 2716, 2718, 2719, 2720, 2746, 2747, 2748, 2749, 2750, 2751,
 2752, 2753, 2754, 2755, 2757, 2800, 2801, 2802, 2803, 2804, 2805, 2807, 2808, 2809, 2817, 2818,
 2819, 2823, 2824, 2826, 2827, 2828, 2829, 2864, 2865, 2867, 2868, 2882, 2884, 2885, 2896, 2897,
 2980, 2992, 2993, 2995, 3013, 3015, 3016, 3022, 3023, 3024, 3254, 3256, 3257, 3259, 3260, 3262,
 3264, 3265, 3266, 3267, 3268, 3269, 3270, 3273, 3274, 3276, 3277, 3278, 3279, 3280, 3281, 3282,
 3284, 3285, 3286, 3287, 3288, 3289, 3295, 3296, 3360, 3361, 3362, 3363, 3364, 3366, 3367, 4035,
 4038, 4040, 4042, 4043, 4071, 4072, 4073, 4074, 4076, 4080, 4081, 4138, 4139, 4140, 4141, 4142,
 4143, 4144, 4145, 4146, 4147, 4148, 4149, 4150, 4151, 4152, 4154, 4155, 4157, 4158, 4159, 4160,
 4161, 4162, 4163, 4165, 4166, 4167, 4168, 4169, 4170, 4171, 4172, 4173, 4174, 4175, 4176, 4219,
 4222, 4230, 4231, 4232, 4235, 4236, 4239, 4240, 4243, 4244, 4247, 4248, 4249, 4252, 4253, 4254,
 4255, 4256, 4359, 4360, 4362, 4363, 4364, 4365, 4367, 4368, 4369, 4370, 4372, 4373, 4374, 4375,
 4376, 4377, 4379, 4381, 4382, 4383, 4384, 4385, 4387, 4388, 4389, 4391, 4392, 4394, 4395, 4396,
 4397, 4407, 4446, 4447, 4451, 4452, 4453, 4454, 4455, 4456, 4457, 4458, 4480, 4481, 4482, 4485,
 4486, 4489, 4490, 4494, 4499, 4500, 4509, 4510, 4511, 4512, 4516, 4518, 4525, 4526, 4527, 4528,
 4531, 4532, 5176, 5183, 5184, 5186, 5187, 5189, 5225, 5312, 5314, 5315, 5316, 5317, 5319, 5321,
 5323, 5335, 5336, 5355, 5356, 5357, 5358, 6241, 6242, 6243, 6244, 6246, 6302, 6304, 6305, 9272,
 9273, 9274, 9275, 9276, 9277, 9281, 9282, 9285, 9286, 9287, 9288, 9289, 9290, 9291, 9292, 9293,
 9294, 9295, 9296, 9297, 9298, 9299, 9300, 9301, 9302, 9303, 9304, 9305, 9306, 9307, 9308, 9309,
 9310, 9311, 10024, 10025, 10026, 10027, 10028, 10030, 10034, 10036, 10037, 10038, 10039,
 10040, 10041, 10042, 10043, 10044, 10046, 10047, 10048, 10049, 10050, 10051, 10054, 10055,
 10056, 10057, 47/1, 47/2, 50/2, 62/4, 62/5, 62/7, 62/10, 62/11, 1964/1, 1964/2, 2441/1, 2441/2,
 2608/3, 2608/4, 2609/1, 2609/2, 2610/1, 2610/2, 2626/1, 2626/2, 2626/3, 2627/1, 2628/1,
 2628/2, 2628/3, 2630/1, 2630/2, 2630/3, 2630/6, 2630/7, 2630/8, 2630/9, 2630/10, 2630/11,
 2630/12, 2631/3, 2631/4, 2632/4, 2632/5, 2632/6, 2632/7, 2632/8, 2632/9, 2635/5, 2636/1,
 2637/6, 2685/5, 2713/4, 2713/6, 2760/1, 2760/2, 2763/1, 2806/2, 2806/3, 2806/4, 2806/6,
 2806/7, 2806/8, 2806/9, 2806/10, 2806/11, 2832/1, 2869/1, 2869/2, 2869/3, 2869/4, 3011/1,
 3011/2, 3012/2, 3014/1, 3014/1, 3014/4, 3018/1, 3018/2, 3019/1, 3020/1, 3244/1, 3255/1,
 3261/1, 3261/2, 3263/1, 3275/2, 3283/1, 3283/2, 3291/1, 3291/2, 3293/3, 3293/4, 3293/5,
 3293/6, 3293/7, 3293/8, 3294/1, 3294/2, 3294/4, 3294/8, 3294/9, 3294/11, 3294/12, 3297/1,
 3297/5, 3297/6, 3297/7, 3297/8, 3297/9, 3297/10, 3297/11, 3384/1, 3384/2, 3384/3, 3384/4,
 3385/1, 3385/2, 3385/3, 4009/3, 4009/4, 4041/1, 4069/1, 4220/3, 4220/4, 4220/5, 4220/7,
 4220/8, 4220/9, 4220/10, 4220/11, 4220/12, 4221/1, 4246/1, 4246/2, 4250/1, 4250/2, 4251/1,
 4251/3, 4251/4, 4257/1, 4366/1, 4366/2, 4386/1, 4390/2, 4444/2, 4444/3, 4492/1, 4568/5,
 4568/7, 4568/9, 5168/1, 5168/2, 5227/2, 5318/2, 5322/2, 5324/1, 5324/1, 5324/2, 5324/2,
 5329/1, 5329/1, 5329/2, 5329/2, 5330/1, 5330/2, 5330/2, 5331/1, 5331/5, 5331/6, 5334/3,
 5334/4, 5337/1, 5337/2, 5503/5, 6303/1, 6303/2, 6307/1, 6307/2, 6310/1, 6310/4, 6310/8,
 6310/12, 7000/2, 7000/3, 9271/1, 9271/2, (041/1), (10194/2), (177/5), (2632/10), (2632/11),
 (2632/12), (2632/12), (2635/6), (2635/7), (2645/1), (2645/2), (2647/6), (2647/7), (2647/7),
 (2806/5), (2994/1), (2994/2), (2994/3), (3014/2), (3014/2), (3014/3), (3014/3), (3293/2), (4177/1),
 (4221/2), (4251/2), (477/1), (477/2), (477/3), (477/4), (5227/1), (5325/8), (5327/1), (5327/2),
 (5327/2), (5331/19), (5334/2), (62/12), (62/13), (62/14), (62/15), (62/3), (893/26), (895/20),
 (895/22), (895/25), (895/26), (895/27), (895/28), (895/29), (895/30), (895/31), (895/32), (895/33),
 (895/34), (895/35), 025/2, 0332/4, 0453/1, 0453/11, 0453/19, 0453/3, 0453/5, 0453/6, 0480/1,

053/3, 0531/2, 10029/1, 10029/2, 10029/3, 10029/4, 10031/2, 10031/3, 10031/4, 10035/1, 10053/1, 10053/2, 10239/7, 10668/3, 11182/62, 11182/63, 121/2, 122/1, 123/2, 1366/1, 1373/2, 1374/2, 1374/3, 1388/1, 1388/2, 177/1, 177/10, 177/2, 177/3, 177/4, 177/6, 177/7, 177/8, 177/9, 178/11, 178/3, 178/5, 178/7, 178/8, 178/9, 1878/1, 1878/2, 2630/13, 269/1, 269/2, 2694/21, 2806/13, 3978/16, 3978/17, 3978/31, 3978/33, 3978/39, 3978/44, 3978/45, 3978/46, 3978/53, 3978/63, 3978/68, 4220/13, 4220/14, 4220/15, 4220/16, 4220/17, 4568/30, 510/4, 5331/14, 5331/18, 5331/20, 5331/22, 5331/24, 5331/28, 5331/30, 5331/31, 5331/37, 5331/38, 5331/40, 6310/16, 774/2, 861/1, 871/1, 877/1, 877/2, 879/2, 881/4, 881/5, 882/5, 884/1, 893/10, 893/11, 893/12, 893/14, 893/15, 893/17, 893/18, 893/19, 893/21, 893/22, 893/23, 893/36, 893/56, 893/7, 893/9, 895/10, 895/11, 895/12, 895/13, 895/14, 895/15, 895/16, 895/17, 895/19, 895/23, 895/24, 895/6, 895/7, 895/8, 895/9, 896/1, 896/2, 899/1, 900/2, 901/2, 902/3, 902/4, 903/1, 904/1, 907/1, 908/2, 909/2, 912/2, 971/2, 989/4, 989/5, 989/6, 989/7

3. melléklet a .../2017. (...) önkormányzati rendelethez

HATVAN VÁROS TELEPÜLÉSKÉP VÉDELME SZEMPONTJÁBÓL KIEMELT TERÜLETEI

3.1. A TELEPÜLÉSKÉP VÉDELME SZEMPONTJÁBÓL KIEMELT TERÜLETEK TÉRKÉPI LEHATÁROLÁSA

Nagyköeny

Lőrinci

Heréd

Verseg

Kerekharaszt

Kartal

Hort

Hévígyörk

Jelmagyarázat

■ Kunhalom

● Földvár
Galgahévíz

■ Műemlék területe

--- Műemléki környezet határa

□ Régészeti lelőhely

■ Védett egyedi érték

■ Ökológiai folyosó

■ Helyi jelentőségű védett természeti terület, emlék

■ Tájképvédelmi szempontból kiemelten kezelendő terület

A rétegek kitakarhatják egymást!

Tura

Boldog

Csány

Jászfényszaru

HATVAN VÁROS TELEPÜLÉSKÉP VÉDELME SZEMPONTJÁBÓL KIEMELT TERÜLETEI

A TELEPÜLÉSKÉP VÉDELME
SZEMPONTJÁBÓL KIEMELT
TERÜLETEK
TÉRKÉPI
LEHATÁROLÁSA

M=1:50 000

3.2. A TELEPÜLÉSKÉP VÉDELME SZEMPONTJÁBÓL KIEMELT TERÜLETEK JEGYZÉKE

3.2.1. MŰVI ELEMEL

1. a műemlék területe és a műemléki környezet területe,
2. a történelmi kert területe,
3. a régészeti lelőhely területe,
4. a helyi jelentőségű védett érték területe,

3.2.2. TÁJI, TERMÉSZETI ELEMEL

5. az országos ökológiai hálózat ökológiai folyosó területe,
6. a tájképvédelmi szempontból kiemelt terület,
7. a helyi jelentőségű természetvédelmi terület és a védett természeti érték,

TELEPÜLÉSKÉPI VÉLEMÉNYEZÉSI KÉRELEM

Hatvani Közös Önkormányzati Hivatal

3000 Hatvan, Kossuth tér 2.

06-37/542-300

I. Kérelmező adatai

- a) Neve (elnevezése): _____
- b) Címe / székhelye (település): _____
(utca, házszám, emelet, ajtó / Pf.): _____
- c) Telefonszáma: _____
- d) Kérelmező jogállása (aláhúzendő) *magánszemély / jogi személy*
- e) Jogi személy képviselője: _____
- f) Kérelmező személye (aláhúzendő) *építtető / az ingatlan tulajdonosa*

II. Építési helyszín adatai

- a) Címe (utca, házszám): _____
- b) Helyrajzi száma: _____
- c) HÉSZ övezeti / építési övezeti jele: _____

III. A kérelem előzményei

Korábbi tervtanácsi állásfoglalás, építési engedély, vagy településképi vélemény
(aláhúzendő)

Megnevezése, száma, azonosítója: _____

IV. A melléklet építészeti-műszaki dokumentáció

- a) ÉTDR azonosítója: _____
- b) ÉTDR iratazonosító **(hatóság tölti ki)**: _____
- c) Papír alapon is csatolt a kérelemhez: *igen / nem*

V. Az építészeti-műszaki dokumentáció tervezőjének adatai:

- a) Neve: _____
- b) Névjegyzéki száma: _____
- c) A tervező a kérelmező meghatalmazottja(aláhúzendő): *igen / nem*

VI. Építési tevékenység

- a) Rövid leírása: _____

b) Részletes adatai:

- ba) A telken belül létesítendő épületek száma: _____ db
bb) Az épület, építmény hasznos alapterülete: _____ m²
bc) Létesítendő lakások, üdülő-, szállás egységek száma: _____ db
bd) Az épület, építmény rendeltetése:

(A megfelelőt jelölje meg)

- ☐ Egylakásos lakóépület
☐ Kétlakásos lakóépület
☐ Három- és többlakásos lakóépület
☐ Közösségi (szálló jellegű) lakóépület (otthon, szállás)
☐ Üdülőépület
☐ Hivatal (iroda) épület (iroda, igazgatási épület)
☐ Kereskedelmi (nagy- és kiskereskedelmi), szolgáltató épület (bevásárlóközpont, önálló üzlet, fedett piac, lakossági fogyasztásicikk-javító hely, szervizállomás)
☐ Szálláshely szolgáltató és vendéglátó épület (szálloda, motel, panzió, fogadó, egyéb nyaraló-pihenő otthon, tábor, valamint étterem, kávéház, büfé)
☐ Oktatási, egészségügyi ellátást szolgáló, valamint szórakoztatásra, közművelődésre használt épület
☐ Közlekedési és hírközlési épület
☐ Ipari épület, raktár
☐ Mezőgazdasági célra használt gazdasági és raktárépület (istálló, magtár, pince, üvegház)
☐ Egyéb nem lakóépület (pl. sport, üzemanyagtöltő)
☐ Toronyjellegű építmény, ha a legmagasabb pontja a rendezett terepszinttől meghaladja a 6 métert (hírközlési torony, kémény, víztorony)
☐ Egyéb építmény (reklámtartó, szobor, emlékmű, kereszt, emlékjel, emlékfal, zászlórúd, utcabútor)

Ha a kérelmet, vagy a dokumentációt meghatalmazott nyújtja be – a közigazgatási és hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL törvény 40. § és 40/A. § szerint – meghatalmazás csatolása szükséges 1 eredeti, aláírt példányban.

Kelt: _____ , _____ év _____ hó _____ nap

Kérelmező aláírása:

5. melléklet a .../2017. (...) önkormányzati rendelethez

TELEPÜLÉSKÉPI BEJELENTÉS

Hatvani Közös Önkormányzati Hivatal

3000 Hatvan, Kossuth tér 2.

06-37/542-300

I. Bejelentő adatai

- a) Neve (elnevezése): _____
- b) Címe / székhelye (település): _____
(utca, házszám, emelet, ajtó / Pf.): _____
- c) Telefonszáma: _____
- d) Kérelmező jogállása (aláhúzendő) *magánszemély / jogi személy*
- e) Jogi személy képviselője: _____
- f) Kérelmező személye (aláhúzendő) *építtető / az ingatlan tulajdonosa*

II. Építési, reklám-elhelyezési, rendeltetésváltási helyszín adatai

- a) Címe (utca, házszám): _____
- b) Helyrajzi száma: _____
- c) HÉSZ övezeti / építési övezeti jele: _____

III. Az építészeti-műszaki dokumentáció (amennyiben jogszabály szerint szükséges) tervezőjének adatai:

- a) Neve: _____
- b) Névjegyzéki száma: _____
- c) A tervező a kérelmező meghatalmazottja (aláhúzendő): *igen / nem*

IV. A bejelentés tárgyának megfelelően összeállított építészeti-műszaki dokumentáció munkarészei (aláhúzendő)

- a) Műszaki leírás a telepítésről és az építészeti kialakításról.
- b) Helyszínrajz a szomszédos építmények és a terepviszonyok feltüntetésével.
- c) Alaprajz.
- d) Homlokzat.
- e) Utcaképi vázlat, színterv, látványterv.

V. Építési, reklám-elhelyezési, rendeltetésváltoztatási tevékenység:

- a) Rövid leírása: _____

- b) Megkezdésének tervezett időpontja: _____
- c) Az építési tevékenység elvégzése és/vagy a reklámozás, rendeltetésváltoztatás tervezett időtartama: _____

d) Megnevezése:

(A megfelelőt jelölje meg)

- ☐ A műemléki jelentőségű területen a telek közterületi határához legközelebb, de legfeljebb 50 méterre álló meglévő épület átalakításának kivételével az építési engedéllyel építhető építmény felújítása, helyreállítása, korszerűsítése, homlokzatának megváltoztatása, ha az építési tevékenységgel az építmény tartószerkezeti rendszerét, vagy tartószerkezeti elemeit nem kell megváltoztatni, átalakítani, elbontani, kicserélni, megerősíteni vagy változatlan formában újjáépíteni.
- ☐ Meglévő építmény utólagos hőszigetelése, homlokzati nyílászáró– áthidalóját nem érintő, (de más anyagú nyílászáróra történő) – cseréje, a homlokzatfelület színezése, a homlokzat felületképzésének megváltoztatása
- ☐ Új, önálló (homlokzati falhoz rögzített vagy szabadon álló) égéstermék-elvezető kémény építése melynek magassága a 6,0 m-t nem haladja meg.
- ☐ Az épület homlokzatához illesztett előtető, védőtető, ernyőszerkezet építése, meglévő felújítása, helyreállítása, átalakítása, korszerűsítése, bővítése, megváltoztatása, ha ehhez az épület tartószerkezetét nem kell megváltoztatni, átalakítani, megbontani, kicserélni, megerősíteni vagy újjáépíteni.
- ☐ Kereskedelmi, vendéglátó rendeltetésű épület építése, bővítése, melynek mérete az építési tevékenység után sem haladja meg a nettó 20,0 m² alapterületet, kivéve műemléki jelentőségű területen a telek közterületi határához legközelebb, de legfeljebb 50 méterre álló új épület építését, vagy meglévő épület építésügyi hatósági engedélyhez kötött bővítését vagy átalakítását.
- ☐ Önálló reklámtartó építmény építése, meglévő felújítása, helyreállítása, átalakítása, korszerűsítése, bővítése, megváltoztatása, melynek mérete az építési tevékenység után sem haladja meg a beépítésre nem szánt területen a 9,0 m magasságot, a beépítésre szánt területen a 4,5 m magasságot.
- ☐ Szobor, emlékmű, kereszt, emlékjel építése, elhelyezése, ha annak a talapzatával együtt mért magassága nem haladja meg a 6,0 m-t.
- ☐ Emlékfal építése, melynek talapzatával együtt mért magassága nem haladja meg a 3,0 m-t.
- ☐ Kerítés építése, átalakítása, bővítése. (ha az közterületre, vagy közhasználat elől el nem zárt magánterületre néz)
- ☐ Szellőző-, klíma-, áru- és pénzautomata építményen, vagy építményben való elhelyezése, ha ahhoz nem kell az építmény tartószerkezeti rendszerét, vagy tartószerkezeti elemeit megváltoztatni, átalakítani, elbontani, kicserélni, megerősíteni, vagy újjáépíteni.
- ☐ Településképi szempontból jelentős reklám berendezés elhelyezése.
- ☐ Vendéglátó-ipari kitelepülés, vendéglátó terasz, kerthelyiség építményeinek, építmény részeinek építése, vagy kihelyezése.
- ☐ Épületben az önálló rendeltetési egységek számának változtatása, valamint meglévő épületet érintő rendeltetésmódosítás, ha az nem jár építési engedély köteles munka végzésével.

* Az 1-9. és 12. számú sorok az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló 312/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet 1. számú melléklete 1., 2., 4., 5., 6., 7., 9., 11., 21., 23. pontjai alatti, nem építési engedély köteles építési munkák.

A 10., 11. számú sorok az e rendelet alkalmazása szempontjából jelentős egyéb, nem építési engedély köteles építési tevékenységek körét foglalja magába.

Ha a kérelmet, vagy a dokumentációt meghatalmazott nyújtja be – a közigazgatási és hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL törvény 40. § és 40/A. § szerint – meghatalmazás csatolása szükséges 1 eredeti, aláírt példányban.

Mellékletek:

- a) Műszaki leírás a telepítésről és az építészeti kialakításról.
- b) Helyszínrajz a szomszédos építmények és a terepviszonyok feltűntetésével.
- c) Alaprajz.
- d) Homlokzat.
- e) Utcaképi vázlat, színterv, látványterv.

Kelt: _____ , _____ év _____ hó _____ nap

Kérelmező aláírása:

1. függelék a .../2017. (... . . .) önkormányzati rendelethez

NEMZETKÖZI, ORSZÁGOS JELENTŐSÉGŰ MŰVI ÉRTÉKEK

1.1. MŰEMLÉKEK, MŰEMLÉKI KÖRNYEZETEK

	A	B	C	D
1	TÖRZSSZÁM	AZONOSÍTÓ	NÉV	HRSZ.
2	11125	12728	Egykori serfőzde műemléki környezete	5231/1, 5230, 5232, 5233, 5235/16
3	2124	13848	magtár**	0531/2
4	2124	13849	lóistálló**	0531/2
5	2124	13850	tehenészet**	0531/2
6	11583	19128	ún. Kristály-kastély**	5331/6
7	11583	19129	egykori igazgatói kastély**	5331/24
8	11583	19130	Hatvani Cukorgyár egykori lakóépületei műemléki környezete	2630/1, 2630/2, 2630/3, 5329/2, 5330/1, 5330/2, 5331/1, 5331/14, 5331/18, 5331/19, 5331/20, 5334/2, 5334/3, 5334/4, 2630/10, 2630/11, 2630/12, 2630/13, 2630/6, 2630/7, 2630/9, 2631/3, 2631/4, 2632/4, 2632/5, 2632/6, 2632/7, 5331/21, 5331/22, 5331/23, 5331/25, 5331/27, 5331/28, 5331/29, 5331/30, 5331/31, 5331/32, 5331/33, 5331/40, 5331/41, 5331/42, 2630/8
9	11584	19131	rendőrség*	2443
10	11584	19132	postaépület*	2443
11	11584	19133	vasútállomás felvételi épülete, rendőrség és a postaépület műemléki környezete	2443, 2622, 2627/1
12	2121	27273	Szent Sebestyén-szobor ex-lege műemléki környezete	3013, 3014/2, 5189, 5190, 5191/1, 5225, 5227/1
13	2125	27274	R. k. plébánia ex-lege műemléki környezete	2713/4, 2994/1, 2994/2, 2994/3, 3012, 3014/2, 5188, 5189, 5225, 5227/1, 5227/2

14	2124	27275	Grassalkovich major ex- lege műemléki környezete	0449, 0452, 0453/11, 0453/19, 0453/3, 0529/10, 0529/11, 0529/12, 0529/13, 0529/14, 0529/15, 0529/2, 0529/29, 0529/30, 0529/7, 0529/8, 0529/9, 0530, 0531/4, 5501, 6303/1, 6303/2, 6304, 6305, 6307, 6310/1, 6310/2
15	11584	18873	felvételi épület*	2627/1
16	2121	5733	Szent Sebestyén-szobor**	5227/2
17	2122	5734	R. k. templom (Szent Adalbert)**	5225
18	2123	5735	Volt Grassalkovich-kastély*	2713/4, 2713/1, 2713/5, 2713/6
19	2124		Grassalkovich major**	0531/2
20	2125		R. k. plébánia**	3013
21	9265		Borház***	0464/40, 0464/2, 0464/3, 0464/8, 0464/9, 0464/10, 0464/11, 0464/12, 0464/13, 0464/14, 0464/15, 0464/16, 0464/17, 0464/18, 0464/19, 0464/20, 0464/21, 0464/22, 0464/23, 0464/24, 0464/25, 0464/26, 0464/27, 0464/28, 0464/29, 0464/30, 0464/31, 0464/32, 0464/33, 0464/34, 0464/35, 0464/36, 0464/37, 0464/38, 0464/39, 0464/41, 0464/42, 0464/43, 0464/44, 0464/45, 0464/46, 0464/47, 0464/48, 0464/49, 0464/50, 0464/51, 0464/52, 0464/53, 0464/54, 0464/55, 0464/56, 0464/57,

				0464/58, 0464/59, 0464/60, 0464/61, 0464/62, 0464/63, 0464/64, 0464/65, 0464/66, 0464/67, 0464/68, 0464/7, 0464/72, 0464/71, 0464/70, 0464/69
22	9341		A Grassalkovich-kastély műemléki környezete	5227/2, 5232, 5226, 5225, 2806/5, 2806/6, 2806/4, 5228, 2996, 3012, 5188, 5187, 5186, 5156, 5190, 2994/3, 2990, 2702/2, 2694/6, 2694/7, 2694/8, 2694/9, 2694/10, 2694/11, 2694/12, 2695, 2994/1, 2994/2, 3014/2, 5327/2, 3014/4, 5316, 5315, 5314, 5313, 5311, 5289, 5287, 5279, 5275, 5269, 5233, 5276/2, 5277, 5278, 5280, 5284, 5285, 5286, 5288, 5312, 2694/21, 2713/4, 2991, 2992, 2993, 2997, 2999, 2995, 3011/1, 3011/2, 3015, 5189, 5191/1, 5224, 5085, 5230, 5231/1, 5231/2, 2694/5, 2696, 5235/22, 5235/21, 5235/16, 5235/1, 5235/2, 5235/3, 5229, 5227/1, 3013, 2713/5, 2713/6
23	11125		Egykori serfőzde**	5231/2
24	11583		Hatvani Cukorgyár egykori lakóépületei**	5331/6
25	11584		vasútállomás felvételi épülete, rendőrség és a postaépület*	2443, 2627/1

* I. bírság kategóriába tartozó műemlék

** II. bírság kategóriába tartozó műemlék

*** III. bírság kategóriába tartozó műemlék

1.2. RÉGÉSZETI LELŐHELYEK

	A	B	C	D
1	AZONOSÍTÓ	LELŐHELYSZÁM	NÉV**	HRSZ.
2	21135	1	Strázsa-hegy*	10371, 10372, 10373/1, 10373/2, 10374, 10375/1, 10375/2, 10375/3, 10376, 10377, 10378, 10379, 10380, 10383, 011, 010, 018/3, 018/25, 018/26, 10400/1, 10400/2, 10401/1, 10401/2, 10401/3, 10402, 10403, 10404, 10405, 10406/1, 10408, 10409, 10411, 10356/1, 10358, 10359, 10360, 10361/1, 10361/2, 10362, 10363, 10364, 10365/1, 10365/2, 10366, 10367, 10368, 10369, 10370, 10398/1, 10398/2, 10399/1, 10399/2, 09/5, 09/6, 10381, 10382, 10384, 10385, 10386/1, 10386/2, 10386/4, 10386/5, 10387, 10388, 10389, 10390, 10391, 10392/1, 10392/2, 10393, 10394, 10395, 10396, 10397/1, 10397/2, 10397/3, 10375/4
3	23864	2	Nagygombos, Sportpálya	6301
4	23866	4	Balassi B. út 66-74sz.	3258, 3260, 3261/1, 3261/2, 3263/1, 3263/2, 3264, 3265, 3266, 3267, 3246/3, 3257, 3256, 3255/2, 3249/3, 3249/1, 3249/2, 10020, 10019, 10016/2, 10017, 10018, 10016/1, 10012, 10013, 10015, 10014
5	23867	5	Nagygombos (Római őrtorony)*	0534/2, 11382, 11383, 0536/4, 0534/14, 0534/15, 0534/16, 0534/17, 0534/8,

				0534/9
6	23868	6	Autópálya, Zagyva-híd	0448/6
7	23869	7	Balassi B. u. 110.	0448/6, 0449
8	23870	8	Balassi B. u. 96-104.	3279, 3280, 3281, 3282, 3284, 3285, 3286, 3287, 3288, 3293/5, 3283/2, 3283/1
9	23871	9	Zagyva-mente I.	0422/1
10	23872	10	Zagyva-mente II.	0422/1, 0416/3, 0446
11	23876	11	Baj-puszta I.	0385
12	23874	12	Nagygombosi bekötő út	0425
13	23875	13	Vasút mente	0410/2, 0425, 0396, 0397/1
14	23877	15	Baj-puszta II.	0378/1, 0410/2, 0392, 0425, 0397/2, 0397/3, 0397/1, 0378/4, 0378/3, 0399
15	23878	16	Baj-puszta III.	0385
16	23879	17	Vanyarci-patak	0378/1, 0385
17	23880	18	Autópálya felhajtó	0379, 0378/1, 0377/2, 0376/8, 0378/3, 0392, 0400
18	23881	19	Vasúti elágazás	0369/3, 0369/11, 0392
19	23882	20	Pap-malom I.	0417/2, 0416/2, 0410/2, 0404/4, 0404/5, 0404/6, 0404/7, 0404/8, 0402/3, 0404/1, 0416/3, 0416/1
20	23883	21	Nagygombos, Sportpálya Ny-i út	6301
21	23884	22	Zagyva-mente III.	0422/5, 0422/6
22	23885	23	Pap- malom II.	0422/5
23	57125	25	Pap-malom III.	0416/2
24	23947	26	Kishatvan	10332, 10333, 10334, 10335, 10336, 10337, 10338, 10339, 10340, 10341, 10342, 10343, 10344, 10345, 10348, 4346, 4347, 4348, 4349, 4350, 4352, 4353, 4354, 4355, 4356, 4357, 4261, 4262/1, 4262/2, 4263, 4264, 4265, 4266, 4267, 4268, 4269, 0224/7, 0224/9, 0224/1, 0224/2, 0224/3, 0224/4, 0232/5

25	23948	27	Rakottyás-ér, sziget	0224/7, 0224/8
26	23949	28	Rakottyás-ér	10331, 0224/2, 0224/3, 0224/4, 0224/6, 0224/7, 0231/6, 0231/29, 0231/33, 0231/34, 0231/35, 0231/36, 0231/37
27	23950	29	32.út MOL kút	10323, 10324, 10325, 10326, 10327, 10328, 10329, 10332, 10333, 10334, 10335, 10336, 10337, 0232/5, 0224/1, 0224/2
28	23951	30	Delelő, Szeszfőzde	6501/3, 0253, 0254/1, 0254/2, 0255, 0259/2, 0259/3, 0259/4, 0259/5, 0259/6, 0259/7, 0259/8, 0259/9, 0259/10
29	23952	31	Delelő	4336, 4337, 4338, 4339, 4340, 4341, 4342/1, 4342/2, 4343, 4321, 4323, 4325, 4326, 4689, 4690, 4701/1, 4701/2, 4702, 4705, 4706/1, 4706/2, 4706/3, 4707, 4709, 4711, 4712, 4713, 0259/1, 0259/4, 0259/5, 0259/6, 0259/7, 0259/8, 0259/9, 0259/10, 0255, 0252, 0253, 0254/4, 0254/5, 10355, 10354, 10349, 10350/1, 10353, 10352, 10350/2, 10351, 0259/26
30	33338	32	Ifjúság utca	2743, 2723/3, 2739, 2742, 2754, 2756, 2757, 2760/2, 2736, 2735, 2740/1, 2740/2
31	33342	33	Kórház	2690, 2685/2, 2703/1, 2702/2, 2702/1
32	36022	34	I. számú kavicsbánya	0145
33	42777	35	Kerek-halom	3297/7, 3298/2, 0631/13, 0631/12
34	44782	60	Csányi út 60.	4220/6, 4229, 4230, 4252, 9307, 9308, 9309, 9310, 9311, 4368, 4369, 4251/3,

				4370, 4251/2, 4251/4, 4257/1, 4257/2, 4251/1, 4220/16, 4376, 4375, 4374, 4373, 4377, 4365, 4372, 9306, 9300, 9299, 9298, 9301, 4231, 4232, 4233, 4234, 9302, 9303, 9304, 9305, 9296, 9297, 0232/1, 10315, 10316, 10321, 10320, 10319, 10318, 10317, 4235, 4236, 4237, 4238, 4239, 4240, 4241, 4242, 4243, 4244, 4245, 4246/1, 4246/2, 4246/3, 4246/4, 4247, 4248, 4249, 4250/1, 4250/2, 10314, 9271/1, 9271/2, 9272, 9273, 9274, 9275, 9276, 9277, 9281, 9282, 9285, 9286, 9287, 9288, 9289, 9290, 9291, 9292, 9293, 9294, 9295, 10279, 10284, 10285, 10286, 10287, 10288, 10289, 10290, 10291, 10292, 10293, 10295, 10297, 10298, 10299, 10303, 10304, 10308/1, 10310/1, 10311, 10312, 10313, 10322, 10323, 10324, 10325, 10326, 10327, 10328, 10329, 4261, 10331, 4359, 4366/2, 4367, 4366/1, 4364, 4363, 4362, 4360, 4255, 4254, 4253, 4256
35	46781	66	Horgásztó	0458/1, 0458/2, 0459, 076/1
36	49746	67	Balassi Bálint út	3298/1, 3304/1, 3300, 3293/8, 3298/2, 3297/10, 3297/11, 3302, 3297/9, 3297/8, 3297/7, 3297/6, 3297/5, 3297/1, 3297/2, 3303, 3301, 3297/3, 3297/4

37	49747	68	Kazinczy út	4047, 4071, 4220/14, 4220/6
38	49748	69	Horváth Mihály út	4397, 4406/5, 4406/6
39	49749	70	Gombosi híd	0450/1
40	49750	71	Téglagyár	0416/3
41	49751	72	Zagyva - Vasúti híd	02/2
42	49752	73	Temető utca	02/5, 04187/2, 04187/3, 04187/4, 04187/5, 04187/6, 04187/7, 04187/8, 04188, 04189, 04190, 04191, 04192, 04193, 04194, 04195, 04196, 04197, 04198, 04199, 04200, 04201, 04202, 04203, 04204, 4208, 4213, 4214, 4215, 4216, 4217, 4218, 4219, 4220/6, 4221/2, 4186, 4220/17, 4177/1, 4177/2, 4178, 4176, 4175, 4174, 4173, 4172, 4171, 4170, 4169, 4168, 4179/1, 4179/2, 4180, 4181, 4182, 4183, 4184/5, 4184/6, 4184/7, 4185, 3706, 3707, 3708, 3709, 3710, 4187/8, 4190, 4191, 4192, 4193, 4194, 4195, 4196, 4197, 4198, 4199, 4200, 4201, 4202, 4203, 4204
43	49754	74	Béla u. 12.	2806/5, 2806/10, 2806/13, 2820, 2821, 2822, 2823, 2824, 2825, 3166, 3167, 3168, 3170, 3171, 3176, 3177, 3179, 3180, 3181, 3165/1, 3165/2, 2826, 2830, 2831, 2834/1, 2835, 2836, 2837, 2838, 2839, 2840
44	48872	75	Hatvani utca	5227/1, 5226, 5188, 3014/2, 3011/1, 3011/2, 3012, 3013, 2994/3, 2994/1, 2994/2, 2713/4,

				5312, 5313, 5314, 5315, 5316, 5317, 5318/2, 5319, 5320, 5321, 5322/1, 5322/2, 5323, 5324, 5325/1, 5325/2, 5325/3, 5325/4, 5325/5, 5325/6, 5325/7, 5325/8, 5327/1, 5327/2, 3014/1, 3014/3, 3014/4, 2686, 2687, 2702/1, 2702/2, 2691, 2692, 2693, 2694/1, 2694/2, 2694/3, 2694/4, 2694/5, 2694/6, 2694/7, 2694/8, 2694/9, 2694/10, 2694/11, 2694/12, 2694/14, 2694/15, 2694/16, 2694/17, 2694/18, 2694/21, 2694/22, 2694/23, 2694/24, 2694/25, 2694/26, 2694/27, 2694/28, 2694/29, 2694/30, 2694/31, 2695, 2696, 2697/1, 2697/2, 2698, 2699, 2700, 2703/2, 2704, 2705, 2706, 2707, 2708, 2709, 2710, 2711
45	49755	76	Mártírok útja	3014/2, 5262/2, 5229, 5261, 5260, 5253, 5235/22, 5235/6, 5287, 5279, 5233, 5312, 5286, 5228, 5227/1, 5232, 5230, 5231/1, 5235/1
46	49757	77	Nádai-szőlő	018/18
47	49758	78	Kishatvan - Lenin Tsz. homokbányája II.	0226/3
48	49759	79	Holt-Zagyva part	0263/1, 0265, 0270
49	49760	80	Nagyhomoki-dűlő	0232/5
50	48882	81	Hárstelep	3396/1, 3396/2, 3399/6, 3399/7, 3399/8, 3402, 3403, 3404, 3405, 3243, 3401, 3399/3, 3399/5, 3399/4, 3395/2, 3395/1
51	49761	82	Báthory út	3720, 3721, 3722, 4185

52	49762	83	Belvárosi temető	4125, 4102, 4185
53	49763	85	Vízmű	9330, 0243/5
54	49764	86	Bástya u.	2702/1
55	49770	87	Mátyás király út	2232/2, 2231, 2014
56	49772	88	Delelő út	4278, 4279
57	49773	89	Tüzér út	2396, 2397, 2405
58	49774	90	Kisfaludi u. 42.	0243/11
59	49775	91	Kavicsbánya	0145, 0132/24
60	49776	92	Gódor Kálmán u. 5.	4568/54, 4568/34
61	49466	96	14. lelőhely	1665, 1666/1, 2440, 2437, 2438, 2335, 2336/1, 2336/2, 2337/1, 2337/2, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2355, 2356, 2357, 2358/1, 2358/2, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367/1, 2367/2, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373/1, 2381, 2382, 2384
62	48883	97	3. számú lelőhely	018/19
63	54082	98	Kisgombos, 1. lh.	0492/1, 0492/2, 0492/4, 0492/5, 0492/6, 0492/7, 0492/8, 0492/9, 0491/2, 0491/3, 0491/4, 0491/5, 0491/6, 0493, 0494, 0502, 0482, 0492/3
64	54084	99	Kisgombos, 2. lh.	0485/2
65	54086	100	Gombos-dűlő, 3. lh.	0468/10, 0468/11, 0468/12, 0468/13
66	54087	101	Kisgombos, 4. lh.	0488/2, 081/1, 083, 084, 0486/3
67	46786	102	Nagygombos, Fancsali útkereszteződés	0458/1
68	31253	103	Brindza (Boldog I. homok és kavics)	0132/24, 0148/1
69	63484	104	Rendező pályaudvar	034, 031/2, 021/65, 021/66, 021/67
70	63480	105	Római katolikus templom	5225, 5227/2, 5227/1
71	63490	106	Premontrei kolostor	2990, 2997, 2999, 2998, 3046/2, 2994/3, 2995, 2996
72	63492	107	Vár	2712, 2713/4, 3014/1,

			2685/1, 2702/1, 2686, 2687, 2688, 2689, 2690, 2685/2, 2994/1, 2707, 2702/2, 2685/4, 2703/1, 2703/2, 2704, 2705, 2706, 2708, 2710, 2711, 2713/6, 5322/2, 5043, 5303, 5301, 5300, 5269, 5268, 5267, 5266, 5265, 5264, 5263, 5262/2, 5229, 5062, 5061, 5270, 5297, 5298, 5302, 5299, 5063, 5261, 5260, 5253, 5235/8, 5244, 5249, 5289, 5291, 5292, 5235/22, 5259, 5258, 5257, 5256, 5255, 5254, 5252, 5250, 5245, 5248, 5235/14, 5251, 5272, 5324, 5310, 5309, 3014/2, 3014/3, 5327/2, 5304, 5313, 5312, 5311, 5316, 5317, 5318/2, 5320, 5321, 5322/1, 5290, 5294, 5293/2, 5293/1, 5296, 5307/3, 5308, 5325/8, 5284, 5285, 5282, 5286, 5281, 5283, 5288, 5325/2, 5325/3, 5325/4, 5325/5, 5325/6, 5325/7, 5325/1, 5307/2, 5307/1, 5271, 5305, 5306, 5247, 5273, 5097/8, 5067, 5058, 5055, 5071, 5070, 5097/10, 5097/11, 5059, 5096, 5093, 5089, 5217, 5156, 5094, 5224, 5235/19, 5176, 5091, 5092, 5095, 5228, 5202, 5220/1, 5219, 5218, 5216, 5214, 5212, 5209, 5208, 5090, 5088/2, 5087/1, 5086, 5223, 5220/2, 5191/1, 5191/2, 5197, 5198, 5199, 5200, 5201, 5175, 5203, 5210, 5211,
--	--	--	--

				5213, 5215, 5207, 5206, 5205, 5204, 5178, 5177, 5196, 5179, 5180, 5097/4, 5097/1, 5235/12, 5235/18, 5097/2, 5064, 5065, 5066, 5075, 5074, 5073, 5072, 5076, 5097/7, 5097/6, 5088/1, 5087/2, 5083, 5079, 5081, 5082, 5097/3, 5078, 5080, 5077/2, 5235/9, 5235/10, 5235/11, 5246, 5235/5, 5234/2, 5235/4, 5235/7, 5274, 2989, 2962, 2961, 3001, 3000, 3002, 3003, 2714, 2806/3, 2806/2, 3016, 4220/3, 4220/7, 3017, 4220/4, 5185, 5182, 5181, 5183, 5184, 5168/1, 3018/1, 3010, 3009, 3005/6, 3008, 3004, 3005/1, 3005/3, 3005/5, 5168/2, 3019/1, 3020/1, 3018/2, 3019/2, 3020/3, 3020/4, 2991, 2992, 2993, 2997, 2999, 2995, 3011/1, 3011/2, 3015, 5189, 5085, 5276/2, 5277, 5278, 5280, 2694/21, 2694/1, 2694/2, 2694/3, 2694/4, 2694/5, 2696, 5227/2, 5225, 3013, 5231/2, 5231/1, 5230, 5232, 5233, 5235/16, 5235/6, 5235/1, 5279, 5287, 4220/6, 2806/5, 5227/1, 5226, 5188, 3012, 2994/3, 2994/2, 5314, 5315, 5319, 5323, 5327/1, 3014/4, 2691, 2692, 2693, 2694/6, 2694/7, 2694/8, 2694/9, 2694/10, 2694/11, 2694/12, 2694/14, 2694/15, 2694/17,
--	--	--	--	---

				2694/18, 2694/22, 2694/23, 2694/24, 2694/25, 2694/26, 2694/27, 2694/28, 2694/29, 2694/30, 2694/31, 2695, 2697/1, 2697/2, 2698, 2699, 2700, 5235/21, 5235/2, 5235/3, 2806/6, 2806/4, 2996, 5187, 5186, 5190, 2990, 5275, 2685/3, 2998, 3046/2, 2985, 2966, 2806/7, 2981/1, 2967, 2986, 2984, 2983, 2981/2, 2982, 2987, 2988, 2964, 2954, 2946, 2956, 2957, 2958, 2959, 2960, 2942, 2943, 2944, 2945, 2933, 2955, 2950, 3046/1, 2951, 2953, 2935, 2934, 2937, 2941, 2939, 2938, 2968, 2965, 2970, 2925, 2980, 2975, 2979, 2976, 2972, 2971, 2978, 2969, 2973, 2974, 2977, 3036, 3050, 2926, 2927, 2929, 2930, 2931, 3041, 3035, 3021, 3034, 2949, 3038, 3037/1, 3037/2, 3039, 3040, 3043, 3044, 3049, 3048, 3047, 2947, 2948, 2952, 2932, 2928, 3042, 3045, 3023, 4220/5, 3024, 3025, 3028, 3029, 3032, 3033, 3031, 3030, 3027, 3022
73	44786	108	Vasútállomás	2443, 2627/1
74	46784	109	Úsztatói forrás	0486/3, 0486/2
75	44803	110	Nagygombos - Laktanya	6310/11, 6310/8
76	44784	111	Honvéd u.	5130, 5129, 5128, 5133, 5134, 5135, 4801, 4802, 4803, 4794
77	86315	112	Sashalom-dűlő	0112/20, 0112/21
78	86317	113	Tuzson-dűlő 1.	0132, 0117/1, 0117/2,

				0117/3, 0175/20, 0175/2, 0110/2, 0109, 0171, 0154/7, 0117/4
79	86319	114	Tuzson-dűlő 2-3.	0125/7, 0125/6, 0132, 0154/7, 0118, 0117/1
80	88143	116	Sashalom-dűlő 3.	0175/64, 0175/65, 0175/66, 0175/67, 0175/68, 0175/69, 0175/70, 0175/71, 0175/72, 0175/73
81	88145	117	Sashalom-dűlő 2.	0112/20, 0112/21
82	88147	118	Paphalom-puszta	0132, 0127, 0163/2, 0163/3, 0163/4, 0163/5, 0163/60, 0165/13, 0163/6, 0163/7, 0163/26, 0163/49, 0163/50, 0163/15
83	88821	119	Sashalom- dűlő 4.	0132, 0175/38, 0175/64, 0175/65
84	90209	120	Poronsáp, templom	0478/2, 0469/24
85	91167	121	Nógrádi-patak– Vasúti híd	0411/4, 0411/3
86	92635	122	Híd- Eleji- dűlő	0331/15, 0331/13, 0331/14, 0331/47, 0331/42, 0331/12

* Kiemelt védelem alatt álló régészeti lelőhely.

** A további – kiemelt védelem alatt nem álló – lelőhely általános szakmai védelem alatt áll.

2. függelék a .../2017. (...) önkormányzati rendelethez

NEMZETKÖZI, ORSZÁGOS, HELYI JELENTŐSÉGŰ TERMÉSZETI ÉRTÉKEK

2.1. NEMZETI ÖKOLÓGIAI HÁLÓZAT

	A	B
1	MEGNEVEZÉS	HRSZ.
2	Nemzeti ökológiai hálózat: ökológiai folyosó,	*

Forrás: BNPI adatszolgáltatása

* Ökológiai folyosóval érintett ingatlanok

Hrsz.: (5328), (5328), (5043), (2683), (0495), (0459), (0446), (0445), (0445), (0273), (0273), (0191), (0189), (0132), 0201, 0237, 0239, 0240, 0262, 0266, 0267, 0267, 0268, 0274, 0275, 0380, 0386, 0405, 0412, 0496, 2639, 2640, 2648, 2650, 2651, 2652, 2653, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2663, 2664, 2669, 2670, 2672, 2674, 2675, 2676, 2677, 2679, 2680, 2681, 2682, 5010, 5011, 5012, 5303, 10018, 10019, 10020, 10021, 10022, 2638/2, 2647/2, 2649/1, 2649/2, 2654/2, 2662/5, 2684/5, 2685/6, 2685/7, 2685/8, 3014/1, 5028/2, 5028/3, 5028/5, 5034/1, 5324/1, 5324/2, 5329/1, 5329/2, 5330/2, (0171/1), (0171/2), (0194/2), (0194/2), (02/2), (02/2), (0217/2), (0221/1), (0221/2), (0238/15), (2632/12), (2647/3), (2647/4), (2647/7), (2684/22), (2684/6), (3014/2), (3014/3), (5027/1), (5027/1), (5327/2), 0138/1, 0138/2, 0138/3, 0138/6, 0154/10, 0154/11, 0154/11, 0154/6, 0154/8, 0215/2, 0215/3, 0215/4, 0215/6, 0215/7, 0215/8, 0215/9, 0219/1, 0219/2, 0220/1, 0223/10, 0223/11, 0223/12, 0223/15, 0223/16, 0223/17, 0223/18, 0223/19, 0223/20, 0223/21, 0223/22, 0223/23, 0223/7, 0224/11, 0224/3, 0224/4, 0224/7, 0238/11, 0238/12, 0238/13, 0238/14, 0238/7, 0238/9, 0241/1, 0241/2, 0244/5, 0282/12, 0377/4, 0404/10, 0404/9, 0406/4, 0406/6, 0411/2, 0411/3, 0411/4, 0413/1, 0413/2, 0478/2, 0479/2, 0491/1, 0492/2, 0492/3, 0492/4, 0492/5, 5331/20, 5331/29, 5331/33, 5331/34, 5331/35

2.2. EX LEGE VÉDETT TERMÉSZETI ÉRTÉKEK

	A	B
1	MEGNEVEZÉS	HRSZ.
2	Földvár	
3	Kunhalmok: Hegyes-halom, Kis-bika-halom, Német-halom, Sas-halom	

Forrás: BNPI adatszolgáltatása

2.3. HELYI TERMÉSZETVÉDELMI TERÜLET

	A	B	C
1	MEGNEVEZÉS	TÖRZSKÖNYVI SZÁM	HRSZ.
2	Hatvan, Albert Schweitzer Kórház-Rendelőintézet kertjében álló kocsányos tölgy	9/123/TE/14	2713/5
3	Hatvan, Boldog úti platánfasor (31 db faegyed)	9/120/TE/14	2630/1, 2630/3, 5334/2, 5334/4
	Hatvan, Cukorgyári-tó	9/121/TT/14	0277
	Hatvan, Grassalkovich- kastélykert kislevelű hársfasora (23 pld.)	9/129/TE/14	2713/6
	Hatvan, Kisdombosi tölgyes	9/118/TT/14	0479/2a, 0479/2b
	Hatvan, Kristály kastély mellett álló platánfa	9/125/TE/14	5331/21
	Hatvan, Nagydombosi gesztenyefasor (24102 sz. út mellett)	9/128/TE/14	0396, 0426
	Hatvan, Népkertben található szürke nyárfa	9/126/TE/14	2647/2
	Hatvan, Óhatvani Köztemetőben álló korai juharfa	9/122/TE/14	4185
	Hatvan, Óhatvani Köztemetőben álló platánfasor	9/130/TE/14	4185
	Hatvan, Radnóti téren álló korai juharfa	9/127/TE/14	2631/3, 2631/4
	Hatvan, Zagyva parton álló fehér fűzf	9/124/TE/14	2683

3. függelék a .../2017. (...) önkormányzati rendelethez

TÁJIDEGEN, AGRESSZÍVEN GYOMOSÍTÓ, INVAZÍV NÖVÉNYFAJOK JEGYZÉKE

3.1. AZ IDEGENHONOS INVÁZIÓS FAJOK BETELEPÍTÉSÉNEK VAGY BEHURCOLÁSÁNAK ÉS TERJEDÉSÉNEK MEGELŐZÉSÉRŐL ÉS KEZELÉSÉRŐL SZÓLÓ 1143/2014. EU RENDELET ALAPJÁN

3.1.1. A LISTÁBAN SZEREPLŐ NÖVÉNYFAJOK:

	A	B
1	MAGYAR ELNEVEZÉS	TUDOMÁNYOS (LATIN) ELNEVEZÉS
2	Borfa, tengerparti seprúcserje	<i>Baccharis halimifolia</i>
3	Kaliforniai tündérhínár	<i>Cabomba caroliniana</i>
4	Vízijácint	<i>Eichhornia crassipes</i>
5	Perzsa medvetalp	<i>Heracleum persicum</i>
6	Sosnowsky-medvetalp	<i>Heracleum sosnowskyi</i>
7	Hévízi gázló	<i>Hydrocotyle ranunculoides</i>
8	Fodros átokhínár	<i>Lagarosiphon major</i>
9	Nagyvirágú tóalma	<i>Ludwigia grandiflora</i>
10	Sárgavirágú tóalma	<i>Ludwigia peploides</i>
11	Sárga lápbuzogány	<i>Lysichiton americanus</i>
12	Közönséges süllőhínár	<i>Myriophyllum aquaticum</i>
13	Keserű hamisüröm	<i>Parthenium hysterophorus</i>
14	Ördögfarok keserűfű	<i>Persicaria perfoliata</i>
15	Kudzu nyílgyökér	<i>Pueraria montana var. lobata</i>

3.1.2. VÁRHATÓAN 2017-BEN AZ ALÁBBI FAJOKKAL FOG BŐVÜLNI A LISTA:

	A	B
1	MAGYAR ELNEVEZÉS	TUDOMÁNYOS (LATIN) ELNEVEZÉS
2	Közönséges selyemkóró	<i>Asclepias syriaca</i>
3	Vékonylevelű átokhínár	<i>Elodea nuttallii</i>
4	Bíbor nebáncsvirág	<i>Impatiens glandulifera</i>
5	Felemáslevelű süllőhínár	<i>Myriophyllum heterophyllum</i>
6	Kaukázusi medvetalp	<i>Heracleum mantegazzianum</i>
7	Óriásrebarbara	<i>Gunnera tinctoria</i>
8	Tollborzfű	<i>Pennisetum setaceum</i>
9		<i>Alternanthera philoxeroides</i>
10		<i>Microstegium vimineum</i>

3.2. A NATURA 2000 GYEPTERÜLETEK FENNTARTÁSÁNAK FÖLDHASZNÁLATI SZABÁLYAIRÓL SZÓLÓ 269/2007. (X. 18.) KORM. RENDELET ALAPJÁN

3.2.1. FÁSSZÁRÚ INVÁZIÓS ÉS TERMŐHELY-IDEGEN NÖVÉNYFAJOK:

	A	B
1	MAGYAR ELNEVEZÉS	TUDOMÁNYOS (LATIN) ELNEVEZÉS
2	akác	<i>Robinia pseudo-acacia</i>
3	amerikai kőris	<i>Fraxinus americana</i>
4	bálványfa	<i>Ailanthus altissima</i>
5	keskenylevelű ezüstfa	<i>Elaeagnus angustifolia</i>
6	fekete fenyő	<i>Pinus nigra</i>
7	erdei fenyő	<i>Pinus silvestris</i>
8	gyalogakác	<i>Amorpha fruticosa</i>
9	kései meggy	<i>Prunus serotina</i>
10	zöld juhar	<i>Acer negundo</i>

3.2.2. LÁGYSZÁRÚ INVÁZIÓS NÖVÉNYFAJOK:

	A	B
1	MAGYAR ELNEVEZÉS	TUDOMÁNYOS (LATIN) ELNEVEZÉS
2	alkörmös	<i>Phytolacca americana</i>
3	japánkeserűfű fajok	<i>Fallopia spp.</i>
4	kanadai aranyvessző	<i>Solidago canadensis</i>
5	magas aranyvessző	<i>Solidago gigantea</i>
6	parlagfű	<i>Ambrosia artemisiifolia</i>
7	selyemkóró	<i>Asclepias syriaca</i>
8	süntők	<i>Echinocystis lobata</i>

3.3. A NÖVÉNYVÉDELMI TEVÉKENYSÉGRŐL SZÓLÓ 43/2010. (IV. 23.) FVM RENDELET ALAPJÁN

	A	B
1	MAGYAR ELNEVEZÉS	TUDOMÁNYOS (LATIN) ELNEVEZÉS
2	parlagfű	<i>Ambrosia artemisiifolia</i>
3	keserű csucor	<i>Solanum dulcamara</i>
4	selyemkóró	<i>Asclepias syriaca</i>
5	aranka fajok	<i>Cuscuta spp.</i>

4. függelék a .../2017. (...) önkormányzati rendelethez

FÁSÍTÁSRA, NÖVÉNYTELEPÍTÉSRE JAVASOLT ÓSHONOS NÖVÉNYEK JEGYZÉKE

4.1. LOMBOS FAFAJOK

	A	B
1	TUDOMÁNYOS (LATIN) ELNEVEZÉS	MAGYAR ELNEVEZÉS
2	<i>Acer campestre</i>	mezei juhar
3	<i>Acer platanooides</i>	korai juhar
4	<i>Acer pseudoplatanus</i>	hegyi juhar, jávorfa
5	<i>Acer tataricum</i>	tatár juhar, feketegyűrű juhar
6	<i>Alnus glutinosa (allergén)</i>	enyves éger, mézgás éger, berekfa
7	<i>Alnus incana</i>	hamvas éger
8	<i>Betula pendula (allergén)</i>	közönséges nyír, bibircses nyír
9	<i>Betula pubescens</i>	szőrös nyír, pelyhes nyír
10	<i>Carpinus betulus</i>	közönséges gyertyán
11	<i>Cerasus avium (Prunus avium)</i>	vadcseresznye, madárcseresznye
12	<i>Cerasus mahaleb (Prunus mahaleb)</i>	sarjmeggy, török meggy
13	<i>Fagus sylvatica</i>	közönséges bükk
14	<i>Fraxinus angustifolia ssp. pannonica</i>	magyar kőris
15	<i>Fraxinus excelsior</i>	magas kőris
16	<i>Fraxinus ornus</i>	virágos kőris, mannakőris
17	<i>Juglans regia</i>	közönséges dió
18	<i>Malus sylvestris</i>	vadalma
19	<i>Padus avium</i>	zelnicemeggy, májusfa
20	<i>Populus alba *</i>	fehér nyár, ezüst nyár
21	<i>Populus canescens *</i>	szürke nyár
22	<i>Populus nigra *</i>	fekete nyár, topolyafa, csomoros nyár
23	<i>Populus tremula</i>	rezgő nyár
24	<i>Pyrus pyraister</i>	vadkörte, vackor
25	<i>Quercus cerris</i>	csertölgy, cserfa
26	<i>Quercus petraea (Q. sessiliflora)</i>	kocsánytalan tölgy
27	<i>Quercus pubescens</i>	molyhos tölgy
28	<i>Quercus robur (Q. pedunculata)</i>	kocsányos tölgy, mocsártölgy
29	<i>Salix alba (allergén)</i>	fehér fűz, ezüst fűz
30	<i>Salix fragilis</i>	törékeny fűz, csöregre fűz
31	<i>Sorbus aria</i>	lisztes berkenye
32	<i>Sorbus aucuparia</i>	madárberkenye
33	<i>Sorbus domestica</i>	házi berkenye, fojtóska
34	<i>Sorbus torminalis</i>	barkóca berkenye, barkócafa
35	<i>Tilia cordata (T. parviflora)</i>	kislevelű hárs
36	<i>Tilia platyphyllos (T. grandifolia)</i>	nagylevelű hárs

37	<i>Ulmus glabra (U. montana, U. scabra)</i>	hegyi szil
38	<i>Ulmus laevis</i>	vénic szil, lobogós szil, vénicfa
39	<i>Ulmus minor (Ulmus campestris)</i>	mezei szil, simalevelű mezei szil

4.2. TŰLEVELŰ FAJOK (FENYŐK)

	A	B
1	TUDOMÁNYOS (LATIN) NÉV	MAGYAR ELNEVEZÉS
2	<i>Juniperus communis</i>	közönséges boróka, gyalogfenyő

4.3. LOMBOS CSERJÉK

	A	B
1	TUDOMÁNYOS (LATIN) NÉV	MAGYAR ELNEVEZÉS
2	<i>Colutea arborescens</i>	pukkanó dudafürt
3	<i>Cornus mas</i>	húsos som
4	<i>Cornus sanguinea</i>	veresgyűrű som
5	<i>Crataegus laevigata (C. oxyacantha)</i>	kétbibés galagonya
6	<i>Crataegus monogyna</i>	egybibés galagonya
7	<i>Euonymus europaeus</i>	csíkos kecskerágó
8	<i>Euonymus verrucosus</i>	bibircses kecskerágó
9	<i>Frangula alnus (Rhamnus frangula)</i>	kutyabenge
10	<i>Hippophae rhamnoides</i>	homoktövis
11	<i>Lonicera xylosteum</i>	ükörke lonc, ükörke
12	<i>Prunus spinosa</i>	kökény
13	<i>Rhamnus catharticus</i>	varjútövis (benge)
14	<i>Ribes uva-crispa</i>	-
15	<i>Rosa canina</i>	gyepűrózsa
16	<i>Salix caprea</i>	kecskefűz
17	<i>Salix cinerea</i>	rekettyefűz, hamvas fűz
18	<i>Salix purpurea</i>	csigolyafűz
19	<i>Salix viminalis</i>	kosárkötő fűz
20	<i>Sambucus nigra</i>	fekete bodza
21	<i>Sambucus racemosa**</i>	fürtös bodza
22	<i>Spirea salicifolia</i>	fűzlevelű gyöngyvessző
23	<i>Staphylea pinnata</i>	mogyorós hólyagfa
24	<i>Viburnum lantana</i>	ostorménfa
25	<i>Viburnum opulus</i>	kányabangita

* Nem „szöszös”, hím egyedek telepítése javasolt. ** 500 m felett javasolható a telepítése

Forrás: DINPI adatszolgáltatása